

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Znaky s nulovým významem v moderní čínštině

The Characters with Zero-Meaning in Modern Chinese

OLMOUC 2022, Bc. Martina Jemelková

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Tereza Slaměnková, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci *Znaky s nulovým významem v moderní čínštině* vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne.....

.....

Martina Jemelková

Anotace

Jméno a příjmení: Bc. Martina Jemelková

Název fakulty a katedry: Filozofická fakulta, Katedra asijských studií

Název práce: Znaky s nulovým významem v moderní čínštině

Vedoucí práce: Mgr. Tereza Slaměňíková, Ph.D.

Klíčová slova: čínské znakové písmo, znak s nulovým významem, lexikum moderní čínštiny, moderní grammatologie, morfém

Počet stran: 147

Počet znaků (včetně mezer): 120 349

Počet zdrojů: 33

Počet příloh: 3

Za základní, dále již nedělitelnou, významovou jednotku lexikální i gramatické roviny jazyka považujeme morfém, který je v případě čínštiny obvykle zapisován jedním znakem. Výjimku představují morfémy tvořené dvěma, případně i více znaky. Uvnitř těchto víceslabičných struktur se často objevují i tzv. 无义字 wúyì zì „znaky s nulovým významem“, jejichž synchronní analýza představuje hlavní téma předkládané diplomové práce. Korpus, který byl extrahován ze znakového inventáře posledního sedmého vydání *Slovníku moderní čínštiny* 《现代汉语词典》 Xiàndài Hànyǔ Cídiǎn, jsem nejprve přepsala do digitální podoby a následně jej s pomocí slovníků a specificky zaměřených online databází přeložila do českého jazyka. Cílem diplomové práce bylo sestavit klasifikační model, který by ilustroval charakteristické rysy znaků s nulovým významem a poskytnout tak nový komplexní pohled na tuto doposud nepříliš probádanou problematiku čínského znakového písma a standardní slovní zásoby moderní čínštiny. Vzhledem ke skutečnosti, že znaky nejsou samy o sobě nositeli významu, probíhala analýza tematického rozsahu prostřednictvím víceznakových struktur, pro něž užívám označení polynomy. Ve fonologické a grafické analýze jsem se zaměřila pouze na binomy, tj. struktury o dvou znacích. Zkoumala jsem, zda a do jaké míry si jsou jejich komponenty z hlediska výslovnosti a grafické kompozice znaků podobné. Kategorie klasifikačních modelů dílčích analýz slučují polynomy se společným průnikovým rysem, jímž byla buď sémantická příbuznost, anebo míra evidované shody ve struktuře slabiky či grafické kompozici znaku.

Ráda bych poděkovala vedoucí své diplomové práce Mgr. Tereze Slaměnkové, Ph.D. za její vstřícný a profesionální přístup, trpělivost, četné množství konzultací, inspirativních diskusí, a hlavně za podporu, kterou mi projevovala během zpracování tématu i celého studia. Dále bych také chtěla poděkovat svojí rodině a přátelům za neutuchající podporu a cenné rady, bez kterých by nebylo možné tuto práci dovést ke zdárnému dokončení.

OBSAH

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....	6
SEZNAM ZKRATEK	7
EDIČNÍ POZNÁMKA	9
1. ÚVOD.....	10
1.1. Charakteristika užitě literatury	11
1.2. Slovník moderní čínštiny	13
2. ČÍNSKÉ ZNAKOVÉ PÍSMO.....	15
2.1. Znak s nulovým významem	18
2.1.1. Lexikalizace ZNV	22
3. METODOLOGIE	24
3.1. Strategie a postup kompilace korpusu.....	24
3.1.1. Vymezení rozsahu	27
3.2. Kategorizační kritéria.....	32
4. ANALYTICKÁ ČÁST.....	36
4.1. Sémantická klasifikace.....	39
4.2. Fonologická klasifikace	61
4.3. Grafická klasifikace	67
5. ZÁVĚR.....	74
RESUMÉ	77
BIBLIOGRAFIE.....	78
PŘÍLOHY DOKUMENTU	81
Příloha č. 1 Nedigitalizované znaky.....	82
Příloha č. 2 Klasifikační model.....	83
Příloha č. 3 Slovníček analyzovaných ZNV	107

Seznam obrázků a tabulek

- Obrázek 1* *Výřez souhrnné tabulky*
- Obrázek 2* *Výřez tabulky sémantické klasifikace*
- Obrázek 3* *Výřez tabulky fonologické klasifikace*
- Obrázek 4* *Výřez tabulky grafické klasifikace*
- Tabulka 1* *Hlavní kategorie sémantické klasifikace*
- Tabulka 2* *Fonologická klasifikace*
- Tabulka 3* *Grafická klasifikace*
- Tabulka 4* *Kvantitativní zastoupení sdílených radikálů v kategorii A*

Seznam zkratek

Publikace a databáze:

BioLib *Biological Library*

XHC *Slovník moderní čínštiny* Xiàndài Hànyǔ Cídiǎn 《现代汉语词典》

XZ *Slovník Xinhua* Xīnhuá Zìdiǎn 《新华字典》

Terminologie:

ČZP čínské znakové písmo

PY romanizační systém čínských znaků 拼音 pīnyīn

ZNV znak s nulovým významem

Pozice radikálu uvnitř znaku:

L vlevo

P vpravo

N nahoře

D dole

S uprostřed

U uvnitř

V vně

DL dole vlevo

DS dole uprostřed

NL nahoře vlevo

NP nahoře vpravo

DD duplicitní výskyt složky dole

NN duplicitní výskyt složky nahoře

J jiné

Ostatní:

AČ absolutní četnost

RČ relativní četnost

dial. dialektismus

hov. hovorově

kniž. knižně

[redupl.] reduplikovaný
zst. zastarale, tj. archaismy a historismy
TČM tradiční čínská medicína

Ediční poznámka

Při přepisu výslovnosti čínských znaků (dále ČZP) se řídím pravidly mezinárodně uznávaného romanizačního systému 拼音 pīnyīn, který v tomto textu zapisuji fontem Courier New. ČZP zapisuji fontem SimSun, anebo Microsoft YaHei UI, a to pouze pokud nejsou součástí sady prvního zmíněného fontu. Názvy původem z čínštiny a terminologii většinou uvádím v pořadí: čínské znaky, latinkový přepis včetně tónových značek a český překlad. Čínská antroponyma přepisuji do pīnyīnu bez tónů a zároveň je ponechávám ve standardním pořadí příjmení, jméno. Ženská příjmení v textu práce ani v soupisu bibliografie nepřechyluji. Při každé další zmínce odkazuji na čínské publikace buď českým ekvivalentem, anebo předem nadefinovanou zkratkou – viz „Seznam zkratek“. Názvy anglicky psané literatury ani z ní přímo citované informace nepřekládám. V případě přímých citací z čínských zdrojů zahrnuji původní text do poznámky pod čarou.

Znaky a další užité symboly, jež nejsou součástí standardní klávesnice, tzn. ty které byly do textu vloženy jako obrázky, uvádím v *Příloze č. 1*. Součástí příloh je i krátká legenda, aby se čtenář v jejich obsahu a užitých zkratkách lépe orientoval.

1. Úvod

Základní grafémy jednotlivých typů písemných soustav sice mohou zachycovat různé jazykové jednotky, nicméně jejich funkce, zaznamenávat řeč, zůstává neměnná. Každý typ je pro naplnění tohoto cíle uzpůsoben jinak. Většina lingvistů považuje za nejefektivnější systém, zejména pokud jde o ekonomičnost vyjadřování, písmo hláskové, které je celkově nejrozšířenější soustavou na světě. Naproti tomu čínské znakové písmo (dále zkracováno ČZP), s nímž často bývá uváděno do kontrastu, je soustavou mnohem starší a do určité míry komplexnější.

Jednotlivá písmena nebo znaky se v jazyce přirozeně shlukují a utvářejí různé velké významové celky. Ten nejmenší, a tudíž dále nedělitelný významový útvar představuje v každém jazyce tzv. morfém. Na rozdíl od již zmiňovaných indoevropských jazyků, kde může morfém co do velikosti odpovídat slovu, slabice, ale i jedinému písmenu, není v čínštině z hlediska formy tak flexibilní. V grafické rovině má podobu jednoho znaku a na úrovni zvukové realizace velikostně odpovídá slabice. Výjimku z pravidla představují mimo jiné i tzv. znaky s nulovým významem (dále zkracováno ZNV), které samy o sobě nenesou lexikální ani gramatický význam v žádném kontextu. Ačkoli se jedná o relativně početnou skupinu znaků, dosud publikované studie jejich typologické charakteristice věnují obvykle pouze pár řádků, které doplňují víceméně stejnými příklady, tj. [琥珀] hǔpò „jantar“, [珊瑚] shānhú „korál“, [蝴蝶] húdié „motýl“, [玻璃] bōli „sklo“, [茉莉] mōli „jasmín“ anebo [蜘蛛] zhīzhū „pavouk“.¹

Tématem předkládané práce je synchronní analýza reprezentativního vzorku ZNV z hlediska sémantického, fonologického a grafického. Korpus bude extrahován z inventáře sedmého vydání *Slovníku moderní čínštiny* 《现代汉语词典》 Xiàndài Hànyǔ Cídiǎn (dále zkracováno *XHC*). Za cíl si kladu zjistit, jaké znaky jsou v *XHC* považovány za ZNV, tzn. jejich přibližný počet a také tematický rozsah víceslabičných morfémů v mezích současného standardního lexika. Následně provedu segmentální rozbor těchto struktur, na jehož základě se pokusím přijít na to, zda je výslovnost obou slabik nějakým způsobem vzájemně provázána. V neposlední řadě se budu zabývat

¹ ZNV od plnovýznamových znaků odděluji v rámci jedné struktury pomocí rámečku. Spojení dvou a více ZNV vkládám do jednoho rámečku. Podrobněji viz kapitola Metodologie.

jejich grafickou podobou. Zaměřím se přitom na to, zda oba ZNV sdílí v rámci jedné struktury stejný radikál či nikoliv, případně zda se vyznačují jinou grafickou analogií.

Na úvodní stať navazují představením užití literatury a zdroje analyzovaného korpusu – *XHC*. V teoretické části své práce popisují ČZP nejprve v širším kontextu ve vztahu k dalším písemným soustavám, včetně zmínky o rozdílných interpretacích typologie ČZP a organizace vztahu mezi grafickou, zvukovou a významovou rovinou jazyka. V dalších kapitolách se zaměřují na explikaci specifických rysů ZNV, včetně krátké zmínky o jejich lexikalizaci. Kapitola Metodologie zahrnuje postup kompilace s následným vymezením rozsahu vzorku. Kromě toho zde popisují klasifikační kritéria, která musela být uzpůsobena potřebám dílčích analýz. Těžištěm mé práce je analytická část, v jejímž úvodu se nejprve stručně zabývám lexikologickým aspektem ZNV, dále pak sémantickou, fonologickou a grafickou klasifikací. Doprovodným přínosem mé práce jsou již zmíněné klasifikační modely a čínsko-český slovníček struktur, jež obsahují minimálně jeden ZNV.

1.1. Charakteristika užití literatury

Pro teoretické ukotvení svého tématu jsem čerpala ze studií, které se zabývají charakteristikou ČZP a lexikonu jak diachronně, tak i synchronně. Mezi ty nejvýznamnější z nich řadím monografii Terezy Slaměnikové *Čínské znakové písmo: synchronní model tradiční kategorizace*, dále *Hanskou grammatologii* Davida Uhra a *Čínské písmo* autorské dvojice Lukáše Zádrapy a Michaely Pejčochové. Dále považuji za nezbytné vyzdvihnout monografii Johna DeFrancise *Visible Speech: The Diverse Oneness of Writing Systems*, v níž se věnuje typologické charakteristice ČZP ve srovnání s dalšími písemnými soustavami. Jeho teoretickou koncepci z části převzal i Zev Joseph Handel, který se ve své publikaci *Sinography: The Borrowing and Adaptation of the Chinese Script* zabývá nejen čínskými znaky používanými v Číně, ale i historií a způsobem převzetí tohoto komplexního systému písma okolními národy, tzn. Japonci, Vietnamci a Korejci.

V českém sinologickém prostředí se problematikou ZNV začala poprvé zabývat, i když spíše okrajově, T. Slaměniková, a to ve své již výše zmíněné monografii. Své poznatky čerpala z podkapitoly „无义字 Wúyì Zì Znaky s nulovým významem“² v 马

² Ma 2013: s. 115–118.

显彬 Ma Xianbinově *Moderní grammatologii* 《现代汉字学》 Xiàndài Hànzìxué. Inspirována pracemi obou zmíněných autorů jsem začala s rešerší dalších potenciálních zdrojů, při níž jsem zjistila, že pojem 无义字 mnoho sinologů (dokonce ani těch čínského původu) nepoužívá. Hlubší vhled do problematiky ZNV mi poskytly až dva stejnojmenné články publikované v roce 2010: „Lexikalizace znaků s nulovým významem“ 无义汉字语素化研究 Wúyì Hànzì Yǔsùhuà Yánjiū od 姜琳 Jiang Lin a 无义汉字的语素化研究 Wúyì Hànzì De Yǔsùhuà Yánjiū z pera 李丛 Li Conga. V témže roce vyšel další článek s obdobným názvem „Lexikalizace znaků s nulovým významem: O vzájemném vztahu morfému a znaku“ 无意汉字的语素化——浅谈汉字与语素的关系 Wúyì Hànzì De Yǔsùhuà: Qiǎntán Hànzì Yǔ Yǔsù De Guānxi, v němž se 苗玉杰 Miao Yujie kromě lexikalizace ZNV věnuje i objasnění vztahu dvou důležitých strukturních jednotek čínského jazyka, tj. znaku a morfému. Jak naznačují názvy, stěžejním tématem je sice lexikalizace ZNV, zejména z hlediska míry a místa. Zároveň poskytují relativně detailní výčet několika druhů slov, kde se s těmito atypickými znaky lze setkat. Prostřednictvím posledního zmíněného článku jsem se dostala k rozsáhlému dílu 杨锡彭 Yang Xipenga *O čínském morfému* 《汉语语素论》 Hànyǔ Yǔsù Lùn. Kromě definování hranice morfému v čínštině, který s tématem mé práce bezprostředně souvisí, se Yang na několika málo stranách věnuje i etymologii a percepci tohoto termínu, který Číňané převzali od západních lingvistů.

Během sestavování klasifikačního modelu fonologické analýzy ZNV, respektive víceslabičných struktur v nichž se uplatňují, jsem se částečně inspirovala diachronní klasifikací 连绵词 liánmián cí „propojených kompozit“³, kterou William G. Boltz prezentuje v prvním svazku *Encyclopedia of Chinese Language and Linguistics* pod heslem „Binomes“. Na základě jím předložené kategorizace jsem stanovila i několik nových termínů, abych svou vlastní klasifikaci a obecně celou problematiku ZNV učinila přehlednější, a zároveň přístupnější pro budoucí podobně zaměřené výzkumy. Výchozím bodem pro tuto část analýzy byl segmentální rozbor slabik, při jehož zpracování mi byla velkou oporou monografie Hany Trískové *Segmentální struktura čínské slabiky*. Tuto publikaci mj. doporučuji všem, kteří by se strukturou čínské

³ K problematickému překladu tohoto termínu viz Znak s nulovým významem (poznámka pod čarou č. 40, s. 18).

slabiky chtěli zabývat více do hloubky, tedy nejen z hlediska popisu jejich dílčích částí, ale i co se týče fonologických procesů pozorovatelných na segmentální úrovni.

1.2. Slovník moderní čínštiny⁴

XHC představuje jedno z nejdůležitějších čínských lexikografických děl, jehož cílem je nejen obsáhnout soudobou slovní zásobu, ale současně napomoci k její standardizaci na úrovni ortografie i ortoepie. Hlavními editory prvních vydání byli významní čínští lingvisté 吕叔湘 Lü Shuxiang a 丁声树 Ding Shengshu, kteří svým počinem výraznou měrou napomohli k šíření 普通话 pǔtōnghuà „standardní čínštiny“ mezi široké spektrum obyvatelstva Čínské lidové republiky i mezi cizince. *XHC* pravidelně vychází ve formě jediného svazku již od roku 1978 pod záštitou vydavatelství Commercial Press 商务印书馆 Shāngwù Yìnshūguǎn. Součástí inventáře jsou kromě běžně užívaného normativního lexika také hovorové a nářeční výrazy, archaismy, historismy, knižní výrazy⁵, odborné termíny, znaky vyskytující se výhradně v propriích atp.

Nynější sedmé vydání z roku 2016⁶ čítá zhruba 70 000 položek. V návaznosti na šesté vydání došlo ve spolupráci s odbornou veřejností k rozšíření inventáře o nová slovíčka, doplnění výkladu významu a dalších struktur k již obsaženým lemmatům⁷ a v neposlední řadě k eliminaci výrazů a významů, které se v současném jazyce neužívají. V úvodní části slovníku se kromě předmluv ke všem předešlým vydáním nachází také část 凡例 fánlì „Explikační poznámky“, kde je uživateli podrobně popsána struktura výkladu hesla, včetně poznámek ke znakovému i 拼音 pīnyīnovému přepisu. Dále následují 音节表 yīnjiébiǎo „Sylabár“ a 部首检字表 bùshǒu jiǎnzìbiǎo „Index radikálů“, jež je v první části seřazen vzestupně od radikálů s nejméně po nejvíce tahů. V druhé části je k nim uveden i výčet všech znaků ze slovníkového inventáře, a to včetně odkazu na příslušnou stránku. V poslední části tohoto indexu je uživateli k dispozici i 难检字笔画索引 nán jiǎnzì bǐhuà

⁴ Jestliže není uvedeno jinak, zpracováno podle „Předmluvy“ (*XHC* 2016: s. 5–13) a 凡例 fánlì „Explikačních poznámek“ (ibid: s. 2–5).

⁵ 书面语 shūmiànyǔ je jednou z forem standardní čínštiny. Typicky se užívá v psaném projevu (Švarný, Uher 2001: s. 17, pozn. č. 11).

⁶ Dotisk téhož vydání proběhl v roce 2018.

⁷ Tj. „reprezentativní, zástupná a obvykle invariantní forma lexému pro řadu jeho variant (alolexů, slov) ve slovníku, k níž je vztažena všechna další informace“ (Lotko 2005: s. 67).

suňyřn „Index obtěžných znaků podle počtu tahů“. Za abecedně řazeným⁸ heslářem se navíc nachází i slova začínající latinkou nebo řeckou alfabetou (např. γ 刀 γ dāo „gama nůž“) a zkratky původem z angličtiny (např. ABS „*anti-lock braking system*“).⁹ Podrobněji o struktuře slovníkového hesla viz kapitola Strategie a postup kompilace korpusu.

⁸ Řazení podle výslovnosti podléhá i tónové posloupnosti. Například za znaky s výslovností ma budou následovat slabiky vyslovované v prvním, druhém, třetím a čtvrtém tónu, tzn. [ma], [mā], [má], [mě] a [mã].

⁹ XHC 2016: s. 1761.

2. Čínské znakové písmo

Od svého vzniku procházela každá písemná soustava,¹⁰ než dostala té dnešní podoby, poměrně dlouhým vývojem, který nejen v případě čínštiny trval několik tisíc let. Před vznikem písma se člověk dorozumíval pomocí různých vizuálních a zvukových signálů, přičemž komunikační akt jako takový byl záležitostí pouze té dané chvíle.¹¹ Písmo se tedy vyvinulo až z přirozené potřeby lidí uchovávat a dále předávat informace zpravidla mezi uživateli stejného jazykového kódu. Definice písma jako takového se napříč odbornými studii různí, avšak badatelé se veskrze shodnou na tom, že jeho hlavní funkcí je zaznamenávat řeč,¹² tj. mluvenou složku jazyka. Nicméně i přesto, že písmo je na řeči přímo závislé, byla řeč vždy schopna existovat i bez něj.¹³

Ve srovnání s hláskovou písemnou soustavu, kterou používá čeština, ale i další indoevropské jazyky, působí čínské znaky jako značně komplikovaná změť grafických značek. Není tedy divu, že ČZP přitahuje pozornost jazykovědců, ale i laiků, minimálně od počátku 16. století.¹⁴ Podle Černého vykazuje ČZP vývoj protichůdné tendence ve vztahu k ekonomičnosti vyjadřování jazyka, protože dříve se k zápisu nového slova „jednoduše“ vytvořil nový znak,¹⁵ přičemž písmo hláskové ke stejnému účelu stále využívá sadu již existujících grafických značek. ČZP často bývá, pravděpodobně vlivem neméně známých egyptských hieroglyfů, nesprávně označováno jako piktografické, ideografické, případně jako slabičné písmo.¹⁶ Nicméně ani sinologové nejsou v přístupu k typologické charakteristice čínských znaků jednotní. Jaromír Vochala jej označuje jako písmo logo-morfémografického typu,¹⁷ tzn. takové písmo, které jediným grafémem zapisuje jak logogram¹⁸, tak i morfém. Oldřich Švarný užívá termín sylabosémantické, čímž zdůrazňuje, že jeden znak odpovídá ve fonologické rovině jedné slabice, jež je ve stejnou chvíli také nejmenší významovou jednotkou.¹⁹

¹⁰ Černý (1996: s. 36) mezi základní druhy řadí písma piktografická, ideografická, slabičná a hlásková.

¹¹ Černý 1989: s. 43.

¹² DeFrancis 1989: s. 230; Handel 2019: s. 4; Uher 2013: s. 33.

¹³ Uher 2013: s. 34.

¹⁴ K tomuto tématu podrobněji viz Zádřapa, Pejčochová 2009: s. 18–29.

¹⁵ Černý 1996: s. 49.

¹⁶ Ačkoli na chybný úzus upozorňuje i romanista Jiří Černý (1996: s. 50), sám řadí ČZP k písmům ideografického typu. O. Švarný a D. Uher (2001: s. 21) uvádí, že pokud by tomu tak skutečně bylo, pak by se synonymní výrazy zapisovaly stejným grafémem.

¹⁷ Vochala et al 1989: s. 9.

¹⁸ Tj. „grafický znak zaznamenávající zhruba slovo“ (Lotko 2005: s. 70).

¹⁹ Švarný 1998: xxv.

Otázce problematičkého zařazení ČZP ke čtyřem základním typům písemných soustav se mimo jiné věnuje i americký sinolog John DeFrancis. Ve svých monografiích označuje moderní čínštinu za písmo morfosylabického typu,²⁰ což bychom mohli přirovnat k charakteristice ČZP O. Švarného. Oba badatelé se shodují na tom, že nejmenší zvuková jednotka, tj. slabika, je zároveň nositelem významu. Zároveň tímto termínem odlišuje J. DeFrancis čínštinu od japonštiny, s níž bývá někdy chybně řazena k písmům slabičným.²¹ Dále uvádí, že označení „morfosylabický“ kromě jiného poukazuje na grafickou kompozici čínského znaku, který se většinou skládá ze sémantické a fonetické složky.²² DeFrancisův přístup si částečně osvojil i Zev Joseph Handel, který termín morfosylabický definuje následovně: „*Morphosyllabic* refers to a writing system whose primary graphic units, *morphosyllabograms* or *morphosyllabographs*, typically represent individual monosyllabic morphemes of spoken language“.²³ Na základě této charakteristiky označuje nejmenší strukturní jednotku čínského jazyka pojmem morfosylabogram. V případě, že znak reprezentuje pouze dvě ze tří jazykových rovin, tj. fonologickou a grafickou, nazývá jej sylabogramem. Sylabogramy se obvykle vyskytují ve slovech cizího původu, v nichž si grafémy uchovávají pouze fonetickou hodnotu bez vazby na inherentní či odvozený význam.²⁴

S rostoucím zájmem euroamerických lingvistů docházelo souběžně nejen k rozšíření našeho povědomí o charakteru čínštiny, ale také ke změně přístupu samotných Číňanů při zkoumání vlastního jazyka. Skutečnost, že s progresivními změnami ve slovní zásobě některé plnovýznamové jednotky pozbyly funkce nést význam, vedla mj. k tomu, že za základní strukturní jednotku jazyka již nebyl považován 字 zì „znak“, nýbrž 语素 yǔsù²⁵ „morfém“. Kromě této nenápadné substituce jednoho termínu za druhý, začali čínští lingvisté své písmo označovat pojmy

²⁰ DeFrancis 1989: s. 67.

²¹ Ibid: s. 253.

²² Ibid: s. 116.

²³ Handel 2019: s. 31.

²⁴ Ibid: s. 32. Tzn. v případě 加拿大 Jiānádà „Kanada“ se nejedná o spojení tří morfosylabogramů, nýbrž tří sylabogramů.

²⁵ Yang 2010: s. 12. Do čínštiny se „morfém“ též překládá jako 词素 cí sù. Podle Yang Xipenga (2010: s. 8) bylo směřování obou ekvivalentů během druhé poloviny minulého století zcela běžné. O prosazení yǔsù se měl zasloužit jeden z předních představitelů moderní čínské lingvistiky Lü Shuxiang (ibid). V lexikogicky orientovaných studiích se spíše užívá ekvivalent cí sù (Feng 2011).

语素文字²⁶ yǔsù wénzì „morfémografické“ nebo 音节—语素文字²⁷ yīnjié—yǔsù wénzì „morfosylabické“, respektive „sylobomorfémografické“, čímž vlastně posílili roli morfému, který byl dlouhou dobu považován za uměle vytvořený konstrukt původem ze západní lingvistiky.²⁸ Formu organizace vztahu znaku a morfému definuje Miao Yujie jako vztah dvou jednotek, z nichž jedna je 记录者 jìlùzhě „zapisující“ (znak) a druhá 被记录者 bèi jìlùzhě „zapisovaná“ (morfém).²⁹ Na morfémy je tradičně nahlíženo jako na nejmenší lexikální jednotky nesoucí význam, přičemž v čínštině je jeho existence úzce spjata se zvukovou rovinou, tzn. že v zásadě kopíruje slabiku,³⁰ která je v grafické rovině zapisována jedním znakem.

Lukáš Zádrapa a Michaela Pejčochová definují charakter ČZP následovně: „v převážné většině případů zapisujeme jedním čínským znakem (grafémem) morfém, tedy nejmenší významovou jednotku (sémém), která je vázána na určitý zvuk“³¹. Z toho vyplývá, že *de facto* každý znak je nositelem buď lexikálního, anebo gramatického významu. Nicméně výjimek, které výše uvedené charakteristice neodpovídají, skutečně není příliš mnoho. L. Zádrapa pro ně vyděluje čtyři typologicky odlišné skupiny. První z nich představují případy, kdy dva morfémy původně psané dvěma grafémy splynou v jeden, například 甬 béng „není potřeba“ – v horní části grafém 不 bú „ne, není“ a 用 yòng „[být] potřeba“ v dolní části.³² Další skupinu tvoří řídce užívané znaky, které po fonologické stránce odpovídají dvěma slabikám a po sémantické dvěma morfémům, př. 阚 qiānwǎ „kilowatt“ – dekompozičně 千 qiān „tisíc“ a 瓦 wǎ „watt“.³³ Samostatnou skupinu L. Zádrapa vymezil pro 儿化音 érhuà yīn „erizaci“, která se v psaném jazyce sice zapisuje grafémem 儿 r, avšak po zvukové stránce netvoří žádnou slabiku.³⁴ Poslední kategorie sdružuje znaky, jež mají pouze fonetickou hodnotu, avšak jsou sémanticky prázdné, tzn. neodpovídají morfému.³⁵ Podrobná charakteristika znaků poslední zmíněné subkategorie, stejně jako jejich synchronní analýza z hlediska

²⁶ Feng 2011: s. 22; Miao 2010: s. 148.

²⁷ Yang 2010: s. 95.

²⁸ Ibid: s. 21.

²⁹ Miao 2010: s. 148.

³⁰ Slaměnková 2017: s. 19.

³¹ Zádrapa, Pejčochová 2009: s. 37.

³² Ibid: s. 39.

³³ Ibid: s. 41.

³⁴ V odborné literatuře bývá též někdy označována jako subsylabický morfém. Více viz Kratochvíl 1970: s. 55–62; Handel 2019: s. 34.

³⁵ Zádrapa, Pejčochová 2009: s. 39–41.

sémantického, fonologického a grafického představuje ústřední téma předkládané diplomové práce.

2.1. Znak s nulovým významem

Znak s nulovým významem 无义字³⁶ wúyì zì definuje Ma Xianbin jako „znak, který nemá žádný sémantický obsah. Význam vyjadřuje až ve spojení s dalším znakem (...)“³⁷. Obdobnou definici uvádí i Miao Yujie: „čínský znak zpravidla reprezentuje grafickou, fonologickou i sémantickou rovinu. Existují však speciální znaky, které reprezentují grafickou a fonologickou rovinu, ale nevyjadřují žádný význam“.³⁸ Stručně řečeno se jedná o znaky, které reprezentují pouze dvě ze tří jazykových rovin.³⁹ K předání sémantické informace je tedy třeba použít celou strukturu. Tím, že jen zlomek z nich je součástí běžně užívaného lexika, panuje všeobecné přesvědčení, že se objevují především v odborné vrstvě slovní zásoby, konkrétně v biologické nomenklatuře, 联绵词 liánmián cí „propojených kompozitech“⁴⁰, případně fonetických přejímkách a ideofonech⁴¹. Kromě propojených kompozit, která stručně charakterizují níže, a již dříve zmíněných tematických skupin se podle Miao ZNV hojně uplatňují i při zápisu rýmovaných struktur 叠韵单纯词 diéyùn dānchúncí, např.

³⁶ Též 无义汉字 wúyì hànzì (Li 2010, Jiang 2010), 无意汉字 wúyì hànzì (Miao 2010).

³⁷ Ma 2013: s. 115. Orig.: „无义字就是没有含义的字，它需要与另外一个字组成构成词才能表达意义 (...)“。V textu výše přeloženo autorkou práce.

³⁸ Miao 2010: s. 148. Orig.: „汉字一般有形有音有义，但是特殊的汉字有形有音而无义。“。Přeloženo autorkou práce.

³⁹ Handel (2019: s. 32) tyto znaky označuje pojmem sylabogram (viz předchozí kapitola).

⁴⁰ V anglicky psané literatuře jsem se setkala s ekvivalenty: binome, two-syllable expression, linked expressions (Boltz 2016), bisyllabic morphemes (Handel 2019: s. 33) a agglutinated juxtaposition (Yip 2007: s. 104). Lukáš Zádrapa (2009: s. 39) jej překládá jako „dvojslabičný morfém“, přičemž jejich dílčí komponenty, tj. 联绵字 liánmián zì, definuje jako „propojené znaky“. Sama ekvivalent „dvojslabičný morfém“ považuji za nepřesný, až za mírně zavádějící ve vztahu ke zkoumané problematice, protože nemusí nutně denotovat spojení dvou ZNV. V širším slova smyslu tak lze označit jakékoli spojení dvou znaků, aniž bychom brali v úvahu, zda jsou schopné vyjadřovat význam i mimo takovou strukturu. D. Uher (2013: s. 229–230) na liánmián cí odkazuje jednoduše jako na „kompozita“ či „dvojslabičná slova“. Čínští filologové nicméně kompozita překládají ekvivalenty 合成词 héchéngcí, příp. také 复合词 fùhécí. Vzhledem k obsahu svého textu jsem se obávala, aby (stejně jako v případě dvojslabičných morfémů) nedocházelo ke směšování kompozit složených ze dvou jinak plnovýznamových znaků se spojeními tvořených dvěma ZNV. Ve snaze se vyhnout případným kontradikcím, dávám ve své práci přednost kombinaci těchto označení – propojené kompozitum.

⁴¹ Ideofon chápu jako hyperonymum k onomatopoiím a interjekcím. Viz Handel 2019: s. 33.

姥姥 lǎolǎo „*dial.* babička (z matčiny strany)“, 蚰蚰 qūqū „*dial.* cvrček“ atd.⁴² Ačkoli se jedná o slova tvořená reduplikací téhož grafému, stále představují jen jeden morfém, byť je tvořen dvěma slabikami. To však neznamená, že všechny reduplikované struktury patří mezi 单纯词 dānchúncí „jednoduchá slova“. Slova jako 妈妈 māma „*hov.* máma, maminka“, 姐姐 jiějie „starší sestra“ nebo 星星 xīngxīng „jiskra“ vznikla reduplikací plnovýznamových znaků, které mají význam i samy o sobě, a proto tyto struktury spadají do kategorie 合成词 héchéngcí „složených slov“.⁴³

Domnívám se, že problematice ZNV nebylo v euroamerickém sinologickém prostředí doposud věnováno příliš mnoho pozornosti. Středem badatelského zájmu byly (a stále jsou) spíše ona dvojslabičná propojená kompozita charakteristická svou „fonoestetičností“,⁴⁴ která byla částečně zaznamenána již v díle *Pravý vzor* 《尔雅》*Ēr Yǎ* z období dynastie Han (206 př. n. l.–220 n. l.).⁴⁵ Je však důležité mít na paměti, že ačkoli propojené kompozitum představuje v zásadě rigidní strukturu, v níž jsou obě slabiky považovány za sémanticky prázdné, nejedná se výlučně o spojení dvou ZNV.⁴⁶

Pro účely své práce jsem se rozhodla tyto víceslabičné struktury označovat souhrnným termínem polynom.⁴⁷ Polynomy definuji jako struktury složené ze dvou a více znaků, přičemž minimálně jeden z komponentů je vyjádřen ZNV. Tento obecný termín jsem se rozhodla vytvořit proto, aby nadále nedocházelo ke směšování propojených kompozit složených ze dvou jinak plnovýznamových znaků se strukturami tvořenými dvěma ZNV. Polynomy dále rozdělují v závislosti na počtu komponentů na binomy⁴⁸, trinomy⁴⁹ a kvadrinomy⁵⁰. Inspirací pro nadefinování zmíněných terminů mi

⁴² Miao 2010: s. 149.

⁴³ Ibid.

⁴⁴ Yip 2007: s. 105. David Uher (2013: s. 229–230) zmiňuje čtyři kategorie možné fonologické shody: „identická iniciála“, „identická finála“, „identická nebo podobná iniciála i finála“ a „žádná shoda“, přičemž propojená kompozita poslední kategorie vykazují provázanost alespoň v grafické rovině.

⁴⁵ Boltz 2016: s. 303.

⁴⁶ Qian (2009: s. 90) uvádí celkem čtyři specifické rysy propojených kompozit, tj. 1) význam ani jednoho ze znaků, je-li užit mimo tuto strukturu, nemusí nutně korespondovat s významem celku; 2) význam alespoň jednoho ze znaků koresponduje s významem celku alespoň částečně, přičemž výslovnost obou komponentů je nějakým způsobem provázána; 3) žádný ze znaků nenese sémantický obsah a 4) význam propojeného kompozita lze odvodit z významu dílčích komponentů, který je zpravidla synonymní. Závěrem dodává, že termínem *liánmián cí* se označují pouze dvojslabičná, resp. dvojslabičná, spojení, jež dohromady tvoří jediný morfém.

⁴⁷ Ač se jedná o termín původem z algebry, nejsem si vědoma toho, že by jej užívali lingvisté při popisu některého dalšího jevu. Zda je mnou navržený pojem vhodný, ponechávám jako otevřené téma k případné diskusi. Dále v textu užívám též synonymní výrazy *polynomická* nebo *vícečlenná* struktura.

⁴⁸ V textu práce též pod označením dvojlčen nebo dvojlčenná struktura.

byla charakteristika propojených kompozit (v anglickém originálu „Binomes“) Williama G. Boltze.⁵¹

W. G. Boltz se během svého výkladu soustřeďuje na popis a klasifikaci liánmián cí, které se vyskytují v klasických čínských textech. Propojená kompozita s atypickou výslovností (aliterace, rýmované finály, reduplikace) označuje jako gestaltové binomy, pod něž zahrnuje jak spojení dvou plnovýznamových znaků (př.: 宛转 wǎnzhuǎn „vinoucí se a klikatící se“), tak spojení dvou ZNV (př.: 逶迤 wēiyí „**kniž.** křivolaký, vinoucí se“) i kombinaci plnovýznamového znaku se ZNV (př.: 逍遥 xiāoyáo „nevázaný, volný“). Boltz dále upozorňuje na skutečnost, že význam propojeného kompozita je třeba vnímat jako kompletní celek bez přihlídnutí k sémantickému obsahu dílčích komponentů.⁵² Pod binomy druhého typu řadí struktury (př.: 鸚鵡 yīngwǔ „papoušek“, 蝴蝶 húdié „motýl“, 珊瑚 shānhú „korál“), u nichž nedochází ani k částečné shodě ve výslovnosti obou komponentů, jako tomu je v případě gestaltových binomů. V závěru svého pojednání odkazuje na slovníky propojených kompozit vydaných v první polovině minulého století, které ačkoli považuje za zdařilá lexikografická díla, není spokojen s faktem, že v žádném z nich není přesně vysvětleno, kdy se dvojslabičná struktura řadí mezi propojená a kdy mezi „běžná“ kompozita.⁵³ Proto bych se přiklonila k rozlišení těchto výrazů pomocí odlišných termínů. Ačkoli je Boltzova diachronní klasifikace binomů dle fonologických kritérií jedním z možných směrů, nelze ji ve stejné míře aplikovat na současný čínský jazyk, což se sama pokusím objasnit v kapitole Fonologická klasifikace. Termín binom ve své analýze rezervuji výhradně pro dvojslabičné struktury s minimálně jedním ZNV, jež není nositelem významu v žádném kontextu.

Napříč odbornými studii, psanými nejen v angličtině, ale i v čínštině, jsem si povšimla tendence na ZNV odkazovat nikoli jako na znak, nýbrž jako na sémanticky prázdnou slabiku.⁵⁴ Z toho můžeme usoudit, že v případě polynomických struktur není význam vázaný ani tak na samotné grafémy, ale spíše na výslovnost jejich kombinace. John DeFrancis uvádí, že sémanticky prázdné slabiky, neboli znaky, v běžných

⁴⁹ V textu práce též pod označením trojčlen nebo tříčlenná struktura.

⁵⁰ V textu práce též pod označením čtyřčlen nebo čtyřčlenná struktura.

⁵¹ Boltz 2016: s. 299–304.

⁵² Ibid: s. 300.

⁵³ Moderní slovníky typu *XHC* a *Slovník Xinhua* takové informace vůbec neposkytují.

⁵⁴ Yang (2010: s. 87) je dokonce nazývá jako 非音节语素 fēi yīnjié yǔsù „neslabičné morfémy“.

slovnících mapujících současný lexikon tvoří přibližně 11 %.⁵⁵ V podstatě se jedná o takové slabiky, které nabývají významu teprve až ve spojení s další libovolnou slabikou,⁵⁶ s níž dotváří nejmenší lexikální jednotku – morfém. Na druhou stranu J. DeFrancis zcela opomíjí grafickou realizaci znaku a její signifikantnost ve vyšší úrovni, tj. zda se například alespoň částečně nepodobá druhému komponentu polynomu.

Na problematice postavení ZNV v komplexním systému ČZP poprvé upozornili L. Zádrapa s M. Pejšochovou a T. Slaměnková. Přístup zmíněných autorů se však ve vztahu k této problematice značně liší. L. Zádrapa tyto znaky označuje termínem *liánmián zì* 联绵字 „propojené znaky“,⁵⁷ což ve mně vyvolává dojem, že kromě propojených kompozit se nikde jinde nevyskytují. Na rozdíl od DeFrancise se stručně zmiňuje o unikátním způsobu zápisu těchto znaků, které však explicitně neoznačuje jako ZNV, přičemž současně akcentuje jejich specifické užití v mluveném projevu. Nicméně prvním, kdo začal v návaznosti na Ma Xianbina používat termín „znak s nulovým významem“ byla až T. Slaměnková, a to konkrétně ve své monografii *Čínské znakové písmo: synchronní model tradiční kategorizace*.⁵⁸ Grafemickou analýzou 2 500 nejfrekventovanějších znaků autorka vytvořila propracovaný klasifikační model ČZP. V úvodu své monografie uvádí, že byl sestaven na základě „soudobého vztahu vnitřní výstavby grafické podoby jeho základních jednotek k zastupované jazykové jednotce“.⁵⁹ Součástí vzorku bylo mimo jiné i sedmnáct ZNV, u nichž bylo možné hodnotit pouze míru shody fonetika (f-složky) s celkovou výslovností znaku.⁶⁰ Kromě toho zaznamenala T. Slaměnková i jistý náznak provázanosti obou komponentů konstituujících dvojčlennou strukturu na úrovni jejich grafické i zvukové realizace. Tyto byť ve výsledku jen nepatrné, avšak současně hodnotné zmínky, byly primárním impulzem pro napsání mé magisterské práce. Zajímalo mě, jakými dalšími specifickými rysy se ZNV vyznačují, jak vysoká je míra jejich kompatibility s autosémantickými a synsémantickými znaky včetně přibližného počtu vícečlenných struktur, s čímž v neposlední řadě souvisí i tematický rozsah polynomů v rámci lexikonu současné standardní čínštiny.

⁵⁵ DeFrancis 1989: s. 116.

⁵⁶ Ibid: s. 230.

⁵⁷ Zádrapa, Pejšochová 2009: s. 39.

⁵⁸ Slaměnková 2017: s. 20.

⁵⁹ Ibid: s. 11.

⁶⁰ Ibid: s. 179–180.

2.1.1. Lexikalizace ZNV⁶¹

Čínští lingvisté se spíše než na synchronní popis ZNV koncentrují na opodstatnění, proč a kde dochází k jejich lexikalizaci (čínsky: 无义汉字语素化⁶² wúyì hànzì yǔsùhuà). Lexikalizací se v tomto případě myslí jev, kdy původně nesémantický komponent je schopen zastupovat význam celku i izolovaně v textu, anebo v rámci kompozit. Podle 姜琳 Jiang Lin k tomuto procesu dochází ve větší míře u spojení dvou ZNV, jimiž se zapisují druhy zvířat. Tento jev vychází z přirozené tendence rodilých mluvčích čínštiny, kteří obvykle přisuzují význam každému znaku. Což časem nevyhnutelně vyústí v to, že se jeden ze znaků polynomu skutečně stane volným plnovýznamovým morfémem. Nabízí se tedy otázka, proč jsou ve slovnících typu *XHC* a *XZ* stále označovány jako ZNV, i když je rodilý mluvčí schopen jejich význam bez většího problému dedukovat.

U každé skupiny slov se tento proces projevuje jinak a v jiné intenzitě. Nejčastěji dochází k lexikalizaci jednoho ze ZNV, jež se uplatňuje ve dvojslabičných propojených kompozitech nebo fonetických výpůjčkách. Z hlediska místa může dojít k lexikalizaci buď iniciálního, anebo koncového komponentu. Například:

蜥蜴 xīyì „ještěři“ → 蜥 xī „ještěř“ → 巨蜥 jùxī „varan“ a 飞蜥 fēixī „agama“

蚂蚁 mǎyǐ „mravenec“ → 蚁 yǐ „mravenec“ → 蚁穴 yǐxué a 蚁巢 yǐcháo „mraveniště“

巴士 bāshì „autobus (z anglického: *bus*)“ → 大巴 dàbā „*hov.* dálkový autobus“ a 长途巴 chángtúbā „dálkový autobus“

Míra kompatibility lexikalizovaného znaku je však stále velmi nízká. Na příkladech výše je také jasně vidět, že nově vzniklá kompozita obsahující tento znak spadají do stejné tematické skupiny jako původní binom. Z lexikalizace také plyne patrná všeobecná snaha jazyka o ekonomičnost vyjadřování, jež se projevuje redukcí sémanticky prázdných znaků/slabik, což *de facto* koreluje se skutečností, že v moderní čínštině je většina morfémů jednoslabičných. Pokud by k lexikalizaci jednoho z komponentů binomu nedošlo, bylo by derivované kompozitum tříslabičné (například

⁶¹ Pokud není uvedeno jinak, zpracováno podle Li 2010 a Jiang 2010.

⁶² Též 无义汉字的语素化 wúyì hànzì d yǔsùhuà nebo 非语素音节语素化 fēi yǔsù yīnjié yǔsùhuà (Yang 2010: s. 42).

蜘蛛网 zhīzhūwǎng a 蛛网 zhūwǎng „pavučina“). V budoucnu tak může jít o relativně produktivní způsob obohacování slovní zásoby.

3. Metodologie

3.1. Strategie a postup kompilace korpusu

Jelikož se problematikou znaků s nulovým významem ještě nikdo hlouběji nezabýval, nebyla ani možnost se inspirovat výběrem primárního zdroje potenciálního korpusu. Tento zdroj musel splňovat několik kritérií a zároveň nekolidovat s většinou ze stanovených hypotéz. První z možností bylo excerpovat ZNV z čínských slovníků, jež zachycují současný lexikon moderní čínštiny. Logicky jsem tedy jako první možnost vyřadila *Velký slovník čínských znaků* 《汉语大字典》 Hànyǔ Dà Zìdiǎn, jehož inventář sestává z téměř 60 000 znaků. Mezi nimi však nejsou jen ty zapisované současným duktem, tj. vzorovým písmem 楷书 kǎishū, ale i již dlouho nepoužívané diachronní varianty. Na druhou stranu se domnívám, že dnes populární a hojně rozšířené internetové slovníky a desktopové či mobilní aplikace, také nejsou příliš vhodné. *Pleco* a *Wenlin* jsou uživatelsky přívětivější než tištěné slovníky (hlavně díky funkci fulltextového vyhledávání), nicméně jejich zásadním nedostatkem je to, že k lemmatům neuvádí zdroj, příp. autory konkrétních definic. Není tedy na první pohled zcela jasné, zda jde o ortografickou variantu znaku, příp. ortoepickou výslovnost či nikoliv. Získané informace by tak bylo třeba znovu ověřit s pomocí některého z normativních slovníků čínského jazyka.

Současnou slovní zásobu nejlépe zachycují dva slovníky, jež vydává jedno z nejstarších čínských nakladatelství Commercial Press, tj. *XHC* a *Slovník Xinhua* 《新华字典》 Xīnhuá Zìdiǎn (dále zkracováno *XZ*). Oba slovníky se těší velké popularitě nejen v zemi svého vydání, ale i v zahraničí, přičemž oba představují pro obyvatele Čínské lidové republiky závaznou ortografickou normu. Podstatný rozdíl mezi těmito slovníky je však ten, že *XHC* na rozdíl od *XZ* doplňuje výklad významu u významné většiny hesel nejen o příkladové věty, ale také o poměrně rozsáhlý výčet kompozit a složených slov, ve kterých se znak vyskytuje. Zejména z tohoto důvodu jsem si jako primární zdroj pro svůj korpus zvolila právě poslední sedmé vydání *XHC* z roku 2016.

Jak jsem již poznamenala výše, nepodařilo se mi zjistit, že by se analýzou ZNV někdo zabýval do takové míry, aby byl v některé z publikovaných studií přístupný jejich alespoň částečný seznam. Jediným možným východiskem tedy bylo postupně pročíst

celý *XHC* a všechny znaky včetně polynomů, které tvoří, excerpovat a přeložit do češtiny. ZNV jsou v *XHC* zaznačeny v závislosti nejen na jejich pozici v rámci vícečlenných struktur, ale také na možnostech jejich kompatibility s volnými či vázanými sylabosémými. Pokud se ZNV nachází ve struktuře polynomu na iniciální pozici, sestává nadpisový řádek hesla pouze z výslovnosti znaku v pīnyīnu a odkazu 见下 jiànxià „viz níže“, tzn. „爨 (爨) ài 见下“⁶³. Příklady struktur včetně výkladu významu nalezneme pod tímto řádkem. Nachází-li se ZNV v rámci struktury na druhé, třetí nebo až čtvrté pozici, je polynom obsahující tento znak uveden na prvním řádku spolu s odkazem na příslušnou stranu, např.: „隼 (隼) dài 见 6 页 [爨隼]“.⁶⁴ Z druhého uvedeného příkladu vidíme, že znak 隼 dài se váže pouze k jednomu, rovněž unikátnímu znaku, a teprve až jejich spojení vyjadřuje význam „*kniž.* oblačný, zamračený“. Z toho mimo jiné také vyplývá, že *XHC* neviduje žádný další polynom, který by tímto znakem začínal. Během kompilace korpusu jsem zjistila, že ačkoli se ZNV vyskytuje na iniciální pozici jedné vícečlenné struktury, není vyloučeno, že neplní roli druhého komponentu struktury druhé. Za příklad uvedu znak 兢 jīng, u nějž *XHC* uvádí jedinou strukturu, tj. kvadrinom 兢兢业业 jīngjīngyèyè „svědomitý, pečlivý“. V závěrečné části slovníku jsem u kompozit s počátečním autosémantickým znakem 战 zhàn „válčit, válka“ zaregistrovala ve struktuře jednoho z nich právě ZNV 兢 jīng, a sice na koncové pozici kvadrionu – 战战兢兢 zhànzhànjīngjīng „třást se strachem“, na který však autoři *XHC* při explikaci 兢 jīng neupozorňují. Způsob řazení jednotlivých hesel do určité míry představuje limit pro analýzu lexikologického aspektu polynomů, zejména z hlediska evidence celkového počtu výsledných kombinací ZNV s autosémantickými či synsémantickými bázemi. Plně si uvědomuji, že v tomto ohledu je můj pohled na problematiku poněkud jednostranný, avšak vzhledem k četnosti analyzovaných položek se domnívám, že polynomů, které *XHC* přímo nezmiňuje, bude minimum.

Pro průběžné ukládání, klasifikaci a vyhodnocování výsledků jsem zvolila formát MS Excel, přičemž klasifikační modely jednotlivých částí analýz jsem rozdělila do samostatných souborů. V hlavním souboru začíná řádek každé položky nejprve radikálem, který jsem zapisovala pro pozdější potřeby grafické analýzy, dále ZNV

⁶³ *XHC* 2016: s. 6.

⁶⁴ *Ibid*: s. 252.

včetně výslovnosti (v tabulkách zkracováno PY), znak, případně znaky, s nimiž se pojí a jejich výslovnost, úplný zápis polynomu a celkový počet jeho komponentů. Českému překladu předchází zkratka pro stylistický příznak, pokud polynom nějaký měl. Po výkladu významu následuje sloupec pro poznámky, kam jsem zapisovala explikační část překladu. Každé heslo jsem rovněž opatřila číslem strany, abych se na slovníkový výklad mohla v případě nejasností vrátit rychleji. Do posledního sloupce jsem k polyfonním znakům připisovala variantní výslovnosti spolu s dalšími významy, jestliže je v dalším čtení měly.⁶⁵ Pro názornost níže přikládám částečný výřez prvních osmi sloupců souhrnné excelovské tabulky.

radikál	ZNV	PY	kompatibilní s	PY	polynom	celkem komponentů	význam polynomu
厶 soukromý	叕	ài	叕	dài	叕叕	2	<i>kniž.</i> oblačný, zamračený
女 žena	姹	ān	姹	ē	姹姹	2	<i>kniž.</i> nerozhodný, váhavý
鸟 pták	鹑	ān	鹑	chún	鹑鹑	2	křepelka polní (<i>Coturnix coturnix</i>)
鱼 ryba	鮫	ān	鮫	kāng	鮫鮫	2	ďasové (<i>Lophiiformes</i>)
月 maso	肮	āng	脏	zāng	肮脏	2	špinavý, nečistý
耳 ucho	聾	áo	信	jí	信屈聾牙	4	těžko srozumitelný text plný krkolomných výrazů (viz s. 608)
			屈	qū			
			牙	yá			
艹 tráva	菝	bá	莢	qiā	菝莢	2	přestup čínský (<i>Smilax china</i>)

Obrázek 1 Výřez souhrnné tabulky

Při překladu některých výrazů do českého jazyka mi byl oporou *Čínsko-český, česko-čínský slovník*⁶⁶ Jaromíra Vochaly a již zmiňovaný *Wenlin*⁶⁷. Co se týče biologické nomenklatury, řídila jsem se převážně latinským názvoslovím, které jsem vyhledávala prostřednictvím specializovaných čínských online databází: *Vědecká databáze čínských rostlin* 中国植物种信息数据库 Zhōngguó Zhíwùzhǒng Xìnxī Shùjùkù⁶⁸ a *Vědecká databáze čínských zvířat* 中国动物主题数据库 Zhōngguó Dòngwù Zhǔtí Shùjùkù⁶⁹. Převod získaných názvů do češtiny mi následně velmi usnadnila česká databáze *Biological Library* (oficiálně zkracováno na *BioLib*)⁷⁰.

Po dokončení kompilace sestával korpus z 1 426 znaků, které jakožto dílčí komponenty 1 640 polynomů pronikají do širokého spektra slovní zásoby moderní čínštiny. Původním záměrem sice bylo vypsát a následně analyzovat všechny ZNV, a to

⁶⁵ Podrobněji viz následující podkapitola Vymezení rozsahu.

⁶⁶ 2. vydání, 2007.

⁶⁷ Verze 4.3.2. Wenlin Institute, 2016.

⁶⁸ Chinese Academy of Sciences, Kunming Institute of Botany. Dostupné z: www.db.kib.ac.cn.

⁶⁹ Chinese Academy of Sciences, Institute of Zoology, 2018–2022. Dostupné z: www.zoology.csdb.cn.

⁷⁰ ZICHA, Ondřej et al, 1999–2022. Dostupné z: www.biolib.cz.

nehledě na slohový příznak kompletní vícečlenné struktury. S ohledem na hlavní cíl předkládané práce, jímž je synchronní analýza standardní slovní zásoby, bylo nicméně třeba některé skupiny slov z korpusu eliminovat. Postup vymezení rozsahu blíže specifikuji v nadcházejících podkapitolách.

3.1.1. Vymezení rozsahu

Inventář *XHC* je svými autory od prvního vydání soustavně revidován a aktualizován. Doplňován je kromě jiného o neologismy, odborné termíny, přejímky, potažmo dochází k aktualizaci mnohých starších definic. Zároveň však nemapuje pouze ty nejfrekventovanější lexikální jednotky jazyka, ale i dnes již řidce užívané archaismy a historismy, včetně hovorových a nářečních výrazů, jež nejsou součástí jazykového standardu. Tyto vrstvy lexikonu nicméně nebyly relevantní ve vztahu k vytyčenému cíli. Dalším z problémů byla vysoká četnost (cca 20 %) výskytu znaků s více výslovnostmi v rámci analyzovaného vzorku. Jejich nadbytek by zapříčinil značné potíže při rozlišování polyfonních znaků, které nejsou nositeli významu v žádném ze svých čtení od těch, jež jsou samy o sobě schopné vyjadřovat sémantický obsah alespoň v jedné z variantních výslovností. Výslednou podobu klasifikačních modelů by tedy kromě nežádoucí diverzity analyzovaných položek, také výrazně ovlivnila přemíra polyfonních znaků. Proto jsem si před zahájením analýzy stanovila několik kritérií, abych celkový počet duplikovaných grafémů a polynomů s nežádoucím významem snížila, avšak stále zachovala výpovědní hodnotu zjištěných skutečností. Vyřazené okruhy včetně orientačního výčtu polynomů uvádím níže v textu. ZNV odděluji v rámci jedné struktury od plnovýznamových bází rámečkem. Spojení dvou a více ZNV vkládám do téhož rámečku.

a) **dialektismy** (dále zkracováno *dial.*) – 腌臢 āza „*dial.* špinavý, nečistý“, 吊膀子 diàobàngzi „*dial.* flirtovat, laškovat“, 瘪三 biēsān „*dial.* žebrák, vagabund“, 礮礮 cājiāngr „*dial.* schody“, 腮脰 chīpí „*dial.* ptací žaludek“, 粢饭 cīfàn „*dial.* youtiao obalené v lepkavé rýži“, 铁镞 dātiě „*dial.* hrábě“, 嘚瑟 dèse „*dial.* předvádět se“, 髹髹 dídí „*dial.* falešné vlasy“, 杓晃 ħ gālār „*dial.* roh, zákoutí“, 胳膊 gēzhi „*dial.* lechtat“, 自个 zìgēr „*dial.* sám“, 恣浴 hūyù „*dial.* koupat se, mýt se“, 瘡病 huángbìng „*dial.* antrax“, 榔糠 kāngláng

„*dial.* objemný, neskladný“, 坳垌 kēla „*dial.* hrouda hlíny“, 痢痢 làlì „*dial.* favus“, 噜苏 lūsū „*dial.* užvaněný, upovídáný“, 大大落落 dàdàluōluō „*dial.* štědrý, velkorysý“, 嬷嬷 mómo „*dial.* oslovení pro starší ženu, kojná“, 尿脬 suīpào „*dial.* močový měchýř“, 猢猻 húsūn „*dial.* makak“, 糴黍 tāoshǔ „*dial.* širok“, 扎挣 zhēngzhā „*dial.* sotva, stěží“, ...;

b) hovorové výrazy (zkracováno *hov.*) – 大伯子 dàbǎiz „*hov.* manželův starší bratr, tj. švagr“, 叨 dāo v 叨叨 dāodao „*hov.* brblat, remcat“, 叨登 dāodēng „*hov.* omílat starou záležitost pořád dokola“, 叨唠 dāolāo i 唠叨 láodao „*hov.* brblat, remcat“, 叨念 dāoniàn „*hov.* pořád omílat (o něčem)“, 吩咐 fēnfu „*hov.* přikazovat, dávat pokyny“, 胳膊窝 gāzhiwō „*hov.* podpažní jamka“, 虻蚤 gèzao „*hov.* blecha“, 脖颈儿 bógěngr „*hov.* zátylek“, 佝偻 gōulou „*hov.* hrbít se“, 道行 dào Héng „*hov.* druh duševního cvičení taoistických mnichů“, 犄角 jījiǎo „*hov.* roh [zvířete/neživého předmětu]“, 矫情 jiǎoqing „*hov.* hádavý, svárlivý“, 红不棱登 hóngbulēngdēng „*hov.* zčervenalý, zrezlý“, 摩挲 māsa „*hov.* masírovat“, 霹雷 pīléi „*hov.* blesk“, 衣裳 yīshang „*hov.* oděv“, 压根 yàgēngr „*hov.* zpočátku“, ...;

c) archaismy a historismy, výrazy z bájí a pověstí (zkracováno *zst.*) – 鼯鼠 tuóbá „*zst.* svišť“, 被裊 bóshì „*zst.* slaměná pelerína sloužící jako pláštěnka“, 榑栌 bólu „*zst.* dřívější označení pro dougong⁷¹“, 一划 yīchàn „*zst.* vždy, pořád“, 魑魅 chīmèi „*zst.* démon žijící v horských lesích“, 鸚鵡 xīchì „*zst.* pták podobný mandarínské kachničce“, 籬籬 qúchú „*zst.* silná rohož spletená z rákosy“, 箜篌 kōnghóu „*zst.* starodávná čínská harfa“, 俚版 lǐbǎn „*zst.* dřívější označení pro čínský dřevořez“, 女红 nǚgōng „*zst.* ženské krejčovské výrobky“, 衍衍 hángyuàn „*zst.* nevěstinec“, 醍醐 tíhú „*zst.* smetana“, 王萐 wánghuì „*zst.* vitel či letní cypřišek“, 靡芜 míwú „*zst.* mladá rostlinka koprníčku“, 蟻螻 mièméng „*zst.* komár“, 茛菪 lǎngbó „*zst.* zlateň věcová (*Glebionis coronaria*)“, 驢驘 lǚluō „*zst.* zlatý vůz“;

⁷¹ Tj. 斗拱 dòugǒng „podpůrné zamykací trámy“, nejčastěji vyrobené ze dřeva.

„zst. koňské plemeno“, 麒麟 qílín „zst. čínský jednorožec“, 倭倭 xīxìng „zst. mrzutý, rozmrzelý“, 阏氏 yānzhī „zst. titul legitimní manželky vládce Hunů“, ...;

d) propria – 吐蕃 Tǔbō „národnostní menšina Tubo“, 嫦娥 Cháng'é a 姮娥 Héng'é „Chang'E“, 鞑鞑 Dádá „Tataři“, 樽桑 Fúsāng „zst. Japonsko“, 罗睺 Luòhóu „ráhu“, 佉佉 Kǎwǎ „národnostní menšina Wa“, 傣傣 Lǐsù „národnostní menšina Lisu“, 聒耳 Lù'ěr „jméno válečnického oře“, 鞞鞞 Mòhè „národnostní menšina Mohe“, 镞镞 Mòyé a 莫邪 Mòyé „jméno legendárního meče“, 伏羲 Fúxī „Fuxi“, 耶稣 Yēsū „Ježíš“, 耶和华 Yēhéhuā „Jehova“, 袄教 xiānjiào „zoroastrismus“, ...;

e) znaky užívané pro zápis slov přejatých⁷² – původem z angličtiny, např. 唛 āqín „azine“, 卞吩 bǐfēn „porfin“, 卞琳 bǐlín „porfíny“, 鸚鵡 érmǎo „emu hnědý“, 赛璐玢 sàilùfēn „celofán“, 咖喱 gālì „kari“, 啫喱 zhělí „želatina, želé“ aj.; ze sanskrtu, např. 袈裟 jiāshā „kasaya“, 菩萨 púsà „bódhisattva“, 阇梨 shélí „mnich (orig. acarya)“, či z korejštiny: 伽倻琴 jiāyèqín „severokorejský strunný nástroj (가야금 *gayageum*)“, ...;

f) onomatopoická slova – např. 欸乃 āinǎi „*kniž.* skřípání vesel“, 嗷嗷 áo'áo „nářek, vzlykání“, 鲷鲷 bōbō „*kniž.* mrskáni rybiho ocasu“, 潺潺 chánchán „*kniž.* poklidně tekoucí pramen“, 噌吰 chēnghóng „*kniž.* zvonění zvonků, burácení bubnů“, „cinkání nefritů či kovu“ např. 琮琮 cōngróng, 琤琤 chēngchēng, 玎玲 dīnglíng a 玎瑯 dīngdāng, 咯噔 gēdēng a 呱嗒 guādā „klapání, bušení, tepání“, 呱呱 guāguā „kvákání kachny, kuňkání žáby“, 琅琅 lángláng „praskání dřeva“, 刺棱 cīlēng „prosvištět“, 啞啞 lìlì „pronikavé ptačí štěbetání“, 辘辘 lúlù „hrčet, rachotit (o dopravních prostředcích)“, 咪咪 mīmī „mňoukání kočky“, 噼里啪啦 pīlipāla „plácání, praskání“, 窸窣 xīsū „pištění, skřípání, vrzání“, ...;

⁷² Tím se myslí znaky určené pro transliteraci slov cizího původu (čínsky: 译音用字 yìyīn yòngzì). Ačkoliv jde o poměrně početnou, a v mnoha studiích (Kratochvil 1970, Jiang 2010, Li 2010, Miao 2010, Ma 2013, Zádrapa 2009 aj.) zmiňovanou část lexika, ve které se ZNV uplatňují, rozhodla jsem se ji do analýzy nakonec nezařadit. Pro zpracování takto orientovaného výzkumu není *XHC* navíc ani vhodným zdrojem, protože jeho inventář nepokrývá všechna vypůjčená slova ani fonetické přejímky.

g) citoslovce – 嗨哟 hāiyō „hej hou!“, 於戏 wūhū „povzdechnout si“, 杭育 hángyō a 哼唷 hēngyō „jo hó!“.

Jelikož u ZNV nelze být jen z části derivovat význam na základě výslovnosti, dokonce ani sémantické motivovanosti jednotlivých konstrukčních složek znaku, lze očekávat, že budou mnohem náchylnější k tomu přibírat více zvukových realizací s novými významy, které spolu nemusí nutně souviset. Jak již bylo zmíněno výše, přes 20 % z původního celkového počtu evidovaných ZNV se vyznačovalo více než jednou výslovností, přičemž dominantní část z nich měla dvě variantní čtení. Abych kategorizační model příliš nezatěžovala duplicitním výskytem grafických jednotek, rozhodla jsem se do analýzy nezařadit ty znaky, které jsou v minimálně jedné ze svých dalších realizací nositeli sémantické informace, například:

腌 ā	腌臢 āza	„ <i>dial.</i> špinavý, nečistý“
腌 yān		„marinovaný, nakládáný“
卜 bo	萝卜 luóbo	„brukvovité rostliny“ (ředkev, mrkev etc.)
卜 bū		„prasklina“
参 cēn	参差不齐 cēncī	„nerovnoměrný, nepravidelný“
	参错 cēncuò	„ <i>kniž.</i> nerovnoměrný, nepravidelný“
参 cān		„účastnit se“
参 shēn		„zázvor“

Pokud však ani jedna ze zvukových realizací nebyla v *XHC* označena za plnovýznamovou, uplatňovala jsem při vyřazování polynomů stejný postup, jako v případě ZNV s jedinou variantou výslovnosti, tzn.:

饅 hé	饅饅 héle	„nudle z pohankové a čirokové mouky“
gē	饅馑 gēzha	„trhanec z fazolové mouky“
→ ponechány obě varianty		
莠 bàng	牛莠 niúbàng	„lopuch větší (<i>Arctium lappa</i>)“
páng	莠荊 pángbó	„ <i>zst.</i> zlateň věncová (<i>Glebionis coronaria</i>)“
→ vyřazena varianta [páng]		
枸 gōu	枸橘 gōujú	„citronečník trojlístý (<i>Poncirus trifoliata</i>)“
gǒu	枸杞 gǒuqǐ	„kustovnice čínská (<i>Lycium chinense</i>)“
jǔ	枸橼 jǔyuán	„cedrát (<i>Citrus medica</i>)“
→ ponechány všechny varianty		

呱 gū	呱呱 gūgū	„ <i>kniž.</i> onomatopoeie: plačící novorozenec“
guā	呱呱嗒 guādā	„ <i>onomatopoeie</i> : cinkání, tepání“
	呱呱嗒 guāda	„ <i>dial.</i> tvářit se vážně“
	呱呱 guāguā	„ <i>onomatopoeie</i> : kvákání kachny, kuňkání žáby“
	呱呱叫 guāguājiào	„ <i>hov.</i> báječný, skvělý“
	呱呱呱 guāji	„ <i>onomatopoeie</i> : plácání, tlesknutí“
guǎ	拉呱 lāguā	„ <i>dial.</i> povídat si, klábosit“

→ vyřazeny všechny varianty – znak se realizuje v onomatopoiích, dialektismech a hovorových výrazech, které byly z analýzy již dříve vyjmuty

Poslední nezařazenou skupinu tvoří jednašedesát znaků, které lze označit jako kořenové morfémy dvojslabičných kompozit. Na koncové pozici se u většiny z nich nachází slovotvorné sufixy substantiv, tj. 子 *zi*, 头 *tou*, adverbialní sufix 然 *rán*, anebo vzácně obligatorní erizace 儿 *r*,⁷³ která sama o sobě nevyjadřuje svébytnou slabiku. Zajímavé na této nepříliš početné skupině znaků však je, že jsou v *XHC* i *Moderní grammatologii* Ma Xianbina⁷⁴ považovány rovněž za ZNV.⁷⁵ Nicméně samotný sufix význam znaku, který mu předchází, nijak výrazně neovlivňuje,⁷⁶ nutno podotknout, že v běžné promluvě nemají ani distinktivní tónový průběh. Na základě takových předpokladů nelze podle mého názoru tvrdit, že znak první v pořadí (viz příklady níže) nenesé žádnou sémantickou informaci, a proto jsem se rozhodla je do analýzy nezahrnout.

鏊子 àoz „kovová plotýnka sloužící k opékání placek“, 稗头 bàngtōu „*dial.* velký kus palivového dříví“, 镞子 bèngz a 镞儿 bèngr „*hov.* mince“, 婊子 biǎoz „coura“, 槟子 bīnz „odruža jabloně“, 铺子 pūz „dětská výživa“, 糝子 cház „*dial.* kukuřičný nebo obilný šrot“, 丕子 dūnz „*dial.* pařež“, 囫子 húz „návnada“, 痱子 fèiz „*dial.* potničky“, 核儿 húr „*hov.* jádro, jádérko“, 躔子 jiànz „rondat“, 襁子 jièz „*dial.* plena“, 岢然 kǎirán „*kniž.* (do výše) čnicí, tyčící se“, 谜儿 mèir „*dial.* hádanka,

⁷³ Po vzoru *XHC* připojuji erizaci za znak jako dolní index.

⁷⁴ Viz Ma 2013: s. 115.

⁷⁵ Názory na tuto konkrétní skupinu se různí nejen napříč odbornými studiemi, ale také v případě slovníků *XZ* a *XHC*, přičemž *XZ* označuje pouze jednu třetinu z nich za ZNV, přičemž bezmála jednu pětinu těchto znaků vůbec neeviduje.

⁷⁶ Sun 2006: s. 58–60. Srov. s fakultativním 儿 tvořící deminutivní tvary substantiv – 瓶儿 píngér „lahvička“, 虎儿 hūr „tygřík“ apod.

hlavolam“, 遽然 qúrán „**kniž.** zaskočený“, 馊子 sǎnz „druh smaženého pokrmu“, 嗒然 tàrán „**kniž.** zkroušený, skleslý“, 偶然 tìrán „**kniž.** odměřený, odtažitý“, 苾子 xīnz „knot, hadí jazyk“, 鬮子 yóuz „návnada na ptáky“, 梔子 zhīz „gardénie jasmínovitá (*Gardenia jasminoides*)“ apod.

Po vyřazení výše zmíněných skupin čítal finální korpus 846 ZNV, čímž se mimo jiné procentuální zastoupení polyfonních znaků snížilo na 5,2 %. Jedním z hlavních cílů předkládané práce bylo vytvoření klasifikačních modelů na základě tří sledovaných aspektů – sémantický, fonologický a grafický. Sestavení těchto modelů vyžadovalo mnohem komplexnější přístup, tzn. provést klasifikaci prostřednictvím polynomů, nikoli izolovaných ZNV. Na každou část analýzy byla aplikovaná specifická kritéria, jejichž definicím věnuji samostatnou podkapitolu.

3.2. Kategorizační kritéria

Eliminace duplicitních položek představovala nezbytný první krok před zahájením všech dílčích analýz. Týkala se však výhradně polynomů složených ze dvou ZNV zahrnutých do finální verze korpusu. V takových případech jsem ponechávala pouze řádky počátečních komponentů struktury. Jistou výhodou bylo to, že jsem měla korpus seřazený podle abecedy již od počátku, tudíž binomy tvořené dvěma ZNV shodných v iniciále, jsem dohledala v rámci jednoho menšího úseku, zatímco ostatní polynomy jsem kontrolovala pomocí vyhledávače MS Excel. Pro lepší ilustraci viz příklady níže.

醃 bì	醇 bó	醃醇	„ kniž. silně aromatický“
醇 bó	醃 bì	醇醃	„ kniž. silně aromatický“
螻 cáo	蛭 qí	螻蛭	„ponrava“
蛭 qí	螻 cáo	蛭螻	„ponrava“
苣 mǎi	苣 qǔ, 菜 cài	苣苣菜	„mléč rolní (<i>Sonchus arvensis</i> L.)“
苣 qǔ	苣 mǎi, 菜 cài	苣苣菜	„mléč rolní (<i>Sonchus arvensis</i> L.)“
恚 tǎn	恚 tè	恚恚	„rozrušený, zneklidnělý“
恚 tè	恚 tǎn	恚恚	„rozrušený, zneklidnělý“

Absolutní četnost polynomů se uplatněním tohoto kritéria snížila z 937 na 748. S tímto počtem jsem však dále pracovala pouze při sémantické klasifikaci, v níž byly kromě binomů zahrnuty i trinomy a kvadrinomy. Na začátek považuji za nutné zmínit,

že jsem vždy vycházela z prvního slovníkem uvedeného významu.⁷⁷ V počáteční fázi jsem vyčlenila hlavní tematické celky, které dohromady zaujímají zhruba polovinu vzorku, tj. flóru a faunu. Následně jsem přistoupila k vnitřnímu dělení těchto výrazů do podskupin. U zbylé poloviny jsem postupovala obráceně. Polynomy jsem na základě výkladu významu *XHC* a identifikace vzájemné souvislosti nejprve roztřídila do menších skupin, které jsem posléze seskupila do tří obecnějších tematických celků – lidé, neživá příroda a reliéf, predikativa⁷⁸. Pro výrazy, jež mi do vytvořeného schématu nijak nezapadly, jsem vytvořila kategorii „ostatní“. Výsledkem je šest tematických celků, jež se dekompozičně dělí do dvaatřiceti podskupin. Jednotícím kritériem společným pro první čtyři kategorie byla sémantická příbuznost, přičemž gramatická funkční charakteristika v tomto případě nehrála žádnou roli. Na jednu pětinu predikativ s implicitním označením činitele nebo trpitele nicméně nebylo možné aplikovat stejný postup. Tato zbylá adjektiva a slovesa jsem seskupila na základě syntaktické příbuznosti. To mi umožnilo výrazy následně roztřídit do obecnějších subkategorií podle dějů a stavů, případně podle toho, jakou entitu či její část charakterizují.

Fonologická a grafická klasifikace se dále týkala pouze binomů. Ačkoli by svým způsobem bylo možné analýzu vzájemné podobnosti ve fonologické či grafické struktuře dílčích komponentů provést i ve vztahu k trinomům a kvadrinomům, je absolutní četnost těchto výrazů příliš nízká na to, abychom zjištěným skutečným příkládali vypovídající hodnotu. Fonologické analýze předcházela rozbor segmentální struktury⁷⁹ obou slabik binomu, nehledě na to, zda se jedná o spojení dvou ZNV či nikoli. V první řadě jsem určila typ iniciály podle způsobu a místa artikulace. Jestliže se jednalo o slabiku bez iniciálního konsonantu, nechala jsem toto políčko prázdné. Poté

⁷⁷ V kapitole Sémantická klasifikace předchází polynomům s více významy symbol pro stupeň v horním indexu, například 婵媛 chányuán „*kniž.* nádherná [žena]“. Při popisu fonologického a grafického aspektu od rozlišování struktur s více významy upouštím, protože sémantický výklad nepovažuji v analýzách tohoto typu za nezbytně nutný.

⁷⁸ Západní lingvisté definují predikativum jako „druh plnovýznamového (v češtině neohebného) slova, které vyjadřuje stav všeobecného, explicitně nepojmenovaného nositele (např. *je mi zima*), subjektivní pocity a nálady (např. *je mi nevolno*) n. má význam modálního n. subjektivního hodnocení dějů vyjádřených infinitivní konstrukcí n. vedlejší větou, např. *Byla radost na ni pohledět*“ Lotko (2005: s. 92). Na rozdíl tedy od češtiny, v níž predikativum zpravidla chápeme jako deadjektivní adverbium, řadíme v čínštině pod tuto funkční charakteristiku pouze slovesa 动词 dòngcí a adjektiva 形容词 xíngróngcí (Švarný, Uher 2014: s. 52). Ke sloučení adjektiv a sloves pod jednu funkční charakteristiku se Švarný uchýlil z velké pravděpodobnosti proto, že se čínská adjektiva chovají spíše jako slovesa, tzn. mohou rovněž plnit funkci přísudku či kvalitativního přívlastku, a to buď samy o sobě, anebo v podobě predikativního komplexu etc. (ibid: s. 106–118).

⁷⁹ Metodologii a terminologii k tomu určenou přebírám od H. Trískové (2012).

následoval popis struktury finály, kde jsem postupovala směrem od obligatorní centrály, po části fakultativní, tj. mediála a terminála. Jak jsem již poznamenala výše, hlavním cílem této části analýzy bylo zjistit míru provázanosti ve výslovnosti dílčích komponentů dvojčlenných struktur. Kategorie klasifikačního modelu fonologické analýzy jsem odvozovala od místa shody, kterým mohla být pouze iniciála, nebo finála, anebo celá slabika.

Výchozím bodem pro grafickou analýzu byla samotná kompilace korpusu. Vzhledem k tomu, že u excerpovaných ZNV jsem radikál zapsaný již měla, mohla jsem po doplnění tohoto údaje k autosémantickým a synsémantickým jednotkám rovnou přikročit k jeho lokalizaci ve struktuře obou komponentů binomu. Na základě dosažené míry podobnosti v grafické realizaci jsem vytvořila tři kategorie: absolutní shoda, částečná shoda a žádná shoda. Binomy, jež se vyznačovaly shodou absolutní jsem rozdělila na reduplikované, tj. duplikace téhož grafému, a binomy tvořené dvěma různými grafémy. Kategorii pro dvojčlenné struktury se shodou částečnou jsem rovněž rozdělila do dvou subkategorií. První z nich slučuje ty z nich, jejichž oba komponenty se sice stejným radikálem vyznačují, ale nachází se v odlišné části grafického pole. Zatímco u binomů druhé subkategorie lze identifikovat pouze shodnou pozici, nikoli radikál.

Na závěr této podkapitoly přikládám výřezy tabulek ze svých excelovských souborů dílčích analýz. Klasifikační modely včetně kompletního výčtu zařazených polynomů, jsou součástí *Přílohy č. 2 – Klasifikační model*. Pravděpodobně nejhodnotnější je však *Příloha č. 3 – Slovníček analyzovaných ZNV*, která může stejně jako druhá z příloh představovat oporu pro budoucí obdobně zaměřené výzkumy.

kategorie	ZNV	PY	kompatibilní s	PY	polynom	význam polynomu
2.3_TQ	叢	ài	叢	dài	叢叢	<i>kniž.</i> oblačný, zamračený
1.2_XGQX	媯	ān	媯	ē	媯媯	<i>kniž.</i> nerozhodný, váhavý
4.2_NL	鸪	ān	鸪	chún	鸪鸪	křepelka polní (<i>Coturnix coturnix</i>)
4.3_YL	鮫	ān	鮫	kāng	鮫鮫	ďasové (<i>Lophiiformes</i>)
5.4_WX	肮	āng	脏	zāng	肮脏	špinavý, nečistý
6_QT	聒	áo	佶屈~牙	jíqū ~yá	佶屈聒牙	těžko srozumitelný text plný krkolomných výrazů
3.1_SHM	菝	bá	莢	qiā	菝莢	přestup čínský (<i>Smilax china</i>)

Obrázek 2 Výřez tabulky sémantické klasifikace⁸⁰

kategorie	ZNV	PY (ZNV)	iniciála (ZNV)	mediála	centrála	terminála	2. sl.	PY (2 k.)	iniciála	mediála	centrála	terminála	polynom	PY
SI	莘	bì	okluzíva labiála	-	i	-	拔	bō	okluzíva labiála	-	o	-	莘拔	bìbō
SF	叢	ài	0	-	a	i	叢	dài	okluzíva dentoalveolára	-	a	i	叢叢	àidài
RD	蕃	bēng	okluzíva labiála	-	e	ng	蕃	bēng	okluzíva labiála	-	e	ng	蕃蕃	bēngbēng
U	辮	lù	likvida dentoalveolára	-	u	-	辮	lù	likvida dentoalveolára	-	u	-	辮辮	lùlù
ZS	媯	ān	0	-	a	n	媯	ē	0	-	e	-	媯媯	ān'ē

Obrázek 3 Výřez tabulky fonologické klasifikace

kategorie	radikál	pozice	ZNV	radikál	pozice	2. sl.	shodný rad.	shodná poz.	polynom
A1	亻 člověk	L	仃	亻 člověk	L	伶	ANO	ANO	伶仃
A2	女 žena	L	媯	女 žena	L	媯	REDUPL.	REDUPL.	媯媯
C1	虫 hmyz	L	虯	虫 hmyz	X	虫	ANO	X	虯虫
C2	亻 člověk	L	倪	立 stát	L	端	NE	ANO	端倪
Z	亻 člověk	L	仃	肉 tlapa	D	离	NE	NE	仃离

Obrázek 4 Výřez tabulky grafické klasifikace

⁸⁰ Vysvětlivky zkratk jednotlivých kategorií viz v textu dále, příp. Příloha č. 2.

4. Analytická část

Analyzovaný vzorek tvoří 846 ZNV, které se uplatňují ve struktuře 901 binomů, 34 trinomů a 4 kvadrinomů. Dominantní zastoupení dvojčlenných struktur nepochybně souvisí s průměrnou délkou slov v moderní čínštině.⁸¹ Zajímavým zjištěním dále je, že binomy tvořené dvěma ZNV a binomy, jež obsahují jednu plnovýznamovou bázi, se v analyzovaném vzorku vyskytují bezmála ve stejném poměru. Mírně však převažují spojení dvou ZNV, což může být mimo jiné způsobeno tím, že mezi binomy tohoto typu spadají i reduplikace, jež představují cca 9 % těchto struktur. Co se týče trinomů, o kterých se žádná z doposud publikovaných studií nezmiňuje, patří mezi nejfrekventovanější ty složené ze dvou ZNV a jedné plnovýznamové báze. O něco méně se ve vzorku vyskytují spojení jednoho ZNV obklopeného dvěma plnovýznamovými bázemi. U kvadrinomů jsem identifikovala pouze dva typy – dva reduplikované ZNV s reduplikovanou plnovýznamovou bází (vzorec AABB) a tři plnovýznamové báze doplněné jedním ZNV.

Ve většině případů také platí, že se ZNV vyznačují velmi nízkou mírou kompatibility s dalšími znaky, tudíž se zřídka uplatňují ve více než jednom polynomu.⁸² Vyšší míru kompatibility (tři až čtyři polynomy) jsem zaznamenala u znaků 螂 lánɡ, 菁 jīng, 磊 lěi, 珑 lóng, 榈 lú, 芊 qiān, 狍 pī, 嚙 rú, 蜒 yán a 黝 yōu. Přehled struktur, v nichž se tyto znaky uplatňují viz níže.

螂 lánɡ

螻螂 gèlánɡ „chrobákovití“

蝼蛄 qiānglánɡ „chrobákovití“

蝗螂 tánglánɡ „kudlanka“

蟑螂 zhānglánɡ „šváb“

磊 lěi

磊磊 kuǐlěi „hrouda kamenných kostek“

磊磊 lěilěi „*kniž.* hromada kamení“

磊落 lěiluò „čestný, slušný“

珑 lóng

玲珑 línglóng „*kniž.* sluneční svit“

菁 jīng

菁华 jīnghuā „podstata, esence“

菁菁 jīngjīng „*kniž.* bujný“

蔓菁 mànjīng „brukev řepák vodnice“

榈 lú

栟榈 bīnglú „trachykarpus žíněný“

⁸¹ Jiang 2010: s. 30.

⁸² Slaměňíková 2017: s. 180.

矇眈 méngróng „ kniž. potemnělý“	花欄木 huālúmù „ <i>Ormosia henryi</i> “
瞳眈 tónglóng „ kniž. rozednění“	棕櫚 zōnglú „trachykarpus žíněný“
芊 qiān	嚙 嚙 rú
芊眠 qiānmián „hustý, zarostlý“	嚙 嚙 nièrú „ kniž. zdráhat se mluvit“
芊綿 qiānmián „ kniž. hustý, zarostlý“	嚙 動 rúdòng „ kniž. zdráhat se mluvit“
芊芊 qiānqiān „ kniž. bujně rostoucí“	嚙 嚙 rúniè „ kniž. zdráhat se mluvit“
蜒 yán	黝 yōu
海蜒 hǎiyán „sušené ančovičky“	黝 暗 yōu ' àn „temný, tmavý“
蜿蜒 wānyán „křivolaký, vinoucí se“	黝 黯 yōu ' àn „temný, tmavý“
蚰蜒 yóuyán „strašník dalmatský“	黝 黑 yōuhēi „tmavý, temný“
狍 pī	
狍狍 pīpī „ kniž. prohánět se, pobíhat (o divokých zvířatech)“	
狍獐 pīzhēn „ kniž. nehostinný, divoký“	
獐狍 zhēnpī „nehostinný, divoký“	

V rámci analyzovaného vzorku se přibližně sedmdesát ZNV stává součástí dvou různých vícečlenných struktur. Atypický příklad zde představují binomy s ambivalentní strukturou, tj. ty s volným pořadím jednotlivých komponentů. Až na jedinou výjimku se tato situace týká výhradně spojení dvou ZNV, přičemž význam dvojčlenu se po záměně iniciálního znaku s koncovým nijak výrazně nezmění. Dojde obvykle pouze k odstranění či přidání slohového příznaku knižnosti.

玲珑 línglóng „důmyslně a precizně zhotovený (věc)“
珑玲 lónglíng „ kniž. jasný, zářivý“
踉跄 liàngqiàng „loudat se“
跄踉 qiàngliàng „ kniž. loudat se“
葱茏 cōnglóng „zelenající se (bujnou vegetací)“
茏葱 lóngcōng „zelenající se (bujnou vegetací)“
嚙 嚙 nièrú „ kniž. zdráhat se mluvit“
嚙 嚙 rúniè „ kniž. zdráhat se mluvit“
狍 獐 pīzhēn „ kniž. nehostinný, divoký“
獐 狍 zhēnpī „nehostinný, divoký“
欬 歔 xīxū „vzlykat, štkát“
歔 欬 xūxī „ kniž. kvílet, skučet, popotahovat“

Korpus ZNV jsem sestavovala s cílem vytvořit jejich synchronní klasifikaci ze sémantického, fonologického a grafického hlediska. Jelikož ZNV samy o sobě nevyjadřují sémantický obsah, probíhala sémantická klasifikace na základě významu polynomů, jež obsahují minimálně jeden takový znak. Na rozdíl od analýzy fonologické a grafické, zahrnuje klasifikační model první z analýz i v korpusu méně frekventované trinomy a kvadrinomy. Charakteristice struktury prezentovaných příkladů, která se v závislosti ke stanoveným cílům dílčích analýz liší, se krátce věnuji v úvodních pasážích konkrétních podkapitol.

4.1. Sémantická klasifikace

O sémantickém rozsahu ZNV, respektive polynomů, které tvoří, toho z dosud publikovaných výzkumů nevíme příliš mnoho. Ma Xianbin ve své monografii *Moderní grammatologie* sice uvedl tři tematické oblasti – „zvířata“, „rostliny“ a „jiné“, jakožto oblasti s vysokou frekvencí výskytu těchto znaků,⁸³ avšak kromě orientačního výčtu několika málo z nich, již podrobněji nerozebírá jejich fonologická ani grafická specifika.

Při sestavování klasifikačního modelu jsem vycházela z předpokladu, že dvě hlavní kategorie budou s největší pravděpodobností tvořit právě již dříve uvedené rostliny a zvířata, přičemž další významnou část budou zaujímat rozličná predikativa, o nichž se zmiňují L. Zádrapa a M. Pejčochová v knize *Čínské písmo*.⁸⁴ Nicméně ani Zádrapa, stejně jako Ma Xianbin, neupírá svou pozornost pouze na ZNV, ale na charakter a historii čínského znakového písma včetně metod jeho zkoumání. I přesto lze jejich studie považovat za pomyslný předobraz toho, v jakých tematických vrstvách slovní zásoby se budou tyto znaky vyskytovat ve větší míře. Abychom však získali ucelenější představu o sémantickém rozsahu polynomů, v jejichž struktuře se vyskytuje minimálně jeden ZNV, je zapotřebí provést analýzu rozsáhlého reprezentativního vzorku lexikonu současného jazyka, kterým znakový inventář *XHC* bezesporu je. Po aplikaci kategorizačních kritérií pro sémantickou analýzu čítá korpus 748 polynomů.⁸⁵ Na základně slovníkového významu jsem je poté rozdělila do šesti větších tematických celků: lidé, neživá příroda a reliéf, flóra, fauna, predikativa, která nejsou zahrnuta do předchozích čtyř kategorií, a ostatní. Jejich seznam včetně frekvenčních hodnot uvádím níže v *Tabulce 1*.

kategorie	AČ	RČ
lidé	236	31,6 %
neživá příroda a reliéf	73	9,8 %
flóra	166	22,2 %
fauna	125	16,7 %
predikativa	141	18,9 %
ostatní	7	0,9 %
celkem	748	100 %

Tabulka 1 Hlavní kategorie sémantické klasifikace

⁸³ Ma 2013: s. 113–115.

⁸⁴ Zádrapa, Pejčochová 2009: s. 39–40.

⁸⁵ Podrobněji viz Kategorizační kritéria.

Posloupnost nadcházejících podkapitol se shoduje s číselnými kódy, které jsem kategoriím přidělila na začátku klasifikačního procesu, tzn. 1_lidé, 2_neživá příroda a reliéf, 3_flóra, 4_fauna, 5_predikativa a 6_ostatní (podrobněji viz v textu dále). Pro referenci uvádím ke každé podkapitole také přehled dílčích podkategorií i s hodnotami absolutní četnosti umístěnými na stránce vpravo. Klasifikační model včetně úplného výčtu přiřazených polynomů je součástí *Přílohy č. 2 – Klasifikační model*. Pokud *XHC* považuje význam polynomu za knižní, vpisují před český překlad zkratku „*kniž.*“. Nachází-li se před příklady symbol pro stupeň v horním indexu (°), znamená to, že mu *XHC* přisuzuje více než jeden význam.⁸⁶ Upřesnění výkladu významu vkládám do kulatých závorek, explikativní část překladu naopak do hranatých závorek.

4.1.1. Lidé

Přehled:⁸⁷

1_lidé	AČ: 236
1.1_vzezření (včetně adjektiv popisující vzhled)	AČ: 17
1.2_povahové vlastnosti, mentální pochody, emoce	AČ: 66
1.3_identita	AČ: 6
1.4_produkty lidské práce	AČ: 57
1.5_potraviny	AČ: 9
1.6_chemie	AČ: 15
1.7_lékařství	AČ: 29
1.7.1_anatomie	AČ: 12
1.8_ostatní – lidé	AČ: 25

Z hodnot uvedených v *Tabulce 1* vyplývá, že ZNV dosahují nejvyšších frekvenčních hodnot v polynomických strukturách, jež úzce souvisejí s člověkem a lidskou společností. První vymezená podskupina je z větší části tvořena adjektivy charakterizující vzhled osob, zejména ženského pohlaví, případně také vlasů.

婥约 chuòyuē „elegantní, půvabná [žena]“

婥媛 chányuán „*kniž.* nádherná [žena]“

婀娜 ēnuó „*kniž.* něžná a krásná“

肥腴 féidādā „*kniž.* obtloustlý“

腴纳 wànà „*kniž.* tlustý“

髮髻 wōtuō „*kniž.* krásné, nádherné [vlasy]“

⁸⁶ Viz poznámky pod čarou v *Příloze č. 3 – Slovníček analyzovaných ZNV*.

⁸⁷ Číselný kód ponechávám také u podkategorií, abych lépe znázornila vnitřní hierarchické dělení.

鬅鬢 péngsēng „**kniž.** rozčuchané vlasy“
 伉伉 yìyì „**kniž.** silný, statný“
 俣俣 yǔyǔ „**kniž.** vysoký“
 齟牙 cūyá „zub(y) vyčnívající z úst, tj. zpod rtu“

Nejpočetnější z tematických podskupin slučuje polynomy vyjadřující povahové vlastnosti, mentální pochody a emoce. Bezmála polovina z těchto výrazů souvisí s přemírou strachu a obav, nedostatku fyzické energie či pocitu štěstí, anebo také s nestálostí emočního stavu jedince. Zároveň se zde objevují i pozitivně vnímané vlastnosti, jakými jsou upřímnost, čestnost, píle, galantnost či udatnost, včetně výrazů, kterými lze charakterizovat ladné a elegantní vystupování člověka.

怔忡 zhēngzhōng „**kniž.** poplašený, vyděšený“
 趺弛 tuòchí „**kniž.** prostopášný, nemravný“
 悻悻 xìngxìng „rozhořčený, naštvaný“
 忐忑 tāntè „rozechvělý, rozrušený“
 忸怩 niǔní „ostýchavý, nesmělý“
 襞褸 nàidài „**kniž.** nerozumný, hloupý“
 颡顛 mǎnhān „zmatený a nedbalý“
 劬勩 kuāngráng „**kniž.** znepokojený a rozrušený“
 恍惚 huǎnghū „roztržitý, nesoustředěný“
 佻傥 tiāotǎng „**kniž.** zklamaný“
 怛怛 hàn hàn „**kniž.** nešťastný, podrážděný“
 憔悴 qiáocuì „ztrhaný, zmořený“
 恹恹 yānyān „**kniž.** osamělý“
 汎澜 wánlán „**kniž.** uplakaný, ubřečený“
 齷齪 zǒuyǔ „**kniž.** líný“
 飒爽 sàshuāng „**kniž.** hrdinský a odvážný, udatný“
 伶俐 línglì „bystrý, pohotový“
 兢兢 jīngjīngyèyè „svědomitý, pečlivý“
 彬彬 bīnbīn „**kniž.** kultivovaný“
 崑崑 kūn kūn „**kniž.** půvabný, ladný“
 谔谔 è'è „**kniž.** přímočarý, přímý“
 磊落 lěiluò „čestný, slušný“

Kromě toho ZNV figurují též v apelativech označující typy povolání, rodinné příslušníky, vývojová stadia lidského života etc.

°**宾相** bīnxiàng „družba, družička“

奸宄 jiānguǐ „*kniž.* zločinec, provinilec“

保姆 bǎomǔ „chůva, opatrovatelka“

媒妁 méishuò „*kniž.* dohazovačka“

婴妮 yīnī „*kniž.* kojeneček“

妯娌 zhóuli „švagrová, konkr. bratrova manželka“

Mezi produkty lidské práce zařazují ty předměty nebo věci, které člověk vyrobil za účelem usnadnění nebo zefektivnění určité činnosti. Kromě příslušenství a nástrojů užívaných v polnohospodářství, lovu, rybolovu, vzácněji i v jezdeckví, se zde také hojně vyskytují hudební nástroje, části oděvu, šperky či nádoby.

玻璃 bōli „sklo“

°**褡裢** dālián „kapsář přes rameno“

玛蹄脂 mǎdìzhī „tekuté adhezivní lepidlo“

珐琅 fàláng „smalt, glazura“

桔槔 jiégāo „nástroj sloužící k čerpání vody“

坩埚 gānguō „žíhací kelímek, tyglík“

哨矢 hāoshǐ „*kniž.* pískací/rezonanční hrot [šípu]“

耩耙 huáibà „pluh“

铙钹 tāngluó „malý mosazný gong“

钉钮 lǐliàngdiào „petlice zámku dveří či oken“

拷栳 kǎolǎo „proutěný košík s kruhovým dnem“

纆继 léixìe „*kniž.* provazová pouta“

槌枷 liánjiā „cep“

筇管 língxiǎng „*kniž.* bambusový koš na ryby“

辘轳 lùlu „vrátek, naviják“

瓔珞 yīngluò „nefritový nebo perlový náhrdelník“

钻母 gǔmǔ „*kniž.* žehlička“

鞍鞴 ānchàn „koňské sedlo včetně příslušenství“

裋褐 shùhè „*kniž.* hrubá látka“

唢呐	suǒnà „suona“ ⁸⁸
氍毹	pǔlu „tkanina z ovčí vlny, kterou vyrábějí Tibetané“
舢板	xīzhuāng „lodní vybavení, lodní příslušenství“
戾戾	yǎnyí „ kniž. západka, závora [dveří]“
笤帚	tiáozhōu „smetáček“
风筝	fēngzhēng „papírový drak“
碌碡	lùzhōu „kamenný válec na kypření, urovnání půdy“
垃圾	lājī „odpadky, smetí“
琵琶	pípá „pipa“ ⁸⁹

Specifickým produktem lidské práce jsou různé potraviny a pokrmy. Vzhledem k tomu, že se od předchozí nadefinované skupiny liší zejména svým účelem, kterým je primárně obživa, jsem jim vydělila samostatnou podskupinu.

豆豉	dòuchǐ „fermentované fazole“
糍粑	cíbā „koláček z lepkavé rýže“
饅頭	gēzhā „trhanec z fazolové mouky“
餛飩	hélé „nudle z pohankové a čirokové mouky“
糝粑	zānbā „campa“ ⁹⁰
饅饅	zhānghuáng „ kniž. sladkosti, bonbony“

S vývojem lidské společnosti je úzce spojen i rozvoj průmyslu a vědních oborů. Vyšší četnost výskytu ZNV jsem zaznamenala u výrazů z oblasti chemie, především té organické. Konkrétně jsou to označení různých funkčních skupin organických sloučenin, chemických látek, mezi kterými dominují kyseliny (viz příklady níže). Okrajově sem spadají i způsoby povrchové úpravy materiálu, například 鍍金 liújīn „pozlacovat“ a 琉璃 liúli „barevná glazura“, a povlak, jež vzniká v důsledku působení přírodních vlivů na materiál, tj. 鍍色 qiāngsè „rez“.

苪基	biànjī „benzyl“
二噁英	èr'èyīng „1,4-dioxin“
胱氨酸	guāng'ānsuān „cystin“

⁸⁸ Čínský dechový nástroj podobný trumpetě.

⁸⁹ Čínská čtyřstrunná loutna.

⁹⁰ Pražená mouka z pšenice nebo ječmene.

硃砂 náooshā „salmiak“

羰基 tāngjī „karbonylová skupina“

酰基 xiānjī „acyl“

Kromě toho se ZNV hojně uplatňují také v medicínských termínech. Většinou se jedná o názvy pro nemoci a jejich symptomy, přičemž tyto termíny pocházejí jak ze západní, tak z čínské tradiční medicíny (ve výkladu významu zkracováno na TČM). V rámci této podkategorie jsem vydělila i zvláštní podskupinu „anatomie“ pro části lidského těla, kosti a vnitřní orgány.

瘡疮 cuóchuāng „akné“

耳聾 dīngníng „ušní maz“

疙瘡 gēda „bradavice, vřed“

胼胝 piánzhī „mozol, ztvrdlá kůže“

虺隤 huītūi „nemoc z únavy, vyčerpání (častěji v souvislosti s koňmi)“

瘵疝 chīzòng „TČM: třást se, svíjet se v křečích“

黄疸 huángdǎn „žloutenka“

佝偻病 gōulóubìng „křivice“

瘫痪 tānhuàn „ochrnout“

鬍鬚 làlì „favus“

瘰癧 luǒlì „skrofulóza (krtice)“

罄歛 qǐngkài „*kniž.* kašlat“

癩症 xiánzhèng „TČM: epilepsie“

荨麻疹 xúnmázhěn „kopřivka“

胳膊 gēbei „paže“

胳膊 gēbo „paže“

骨骼 gǔgé „kostra (člověka nebo zvířete)“

膀胱 pángguāng „močový měchýř“

骷髅 kūlóu „kostra lebky nebo celá lidská kostra“

髌骨 kuāngǔ „pánevní kost“

颞骨 niègǔ „spánková kost“

髌骨 qiàngǔ „kyčelní kost“

颞骨 quángǔ „lící kost“

Do kategorie „ostatní – lidé“ zařazuji polynomy týkající se široké škály aspektů lidského života, jakými jsou například náboženství a etiketa. Dále jsem zde zařadila označení celých budov, popřípadě jejich částí, anebo výrazy související se stavem manželským, sexem či nadměrnou konzumací alkoholu. Tyto tematické skupiny nejsou však příliš velké, a proto abych nevytvářela více subkategorií s nízkou absolutní četností, jsem se rozhodla je sloučit do jedné kategorie.

- 钉 dōudìng „*kniž.* naturální obětina“
 皈依 guīyī „konvertovat (k jinému náboženství)“
 扶乩 fújī „způsob věštění“⁹¹
 罡风 gāngfēng „taoismus: silný vítr, který se nachází vysoko v zemské atmosféře“
 衿衽 liǎnrèn „*kniž.* ženský formální pozdrav – úklona“
 姻娅 yīnyà „*kniž.* [být] spřízněni sňatkem“
 仳离 pǐlí „*kniž.* odloučit se od sebe (manželé), rozvést se, opustit manželku“
 齟齬 cūhù „*kniž.* neshodnout se, hádat se“⁹²
 勃谿 bóxī „*kniž.* rodinný svár“
 饥馑 jījǐn „*kniž.* hladomor vzniklý v důsledku nedostatku potravin“
 饿殍 èpiǎo „*kniž.* mrtvola vyhladovělého člověka“
 闾阖 huánhuài „*kniž.* pouliční trh, městské uličky“
 囹圄 língyǔ „*kniž.* vězení, věznice“
 烟囪 yāncōng „komín“
 埤垝 pìnì „*kniž.* nízká zídka, ohraničení (na zdi, hradbách)“
 媾奸 gòujiān „homosexuální styk mezi muži“
 酗酒 xùjiǔ „oddávat se alkoholu, přehánět to s pitím“
 酩酊 mǐngdīng „*kniž.* opilý na mol“

4.1.2. Neživá příroda a reliéf

Přehled:

2_neživá příroda a reliéf	AČ: 73
2.1_vzhled a vlastnosti přírody a jejích částí	AČ: 33
2.2_přírodní útvary a části zemského povrchu	AČ: 8
2.3_přírodní jevy	AČ: 19

⁹¹ XHC 2016: s. 399: „Dva lidé nesou nad pískem desku, na níž je zavěšený proutek. Vzniklé znaky či obrazce jsou důkazem přítomnosti nadpřírodních jevů“.

⁹² XHC 2016: s. 706: „Postavení horních a dolních zubů si navzájem neodpovídá. Metafora pro vzájemnou neshodu, svár“.

V rámci adjektiv popisujících zemský povrch nebo některou z jeho části, se opakovaně vyskytují ta, která poukazují na výškovou rozmanitost. Vyšší četnost jsem dále zaznamenala u kvalitativních adjektiv, jež akcentují nerovnost přírodních útvarů, zpravidla cest a vodních toků, drsný povrch horských hřebenů, čistotu vody, rozlehlost vodní plochy apod.

嶒嶒	léngcéng „ kniž. vysokohorský, skalnatý“
崑巍	kuīwēi „ kniž. do výše čnící, tyčící se“
湑湑	jīējiē „ kniž. proudící, tekoucí [vodní tok]“
淋漓	línlí „stékající, řinoucí se (voda)“
潏潏	liànyàn „ kniž. vzdouvající se, valící se (voda)“
崎岖	qíqū „drsný, rozeklaný“
潺湲	chányuán „ kniž. poklidně tekoucí [říčka, pramen, proud vody]“
狃獠	pīzhēn „ kniž. nehostinný, divoký“
獠獠	zhēnpī „nehostinný, divoký“
潏潏	línlín „průzračně čistá voda“
茏葱	lóngcōng „zelenající se (bujnou vegetací)“
迢迢	tiáotiáo „ kniž. daleká, dlouhá [cesta]“
逶迤	wēiyí „ kniž. křivolaký, vinoucí se [cesta, průsmyk, vodní tok]“
险巇	xiǎnxī „ kniž. nehostinný a nebezpečný [horská cesta]“
洑洑	yóuyóu „ kniž. tekoucí vodní proud“
畇畇	yúnyún „ kniž. dobře obhospodařované pole“
峥嵘	zhēngróng „příkrý, strmý“
泱泱	yāngyāng „ kniž. rozlehlý (o vodní hladině)“
坎坷	kǎnkě „hrbolatý, nerovný“

Mezi přírodními útvary a částmi zemského povrchu jsem zaznamenala vyšší četnost polynomů označujících shluky půdy, převážně hlíny, nebo několika kusů horniny, příležitostně stavebního materiálu, naskládaného na sobě. Ojedinele jsou to označení půdního typu, tj. 摎土 lóutǔ „druh hnědozemě“, a území s nadbytkem vody, například 沮洳 jùrù „bažina, močál“.

圪塔 gēda „pahorek“

砂疆 shājiāng „vápenaté útvary v zemině“⁹³

魄磊 kuīlěi „hrouda kamenných kostek“

珂拉 kēlā „hrouda hlíny“

磊磊 lěilěi „**kniž.** hromada kamení“

Druhou nejpočetnější podskupinu tvoří polynomy, jejichž význam souvisí s hydrometeorologickými a jinými přírodními jevy. Ve větší míře se jedná o vodní srážky různé intenzity, poryvy větru, popřípadě jevy, jež vznikají v důsledku kombinace těchto dvou živelů, tzn. vzdouvání vodní hladiny, víření, námraza, anebo mlha. Méně častá jsou predikativa popisující intenzitu slunečního světla a substantiva označující fáze dne.

爚隳 àidài „**kniž.** oblačný, zamračený“

蜺蝻 dìdōng „**kniž.** duha“

颶风 jùfēng „hurikán“

昞朧 línglóng „**kniž.** sluneční svit“

霖霖 màimù „**kniž.** přeháňka“

滂湃 pāngpài „buráčení, dunění (vodního proudu)“

澎湃 péngpài „vzdouvat se, příboj“

霹靂 pīlì „blesk, zahřmění“

瞳眈 tónglóng „**kniž.** rozednění“

沆瀣 hángxiè „**kniž.** noční mlha nebo opar“

氤氲 yīnyūn „**kniž.** hustá mlha, hustý kouř“

澌洄 yínghuái „vířit se (vodní tok)“

Mimoto se ZNV poměrně často uplatňují v pojmenováních rozličných minerálů a nerostů. Zajímavé však je, že u poloviny z nich není jasně specifikován druh. V těchto případech jsou kameny pouze připodobněny k nefritu nebo perle. Okrajově sem patří i směs hornin a minerálů, která se však již dále nezpracovává – 硯石 yǎnshí „hlušina“.

琅玕 lánggān „**kniž.** kámen podobný perle“

琥珀 hǔpò „jantar“

⁹³ XHC 2016, s. 1133: „(...) poměrně tvrdé, nepropouští vodu. Větší útvary jsou velké asi jako kostka, menší mají tvar zrna. Ve stavebnictví se mohou užívat namísto zdiva“.

- 玦 jiānlè „kámen podobný nefritu“
 砮 mángxīāo „mirabilit“
 礞石 méngshí „druh břidlice s léčebnými účinky“
 玛瑙 mǎnǎo „achát“
 珊瑚 shānhú „korál“
 璵瑜 tūfú „**kniž.** druh nefritu“
 琨珉 kūnwú „**kniž.** kámen podobný nefritu“
 榭石 xièshí „titanit“

4.1.3. Flóra

Přehled:

3_flóra	AČ: 166
3.1_stromy, dřeviny a keře	AČ: 60
3.2_květiny, byliny a traviny	AČ: 66
3.3_ovoce a zelenina	AČ: 14
3.4_části rostlin	AČ: 7
3.5_vzhled a vlastnosti rostlin	AČ: 11
3.6_ostatní – flóra	AČ: 8

Nedílnou součástí přírody je i květena a zvířena. S ohledem na absolutní četnost těchto výrazů v rámci analyzovaného korpusu jsem jim vyčlenila samostatné kategorie, což souběžně vedlo k simplifikaci celého klasifikačního modelu sémantické analýzy. Při dalším dělení rostlin jsem vycházela z údajů, které o nich poskytují online databáze: *Vědecká databáze čínských rostlin* a *Biological Library*. U druhů, kterým doposud nebyl přiřazen český ekvivalent, postupuji při výkladu významu opisem, tzn. v první řadě latinský název taxonu, po němž následuje jeho příslušnost k čeledi nebo rodu. V ostatních případech sestává výklad z českého názvu, zatímco latinský je vložen do závorky.

Většina stromů, dřevin a keřů obsažených v první z vymezených subkategorií pochází převážně z oblastí Číny, Japonska, Koreje a zemí jihozápadní Asie. Opakovaně se zde vyskytují různé druhy bambusů, ovocných stromů a dalších okrasných dřevin a keřů.

- 菝葜 báqiā „přestup čínský (*Smilax china*)“
 蓖麻 bì má „skočec obecný (*Ricinus communis*)“
 枸橘 gōujú „citronečník trojlístý, trifoliáta (*Poncirus trifoliata*)“

- 枸杞 gǒuqǐ „kustovnice čínská (*Lycium chinense*)“
 枸橼 jǔyuán „cedrát (*Citrus medica*)“
 榴梿 liúlián „durian (*Durio*)“
 白蔘 báiliǎn „révovník japonský (*Ampelopsis japonica*)“
 榲桲 wēnpō „kdouloň obecná (*Cydonia oblonga*)“
 桉木 ànmù „žerava japonská (*Eurya japonica*)“
 花榈木 huālmù „*Ormosia henryi* – rostlina čeledi bobovité“
 棕櫚 zōnglǚ „trachykarpus žíněný (*Trachycarpus fortunei*)“
 黄波罗 huángbōluó „korkovník amurský (*Phellodendron amurense Rupr.*)“
 芒果 mángguǒ „mangovník indický (*Mangifera indica*), mango“
 榎木 yǎnmù „kdoulovec čínský (*Pseudocydonia sinensis*)“
 楠木 nánmù „*Phoebe zhennan* – druh vavřínu“
 椪柑 lìnggān „ponkan, čínský medový pomeranč (*Citrus poonensis*)“
 枇杷 pípá „lokvát, mišpulník japonský (*Eriobotrya japonica*)“
 芫花 yuánhuā „lýkovec genkwa (*Daphne genkwa*)“
 菩提树 pútíshù „fíkovník posvátný (*Ficus religiosa*)“
 篔簹 yúndāng „druh bambusu, který roste v blízkosti vody“
 苎麻 zhùmá „ramie sněhobilá (*Boehmeria nivea*)“
 柃木 língmù „skalník (*Cotoneaster*)“

V nejpočetnější podkategorii nalezneme kromě okrasných květin také bylinky užívané v gastronomii, kosmetice nebo léčitelství, případně rostliny, které jsou vhodné jako hospodářské krmivo. Diverzita jejich původu je v porovnání s předchozí nadefinovanou skupinou daleko vyšší.

- 荸荠 bíqí „bahnička jedlá (*Eleocharis dulcis*)“
 菖兰 chānglán „gentský mečík (*Gladiolus gandavensis Vaniot Houtt*)“
 菖蒲 chāngpú „puškvorec obecný (*Acorus calamus*)“
 茺蔚 chōngwèi „srdečník japonský (*Leonurus japonicus Houtt*)“
 莪术 ézhú „kurkumovník zeodárový (*Curcuma zedoaria*)“
 芙蕖 fúqú „**kníž.** lotosový květ“
 茗葱 míngcōng „česnek hadí (*Allium victorialis L.*)“
 芨芨草 jījīcǎo „osinatec (*Achnatherum*)“
 白芨 báijī „čínská orchidej (*Bletilla striata*)“
 荭草 hóngcǎo „rdesno východní (*Polygonum orientale*)“
 茴香 huíxiāng „fenykl obecný (*Foeniculum vulgare*)“

- 堇菜 jǐncài „violka (*Viola*)“
 蒟蒻 jǔruò „zmijovec indický (*Amorphophallus konjac*)“
 萝藦 luólè „bazalka“
 江蕨 jiānglǐ „druh červené řasy (*Gracilaria*)“
 茉莉 mòlì „jasmín“
 荨麻 qiánmá „kopřiva“
 芍药 sháoyào „pivoňka čínská (*Paeonia lactiflora* Pall.)“

Méně početnou subkategorii představují druhy ovoce a zeleniny, jejichž původ lze hledat na území euroasijského kontinentu. Opakovaný výskyt jsem zaznamenala u zástupců čeledi brukvovité, tykvovité a hvězdicovité.

- 菠萝 bōluó „ananas“
 菠菜 bōcài „špenát“
 葫芦 húlu „lagenárie obecná (*Lagenaria siceraria*)“
 蔓菁 mánjīng „brukev řepák vodnice (*Brassica rapa* subsp. *rapa*)“
 苕苕菜 jiāncài „mangold (*Beta vulgaris* var. *cicla*)“
 猕猴桃 míhóutáo „kiwi“
 柠檬 níngméng „citrón“
 苜蓿 mùxū „kedluben“
 苹果 píngguǒ „jablko“
 葡萄 pútáo „hroznové víno“
 莴苣 wōjù „locika setá (*Lactuca sativa* Linn.)“
 莴笋 wōsǔn „salát chřestový, celtuce (*Lactuca sativa* var. *augustana*)“

Vyjma stromů a druhů menších rostlin jsem evidovala vyšší četnost ZNV také u výrazů označující pouze jejich části, případně zárodek rostlinného těla.

- 孢子 bàozi „spora, výtrus, zárodečná buňka“
 蓓蕾 bèilěi „pupen, poupě“
 蓓蕾 bēilěi „pupen“
 蓓蕾 bēilěi „pupen“
 蓓蕾 bēilěi „pupen“
 蓓蕾 bēilěi „pupen“
 橡椀 xiàngwǎn „vnější plášť žaludu“
 薏米 yìmǐ „oloupaná semena slzovky obecné“

Na rozdíl od adjektiv popisujících vzhled člověka a krajiny sdružuje podskupina adjektiv charakterizující vzhled rostlin synonymní výrazy, které se až na jeden příklad navíc vyznačují stejnou slohovou příznakovostí. Veskrze se jedná o binomy s významem „bujný, bujně rostoucí“, „hustý, zarostlý“ a „rozvětvený“.

芃芃 péngpéng, 萋萋 bēngbēng, 蕤蕤 nǐnǐ, 菁菁 jīngjīng, 萋萋 qīqī,
芊芊 qiānqiān, 蓁蓁 shēnshēn a 蓁蓁 zhēnzhēn „**kniž.** bujný, bujně rostoucí“
芊眠 qiānmián „hustý, zarostlý“
芊绵 qiānmián „**kniž.** hustý, zarostlý“
葳蕤 wēiruí „**kniž.** košatý, rozvětvený“

Do podskupiny „ostatní – flóra“ zařazují v korpusu méně frekventované druhy rostlin, jakými jsou například houby, obiloviny a rozličné kulturní plodiny.

茯苓 fúlíng „*Wolfiporia extensa* – houba čeledi chorošovitě“
鸡枞 jīzōng „*Macrolepiota albuminosa* – varieta bedly“
稞麦 kēmài „ječmen setý bezpluchý (*Hordeum vulgare* var. *nudum*)“
莜麦 yóumài „oves nahý (*Avena nuda*)“
荞麦 qiáomài „pohanka obecná (*Fagopyrum esculentum*)“
豌豆 wāndòu „hrách setý (*Pisum sativum*)“
芋艿 yúnǎi „kolokázie jedlá (*Colocasia esculenta*), taro“
薯蕷 shǔyù „jam obecný (*Dioscorea oppositifolia* L.)“

4.1.4. Fauna

Přehled:

4_fauna	AČ: 125
4.1_savci	AČ: 25
4.2_ptáci	AČ: 22
4.3_ryby	AČ: 12
4.4_plazi a obojživelníci	AČ: 11
4.5_hmyz	AČ: 32
4.6_vzhled a vlastnosti zvířat	AČ: 5
4.7_ostatní – fauna	AČ: 18

Při identifikaci druhů zvířat jsem se opírala o údaje z čínské online databáze *Vědecká databáze čínských zvířat* a již zmiňované *BioLib*. Struktura výkladu významu je shodná s druhy rostlin, tzn. český ekvivalent, který je u nás méně známých druhů

rovněž doplněn o latinskou nomenklaturu. Pokud se mi nepodařilo dohledat ani český ani latinský název taxonu, výklad sestává z obecného popisu, jež je doplněn o slovníkovou definici.

V rámci fauny představují druhou nejpočetnější podskupinu polynomů savci, mezi nimiž dominují jateční zvířata, která se chovají hlavně na maso, anebo byla využívána i jako zvířata tažná, tzn. například koně a tuři. Další významnou část tvoří menší šelmy, zejména kočkovité, hlodavci, opice, jeleni aj. Výjimkou je již vyhynulý 猛犸 měngmǎ „mamut“ a implicitní pojmenování pro koně: 騃騃 kuíkuí „*kniž.* statný oř“ a 騃騃 huáliú „*kniž.* hnědák“.

蝙蝠 biānfú „netopýr“

狻狻 fèifèi „pavián“

鼯鼠 fénsǔ „cokor (*Myospalax*)“

白鬚豚 báijìtún „delfinovec čínský (*Lipotes vexillifer*)“

黃犛 huángjīng „muntžak (*Muntiacus*)“

馱驢 juétí „mula“

狸貓 límāo „kočka bengálská (*Prionailurus bengalensis*)“

牦牛 máoniú „jak (*Bos grunniens*, *Bos mutus*)“

狢猴 míhóu „makak“

犏牛 piānniú „dzo“⁹⁴

狢狢 qiúyú „pásovec“

鯨 wēnjīng „plejtvák sejval (*Balaenoptera borealis*)“

鼯鼠 wúshǔ „poletuchy (*Pteromyini*)“

山魈 shānxiāo „mandril rýholící (*Mandrillus sphinx*)“

Téměř shodným poměrem je v korpusu zastoupena další z početných tříd kmene strunatců – ptáci. Druhá rozmanitost ptactva je v rámci analyzovaného korpusu více než pestrá. Objevují se zde nejen zástupci z řádů pěvci, terejové, měkkozobí, papoušci, hrabaví, krátkokřídlí, ale i sovy.

鸨 ānchún „křepelka polní (*Coturnix coturnix*)“

鴿 bógē „holub domácí (*Columba livia f. domestica*)“

鴿 bógū „druh holuba“⁹⁵

⁹⁴ XHC 2016: s. 997: „míšenec býka a samice jaka“.

⁹⁵ XHC 2016: s. 101: „Pták s černohnědým peřím. Před bouřkou nebo rozedněním sedává na stromě a volá *kuku*“.

鸬鹚 jílíng „konipas“
 黄鹡鸰 huánɡlǐ a 鸬鹚 cānggēng „žluva“
 棕鸟 liánɡniǎo „špaček“
 鸬鹚 jīāoliáo „střízlík obecný (*Troglodytes troglodytes*)“
 鸬鹚 lúcí „kormorán“
 鸬鹚 chīxiǎo „puštík“
 鸬鹚 xiūliú „kulíšek“
 鸳鸯 yuānyāng „kachnička mandarínská (*Aix galericulata*)“
 鸬鹚 yīngwǔ „papoušek“
 鸬鹚 zhègū „frankolín (*Francolinus*)“
 翡翠 fěicuì „ledňáček“

V porovnání s ostatními podskupinami se ZNV méně často profilují v názvech druhů ryb, plazů a obojživelníků. Zpravidla se jedná o pojmenování větších rodů, nikoli konkrétních druhů. Výčet jednotlivých příkladů začínám nejprve rybami, po nichž následují plazi s obojživelníky.

鮫鯪 ānkāng „ďasové (*Lophiiformes*)“
 毛鲮鱼 máochányú „smuha (*Megalonibea*)“
 魴鲱 fánɡfú „druh ryby čeledi šitníkovití (*Triglidae*)“
 魴魴 qíqíū „zlak nachový, mahi-mahi (*Coryphaena hippurus*)“
 赤眼鲟 chìyǎnzūn „amuřice kantonská (*Squaliobarbus curriculus*)“
 蟾蜍 chánchú „ropucha“
 蝌蚪 kēdǒu „pulec“
 蝮蛇 fùshé „ploskolebec stepní (*Agkistrodon halys*)“
 蝮蛇 kuíshé „zmije“
 蜥蜴 xīyì „ještěři (*Lacertilia*)“

Významnou část kategorie fauna zaujímají rozličné druhy hmyzu, mezi které patří zástupci brouků, motýlů, švábů, škvorů, kudlanek, žížal, kobylek, vážek a dalších. Dále jsou to názvy čeledí, například 石蛃 shíbǐng „chvostnatky“, 螺赢 guōluō „jízlivky“, 蝶 jiádié „babočkovití“, 白蛉 báilíng „koutulovití“, 蝨斯 zhōngsī „kobylky“ aj. Na okraji této sémantické skupiny stojí výrazy úzce související

s vývojovým stádiem života hmyzu, tj. 孑[𧈧] jiéjué „larva komára“ a 蛭[𧈧] qícáo „ponrava“.

蚰[𧈧] fúyóu „jepice“

蚍[𧈧] pífú „**kniž.** velký mravenec“

蝗[𧈧] tángláng „kudlanka“

蝴[𧈧] húdié „motýl“

蜚[𧈧] fěilián „šváb“

蚂[𧈧] mǎhuáng „pijavice“

蚂[𧈧] mǎyǐ „mravenec“

斑[𧈧] bānmáo „brouk čeledi májkovití (*Mylabris*)“

蜻[𧈧] qīngtíng „vážka“

蠖[𧈧] qúsōu „škvor“

蟋[𧈧] xīshuài „cvrček“

蚱[𧈧] zhàměng „saranče“

Sporadicky se ZNV uplatňují pro zápis adjektiv charakterizující zvířata. V analyzovaném vzorku jsou to adjektiva popisující vzhled tělního pokryvu, konkrétně peří – 鬃[𧈧] hènghè „**kniž.** lesklé bílé peří“, 毳[𧈧] péisāi „**kniž.** volně svěšené peří“, a větších částí těla, př. rohu – 鬃[𧈧] yíyí „**kniž.** ostré rohy nebo paroží [zvěře]“. Výjimkou jsou spojení označující ptáka v letu – 翾[𧈧] fēnfēn „**kniž.** letící pták“ a 颯[𧈧] xiéháng „**kniž.** pták poletující nahoru a dolů“.

Méně početné druhy zvířat zařazují do souhrnné podskupiny „ostatní – fauna“. Patří mezi ně například plži, mlži, pavouci, koryši či hlavonožci. Nadto se zde objevují části zvířecího těla, tzn. 獠[𧈧] liáoyá „kel“, schránka, kterou kudlanky chrání svá vajíčka – 螻[𧈧] piāoxiāo „ootéka“ a další příklady uvedené ve výčtu níže.

蛲[𧈧] náochóng „roup dětský (*Enterobius vermicularis*)“

石[𧈧] shíjié „*Capitulum mitella* – druh pobřežního koryše“

螺[𧈧] luósī „sladkovodní šneci“

水[𧈧] shuǐxī „hydra“⁹⁶

蜻[𧈧] xiāoshāo „čelistňák (*Tetragnathidae*)“

蜘[𧈧] zhīzhū „pavouk“

⁹⁶ Jeden z rodů nezmarů.

碎碟 chēqú „zéva (*Tridacninae*)“

4.1.5. Predikativa

Přehled:

5_predikativa	AČ: 141
5.1_pohyb	AČ: 29
5.2_fonace	AČ: 20
5.3_množství	AČ: 7
5.4_vnější vlastnosti předmětů	AČ: 34
5.5_stav	AČ: 30
5.6_ostatní – predikativa	AČ: 22

Predikativa představují jednu pětinu z celkového počtu analyzovaných polynomů. Jak jsem již zmínila výše, v této kategorii se nachází pouze ta predikativa, která nebyla zařazena do žádné z předchozích nadefinovaných tematických skupin. Jejich konečný počet bude tedy ještě o něco vyšší. Důvod, proč jsem se u zbytkových predikativ odklonila od primárního způsobu klasifikace, tj. třízení výrazů na základě jejich příslušnosti ke konkrétní sémantické skupině, je čistě pragmatický. Nadřazení gramatické funkční charakteristiky nad lexikální význam mi umožnilo polynomy sloučit do samostatné kategorie a až poté je klasifikovat právě podle dějů a stavů, které jsou až na výjimky vyjádřeny implicitně, tzn. aniž by byl blíže určen činitel nebo trpítel. Tento postup mimo jiné výraznou měrou přispěl ke zjednodušení klasifikačního modelu a částečně zamezil nežádoucí kumulaci výrazů v kategorii „6_ostatní“.

První ze subkategorií slučuje dynamická slovesa s významem pohybu a adjektiva popisující jeho charakter. Vyšší četností se vyznačují drobné, nijak neuspěchané a váhavé pohyby těla směrem vpřed, tam a zpět, nahoru a dolů či pouze na jednom místě bez přemístění. Kromě toho jsou zde zastoupena i adjektiva charakterizující tok času.

徘徊 páihuái „chodit sem a tam, toulat se, váhat“

蹣跚 sùsù „**kniž.** cupitající, kráčejíci po malých krůčcích“

°蹠躑 diéxiè „**kniž.** chodit po malých krůčcích, ťapat“

踽踽 jǔjǔ „**kniž.** kráčejíci sám“

踮踮 piánxiān „**kniž.** točící se (při tanci)“

°儻儻 biāobiāo „**kniž.** kráčejíci, chodící“

彳亍 chìchù „**kniž.** pomalu kráčet, našlapovat“

荏苒 rěnrǎn „**kniž.** postupně plynout (o čase)“

匍匐 púfú „lézt, plazit se“

踉跄 liàngqiàng „loudat se“

蹦跶 bèngda „poskakovat“

趔趄 lièqie „potácet se, vrávorat“

Další frekventované užití ZNV jsem zaznamenala u predikativ týkající se vyluzování zvuků, popřípadě jej určitým způsobem charakterizují. Poměrně rozsáhlou skupinu tvoří adjektiva popisující přemíru nechtěného, obtěžujícího zvuku čili hluku nebo jeho opaku čili šepotu. Stejně jako tomu bylo u predikativ s významem pohybu i zde se hojně vyskytují děje implikující váhavý postoj činitele v případě, jedná-li se o mluvený projev.

嘲哳 zhāozhā „cvrlikavý, švitořivý“

啰嗦 luózào „dělat scény, dělat povyk“

喧阗 xuānhuī „**kniž.** hlučný“

歔歔 xūxū „**kniž.** kvílet, skučet, popotahovat“

娓娓 wěiwěi „**kniž.** neúnavný, vytrvalý (mluvený projev)“

嚅动 rúdòng „**kniž.** zdráhat se mluvit, mluvit váhavě“

啾啾 jiūjiū „mluvit potichu, šeptat“

喋喋 diédié „donekonečna hovořící, neúnavně žvanící“

叮咛 dīngníng „opakovaně upomínat“

嘱咐 zhǔfù „přikazovat, důtklivě nabádat“

呻吟 shēnyín „sténat, úpět“

嘹亮 liáoliàng „zvučný, znělý [zvuk]“

Skupina adjektiv pro množství sestává pouze z výrazů, jež naznačují neurčitý počet jednotek. Jsou jimi synonymní binomy se shodnou výslovností – 佼佼, 洗洗, 骎骎, 牲牲 shēnshēn „**kniž.** početný, mnohý“. Z výkladu významu není však příliš jasné, zda je zmíněná množina homogenní či nikoli. Rovněž mnohonásobný počet, ale heterogenních jednotek nebo částí celku, lze vyjádřit binomy 缤纷 bīnfēn „**kniž.** rozmanitý až chaotický“ a 纭纭 yúnyún „**kniž.** četný a chaotický“. Jediného zastoupení má ve vzorku binom s významem nízkého neurčitého počtu – 碌碌 lùlù „**kniž.** vzácný, zřídka“.

Nejpočetnější subkategorii představují kvalitativní adjektiva označující vnější vlastnosti předmětů a věcí, tzn. takové, které jsou okem viditelné či rukou hmatatelné. V první řadě jsou jimi adjektiva popisující barvu a lesk povrchu, intenzitu toku světla a osvětlení prostoru. Kromě kvalifikačních adjektiv jsou zde hojně zastoupena i adjektiva deskriptivní, která poukazují na aktuální vzhled, popřípadě stav oděvů, anebo popisují tvar či velikost neurčité entity. Do téže podskupiny dále zařazují adjektiva, kterými lze současně popisovat jak lidské bytosti, tak květiny, př. 妩媚 wǔmèi „rozkošný, půvabný (o ženě či květině)“, potažmo vzhled částí buď rostlinného, anebo v jiných kontextech také zvířecího těla, tj. 冉冉 rǎnrǎn „*kniž.* volně svěšený (srst, větve)“ a 毵毵 sānsān „*kniž.* dlouhý a tenký (o vlasech, chlupech či větvích)“.

玲珑 línglóng „důmyslně a precizně zhotovený (věc)“

珑玲 lónglíng „*kniž.* jasný, zářivý“

戔戔 jiānjiān „*kniž.* malý, drobný“

瞳朦 tóngméng „*kniž.* nejasný, potemnělý“

玳瑁 dàiào „*kniž.* perleťový, třpytivý“

朦胧 ménglóng „*kniž.* nejasný, potemnělý (o slunečním světle)“

迤迤 yǐlǐ „*kniž.* vinoucí se, klikatící se“

嫋嫋 pièxiè „*kniž.* vlající, volný [oděv]“

岿岿 kuīkuī „*kniž.* vysoký“

憧憧 chōngchōng „mihotavý, třepotavý (o světle, stínu, plamenu svíčky)“

褴褛 lánlǚ „omšelý, ošuntělý (o oděvu)“

斑斓 bānlán „pestrý, barvitý“

漫漶 mànkuà „rozmazaný, nečitelný (písmo, obrázky)“

黑黢黢 hēixūxū „tmavý, temný“

缥缈 piāomiǎo „zamlžený, mlhavý“

璀璨 cuǐcàn „zářivý, oslnivý (o perlách, nefritech)“

肮脏 āngzāng „špinavý, nečistý“

Víceméně identickým poměrem jsou v rámci analyzovaného vzorku zastoupena predikativa vyjadřující různé subjektivní stavy. Dominantní část tvoří adjektiva poukazující na spletnost, zvláštnost, nestálost, neklid či závažnost, což však pro substanci může znamenat stav získaný nejen trvale, ale i přechodně. Menší četnost jsem

pak evidovala u predikativ, jež vyjadřují somatické činnosti a stavy, mezi něž patří například spánek nebo třas, který je jednou z přirozených reakcí na emoci strach.

- 栩栩 xǔxǔ „živý, čilý“
 猖獗 chāngjué „vzpurný, nepoddajný“
 战战兢兢 zhànzhàn jīngjīng „třást se strachem“
 噉里喀嚓 qīlikāchā „rázný a energický“
 惺忪 xīngsōng „ospalý, rozespalý“
 阢隍 wùniè „nestabilní, nestálý, neklidný (záležitost, situace, emoce)“
 尴尬 gāngà „nepříjemný, složitý (o situaci)“
 蒙眬 ménglóng „napůl spící, (nacházet se) ve stavu polospánku“
 拮据 jiéjū „mít nouzi o peníze, [být] na dně“
 赧赧 húsù „**kniž.** třást se strachem“
 佶偃 chīyì „**kniž.** stagnující, ustrnulý“
 伾伾 pīpī „**kniž.** silný, mající sílu“
 剀切 kǎiqiè „**kniž.** relevantní, případný“
 汨汨 dāodāo „**kniž.** mrštný, proudící, tekoucí“
 愔愔 yīnyīn „**kniž.** klidný, nerušený, tichý“
 瞌睡 kēshuì „podřimovat, pospávat“

Kromě podskupin, které jsem do klasifikačního modelu zanesla jakožto samostatné kategorie, se ZNV dále uplatňují u dějů, pro jejichž realizaci užívají lidé, ale i zvířata, smyslový orgán oči, tzn. 眈眈 dāndān „upřený [pohled]“, 睒睒 juànjuàn „**kniž.** podezřívavě hledící“, 徜徉 chángyáng „**kniž.** lelkovat“ a 睥睨 pìnì „**kniž.** dívat se podezřívavě“. Dále jsou to děje, kde hrají hlavní roli emoce, pocity a tužby, například 覬覦 jìyú „**kniž.** toužit, lačnit po něčem (co nejspíše nezískáme)“, 缱绻 qiǎnquǎn „**kniž.** být citově silně napojený na [někoho/něco], nerozlučný [s někým/něčím]“, 沉湎 chénmiǎn „**kniž.** propadnout [něčemu], utápět se [v něčem] (zpravidla v souvislosti se zlovyky)“, 憧憬 chōngjǐng „**kniž.** vzhlížet s nadějí, toužit [po někom/něčem]“ či 拚拚 zhèngchuài „zoufale bojovat“. Vzácněji také děje, při kterých dochází k vzájemné interakci dvou a více účastníků, například 邂逅 xiéhou „**kniž.** náhodou potkat [někoho/něco]“, způsob zacházení s časem – 蹉跎 cuōtuó „**kniž.** mrhat [časem], promeškat“, děje, jejichž činitelem je s velkou

pravděpodobností člověk, tj. 迸瀝 pīngpì „*kniž.* prát, (vy)máchat [hedvábí]“, 喋血 diéxuè „*kniž.* masakrovat“, 摩挲 mósuō „masírovat“ či 稼穡 jiàsè „*kniž.* sít a sklízet“. Vzhledem k nízké četnosti těchto významových celků je spolu s dalšími neuvedenými příklady zařazují do podkategorie „5.6_ostatní – predikativa“.

4.1.6. Ostatní

Aby nedocházelo k nežádoucí kumulaci širokého spektra významů v jediné souhrnné kategorii, snažila jsem se výrazy, u nichž byl distinktivní rys patrný alespoň z části, zařazovat k již vytvořeným tematickým celkům. Mezi sedmi polynomy zahrnutými v této kategorii jsou čtyři abstraktní substantiva, dvě konkrétní substantiva a kvadrinom jehož funkční charakteristiku *XHC* neuvádí.

Význam kvadrinomu 佶屈聱牙 jíqū áoyá *XHC* vysvětluje jako „těžko srozumitelný text plný krkolomných výrazů“, přičemž není explicitně řečeno, zda se jedná o substantivum či predikativum, které textu vlastnost pouze přisuzuje. Výklad bohužel není doplněn o příkladovou větu. Internetový slovník 汉典 Hàndiǎn cituje větu z eseje *Opěvování Wang Yangminga* 《王阳明礼赞》 Wáng Yángmíng Lǐzàn z pera známého čínského spisovatele Guo Morua 郭沫若: „佶屈聱牙的古书在青年实在不易理解, 只徒糜费时日。“⁹⁷ V této větě plní kvadrinom funkci přívlastku uvedeného atributivním slovcem 的 d. Nicméně přívlastek zakončený atributivním slovcem může být vyjádřen substantivem i adjektivem.⁹⁸ Vzhledem ke skutečnosti, že primárním zdrojem definic byl *XHC*, který u tohoto výrazu nijak nespecifikuje jeho funkční charakteristiku, jej čistě na základě českého překladu nemohu zařadit do kategorie predikativ. Nadto významově příliš nezapadá do žádné z vymezených tematických skupin.

Důvodem pro zařazení binomu 纒 gēda „uzel“ do stejné kategorie bylo to, že označuje *de facto* pouze shluk vláken, nikoli produkt lidské činnosti⁹⁹ jako takový. Dalšími binomy jsou abstraktní substantiva 端倪 duānní „*kniž.* nápověda, vodítka“, časový úsek 须臾 xūyú „*kniž.* okamžik, moment, chvilka“, opak od správného, tzn. 不

⁹⁷ Dostupné z: www.zdic.net/hans/佶屈聱牙 [cit. 2022-2-27].

⁹⁸ Švarný, Uher 2014: s. 117–118.

⁹⁹ Viz příklady subkategorie „1.4_produkty lidské práce“.

𨾏 bùwěi „*kniž.* chyba, omyl“, 菁华 jīnghuā „podstata, esence“, a nakonec konkrétum, jež reprezentuje 堇色 jǐnsè „světle fialová“¹⁰⁰ barva.

¹⁰⁰ Pouze tuto barvu klasifikuje *XHC* (2016: s. 679) jako substantivum. Ostatní, které jsou součástí analyzovaného vzorku, jako adjektiva. Podrobněji viz příklady podkategorie „5.4_vnější vlastnosti předmětů“. Za zmínku stojí také fakt, že ZNV 堇 jǐn se dále vyskytuje na iniciální pozici struktury binomu 堇菜 jǐncài „violka (Viola)“, tj. vytrvalá bylina se světle fialovými květy.

4.2. Fonologická klasifikace

Přestože, anebo možná právě kvůli neexistenci korelace významu s grafickou podobou a zvukovou realizací znaku se můžeme domnívat, že se bude v těchto dvou aspektech jednat o atypické jazykové jednotky. V tomto ohledu lze uvést za příklad dříve zmiňovaná propojená kompozita, která jsou svým unikátním melodickým průběhem charakteristická. Otázkou tedy je, zda se obdobně neobvyklou výslovností budou vyznačovat i ostatní dvojčlenné struktury, v nichž se ZNV uplatňují.

Nezbytným prvním krokem byl segmentální rozbor obou slabik struktury. Následovalo určení iniciály na základě způsobu a místa artikulace, poté došlo k rozkladu finály na dílčí části – mediála, centrála a terminála. Na tóny nebyl brán zřetel, jelikož patří k rysům suprasegmentálním a strukturu slabiky nijak zvlášť neovlivňují. Cílem fonologické analýzy bylo zjistit, zda a do jaké míry je výslovnost dílčích komponentů binomů provázána, tzn. zda se kupříkladu shodují v iniciále, finále apod. Výsledná podoba klasifikačního modelu právě zkoumaného aspektu sestává z pěti kategorií uvedených v následující tabulce, která je navíc doplněna o hodnoty absolutní a relativní četnosti.

kategorie	AČ	RČ
shodná iniciála	74	10,3 %
shodná finála	127	17,7 %
reduplikace	82	11,4 %
úplná shoda	3	0,4 %
žádná shoda	431	60,1 %
celkem	717	100 %

Tabulka 2 Fonologická klasifikace

V následujícím textu řadím popis jednotlivých kategorií podle místa možného výskytu fonologické shody, tj. od iniciály k finále, celá slabika. Pro lepší názornost jsou shodná místa podtržena přímo v pīnyīnu. Uvedené příklady současně ponechávám bez výkladu významu, protože není pro tento aspekt důležitý. Úplný výčet všech binomů jednotlivých kategorií je součástí *Přílohy 2* na konci práce.

4.2.1. Shoda v iniciále

Inventář čínských iniciál čítá dohromady dvacet jedna souhlásek, přičemž šest patří mezi tzv. aspiráty.¹⁰¹ Porovnáme-li v této kategorii četnost evidovaného výskytu aspirovaných a nespirovaných konsonantů, zjistíme, že mírně převažují souhlásky bezpřídechové. Nejfrekventovanějšími dvojčlennými strukturami shodnými v iniciále jsou ty s počátečním písmenem l-, ch- a zh-. Naopak nejnižší frekvenci jsem zaznamenala u konsonantů c-, f-, n- a r-. Je zajímavé, že binomy, které by začínaly neaspirovanou afrikátou z-, nemají v analyzovaném vzorku jediného zastoupení.

鬲鬲 <u>l</u> à <u>l</u> ì	闾闾 <u>h</u> uán <u>h</u> uì	璀璨 <u>c</u> uǐ <u>c</u> àn
襁褓 <u>l</u> án <u>l</u> ǚ	劓劓 <u>j</u> ī <u>j</u> ué	魴魴 <u>f</u> áng <u>f</u> ú
珑玲 <u>l</u> óng <u>l</u> íng	慷慨 <u>k</u> āng <u>k</u> ǎi	忸怩 <u>ni</u> ǚ <u>n</u> í
踟蹰 <u>ch</u> ēn <u>ch</u> uō	霰霰 <u>m</u> ài <u>m</u> ù	荏苒 <u>r</u> ěn <u>r</u> ǎn
彳亍 <u>ch</u> ì <u>ch</u> ù	澎湃 <u>p</u> éng <u>p</u> ài	怔忡 <u>zh</u> ēng <u>zh</u> ōng
枇杷 <u>p</u> í <u>p</u> a	麒鯪 <u>q</u> í <u>q</u> iū	醅醇 <u>b</u> ì <u>b</u> ó
坎坷 <u>k</u> ǎn <u>k</u> ě	忐忑 <u>t</u> ǎn <u>t</u> è	蟠蛛 <u>d</u> ì <u>d</u> ōng
蜘蛛 <u>zh</u> ī <u>zh</u> ū	嶮巖 <u>xi</u> ǎn <u>xi</u>	尴尬 <u>g</u> āng <u>g</u> à

4.2.2. Shoda ve finále

Finálu čínské slabiky tvoří monoftong, diftong, méně často také triftong. Současně se na pozici terminály může objevit i alveolární nebo velární nazála. V kategorii binomů se shodnou finálou značně převažují ty, v jejichž struktuře figuruje jednoduchá samohláska, nejčastěji vysoké -i, -u a -ü. Nejméně frekventovanými jsou v mém vzorku finály ve formě -a a -e.

荸荠 <u>b</u> í <u>q</u> i	葫芦 <u>h</u> ú <u>l</u> u	麗黻 <u>l</u> ù <u>s</u> ù	荏苒 <u>x</u> ī <u>m</u> ì
櫻仔 <u>s</u> ī <u>z</u> ǐ	麩鯪 <u>h</u> ú <u>s</u> ù	狙鋸 <u>j</u> ǔ <u>y</u> ǚ	迤邐 <u>y</u> ǐ <u>l</u> ǐ
惛忆 <u>b</u> ì <u>y</u> ì	菁葵 <u>g</u> ū <u>t</u> ū	鸪鸽 <u>q</u> ú <u>y</u> ù	砧码 <u>f</u> ǎ <u>m</u> ǎ
焰器 <u>sh</u> í <u>q</u> ì	玳玳 <u>w</u> ǔ <u>f</u> ū	璽璽 <u>p</u> ǔ <u>l</u> u	喇叭 <u>l</u> ǎ <u>b</u> a
嫵媿 <u>y</u> ī <u>n</u> í	嘱咐 <u>zh</u> ǔ <u>f</u> ù	磁棋 <u>z</u> ī <u>j</u> ī	饒饒 <u>h</u> é <u>l</u> e

¹⁰¹ Třísková 2012: s. 132.

O něco nižší četnost jsem zaznamenala u slabik, kde dochází ke kombinaci monoftongu na pozici centrály a nasální terminály. Většinou se jedná o spojení nízkého vokálu -a-, tzn. -an a -ang, poté středním -o- nebo vysokým -i-, vzácněji i střední samohlásky -e- s velární nasálou, tj. -ong, -ing a -eng. Za zmínku dále stojí, že finály tvořené dvojhhláskou s nazálním zakončením využívají pouze dvě z osmi možných kombinací uspořádání vokálů. Konkrétně jsou jimi vzestupné diftongy -ia- v -ian či -iang, a -io-, který po připojení k velární nazále utváří finálu -iong. Finála v podobě triftongu, tj. spojení mediály -i- nebo -u- a sestupného diftongu, se vyskytuje spíše zřídka. V rámci této kategorie se lze setkat se třemi typy, a sice -iao, -ui (-uei) a -iu (-iou).

橄榄 gǎnlǎn

舢板 shānbǎn

银铛 lándāng

肮脏 āngzāng

鸩鸩 xiūliú

窈窕 yǎotiǎo

葱葱 cōnglóng

怱怱 kǒngzǒng

蜻蜓 qīngtíng

叮咛 dīngníng

逍遥 xiāoyáo

缥缈 piāomiǎo

酩酊 mǐngdǐng

鬢髻 péngsēng

风筝 fēngzheng

馄饨 húntun

葳蕤 wēiruí

崑巍 kuīwēi

4.2.3. Úplná shoda, reduplikace

Binomy, jejichž dílčí komponenty se shodují jak v iniciále, tak finále, zaujímají větší část celku, než ty se shodnou iniciálou. Pro struktury s tímto typem fonologické shody lze vymezit dvě kategorie, k jejichž sloučení však nemůže dojít z důvodu, který se pokusím lépe vysvětlit na následujících příkladech. Po dokončení kompilace korpusu jsem zjistila, že reduplikace představují poměrně nezanedbatelnou část polynomických struktur. Nicméně na rozdíl od tří binomů uvedených níže, kdy je úplná shoda v iniciále a finále *de facto* způsobena „náhodou“, patří zdvojení jednotky reprezentované jedním znakem mezi jeden ze způsobů tvorby nových slov, a proto jim s ohledem na tuto skutečnost musela být vyčleněna samostatná kategorie.

辘轳 lùlu

榫榫 yǐyǐ

薏苡 yìyǐ

Kromě výše zmíněných specifíků reduplikovaných struktur se tato kategorie ve srovnání s ostatními vyznačuje poměrně vysokou mírou homonymie. Z dvaosmdesáti položek se pouhých šestačtyřicet slabik v korpusu vyskytuje pouze jednou a zbylých

čtrnáct kombinací se opakuje. Nejvyšší četnost pěti výskytů jsem zaznamenala u binomů s reduplikovanou slabikou shēn, poté se třemi lín a yí/yì. Zajímavé však je, že se homonymie vyskytuje u slabik, jejichž struktura obsahuje vysoké vokály -i, -u a -ü, které se navíc hojně kombinují s alveolární nazálou -n. Například dříve zmíněné yi a lin, dále yin, yun, xi, xu a pi. Ze sesbíraných dat dále vyplývá, že některé iniciály a finály jsou k reduplikaci náchylnější než jiné. V analyzovaném vzorku dochází nejčastěji ke zdvojování slabik s počátečním konsonantem x-, sh-, l- a j-, zatímco v případě finál jsou to -an, -ang, -i (var. yì), -in, -ing, -ong, -iao a -ao. Naopak nejméně často jsou reduplikovány slabiky, jejichž finála má podobu jednoduché samohlásky.

shēnshēn: 琴琴, 侏侏, 洗洗, 洗洗, 甞甞

línlín: 鄰鄰, 嶙嶙, 潏潏

yíyí: 鬢鬢, 詭詭 yìyì: 伫伫

tiáotiáo: 岿岿, 迢迢

xīxī: 髡髡, 恹恹

xǔxǔ: 姁姁, 栩栩

悻悻 xìngxìng

蝻蝻 guānguān

彬彬 bīnbīn

躑躑 sùsù

谔谔 è'è

啾啾 jiūjiū

毳毳 sānsān

沔沔 miǎnmiǎn

婷婷 tíngtíng

赳赳 jiūjiū

儻儻 biāobiāo

闾闾 lūlū

怏怏 yàngyàng

慥慥 zàozaò

湔湔 jiānjiān

4.2.4. Žádná fonologická shoda

Z hodnot uvedených v *Tabulce 2* vyplývá, že výslovnost dílčích znaků se neshoduje u tří pětin zkoumaných dvojčlenných struktur. Poslední a zároveň nejpočetnější kategorie je navíc značně heterogenní (viz příklady níže), proto budu dále pojednávat pouze o těch binomech, u nichž lze spatřovat alespoň shodu částečnou.

鸪鸪 ānchún

瘰疽 bìāojū

糍粑 cíbā

豆豉 dòuchǐ

莠蒿 yǒuhāo

蝮蛇 fùshé

皋丸 gāowán

枸杞 gǒuqǐ

蝴蝶 húdié

莛菜 jǐncài

鲙鱼 kuàiyú

垃圾 lājī

螺蛳 luósī

榎楂 míngzhā

楠木 nánmù

葡萄 pútāo

水媳 shuǐxī

颀颀 xiéháng

蚯蚓 qiūyǐn

鸬鹚 lúzhī

瓔珞 yīngluò

蕤荷 ruíhé

莴笋 wōsǔn

脂肪 zhīfáng

První z pomyslných podskupin slučuje binomy lišící se pouze v mediále. Přesněji řečeno, rozdíl tkví v absenci mediály -u-, zřídka také -i- nebo -ü- ve výslovnosti jednoho ze znaků.

怱怱 sōngyǒng

藜草 lícǎo

猷猷 yóuyóu

螭螭 chīchī

翡翠 fěicuì

徘徊 páihuái

Další poměrně častý jev lze pozorovat u binomů, jejichž finálu tvoří kombinace monoftongu a nazálního zakončení. Za povšimnutí stojí, že se tato částečná shoda týká výhradně slabik s nosovou velární terminálou -ŋg. U zbylé části binomů nelze prokázat ani částečnou shodu.

檳榔 bīngláng

蒙眈 ménglóng

鸬鹚 cānggēng

柠檬 níngméng

憧憬 chōngjǐng

惺忪 xīngsōng

4.2.5. Shrnutí fonologické klasifikace ZNV

Předmětem analýzy bylo více než sedm set binomů, které jsem podle místa shody rozřadila do pěti kategorií. Jako nejproduktivnější se ukázala být shoda ve finále, zejména těch, které se skládají z jednoduché vysoké samohlásky, případně z kombinace monoftongu a nazálního zakončení. Struktury s exaktní shodou v iniciále i finále jsem na základě odlišné kompoziční výstavby rozdělila do dvou samostatných kategorií. V porovnání s ostatními kategoriemi, kde dominují slabiky s finálou v podobě monoftongu, jsem zaznamenala, že ke zdvojování dochází zvláště u finál složených z monoftongu v kombinaci s nasálním zakončením nebo také polyftongu. Bezmála stejnou část celku tvoří binomy se shodnou iniciálou. Zastoupení zde mají všechny čínské iniciály, vyjma z-, přičemž významná část aliterovaných binomů začíná souhláskami l-, ch- a zh-.

Po rozkladu binomů na dílčí komponenty jsem zjistila, že na pozici iniciálního konsonantu ZNV se nejčastěji objevuje likvida l-, afrikáty j- a ɟ-, frikativa x-, okluzívy p-, b-, g- a d-, nazála m- a afrikáty zh- a ch-. Na druhou stranu, absolutní

četnosti dvaceti položek nedosahují frikativy f- a sh-, afrikáty z- a c- a vibranta r-. Co se týče struktury finál, převažují ty v podobě vysokého monoftongu -i a -u, nízkého -a či vysokého -ü, poté vysoké monoftongy s nasálním zakončením a sestupné diftongy bez nebo s nasálním zakončením.

Klasifikační model byl oproti prvotnímu záměru zjednodušen. Ačkoli by bylo možné vyčlenit další kategorii binomům, jejichž komponenty se vzájemně rýmují, rozhodla jsem se kritéria upravit a dvojčleny rozřadit podle místa shody úplné, nikoli pouze částečné. Rýmované struktury 叠韵词 diéyùncí, které jsou charakteristické právě jen nepatrnou odchylkou ve finále, patří do jedné z podkategorií plynoucí z tradiční kategorizace propojených kompozit vytvořené historickými fonology. Je však třeba mít na paměti, že progresivní změny jsou patrné nejen na úrovni lexikální a grafické, ba i fonologické. Stejná klasifikační kritéria jsou na dvojslabičné struktury obsahující ZNV jen stěží aplikovatelná, protože se struktura slabiky v moderní a staré čínštině značně liší. Takto pojatá kategorizace by byla bezpochyby vhodnější, jestliže bych svůj výzkum od počátku ve všech aspektech orientovala diachronně.

4.3. Grafická klasifikace

U binomů, které jsou součástí běžně užívaného lexika, například 蜘蛛 zhīzhū „pavouk“, 玻璃 bōli „sklo“, 菠萝 bōluó „ananas“ nebo 菠菜 bōcài „špenát“, se shoda v radikálu¹⁰² jeví jako příliš nápadná. Ve výsledku to však může vést k chybnému úsudku, že se tak budou profilovat všechny binomy, tzn. i ty méně frekventované.

Výchozí bod představovala samotná kompilace korpusu, kdy jsem zařazené jednotky mimo jiné klasifikovala i podle radikálu tak, jak je uveden v *XHC*. Pokud *XHC* některý ze znaků vedl pod dvěma radikály, vycházela jsem z údajů softwaru *Wenlin*. Druhým krokem bylo určit jeho umístění ve znakovém poli. Vyjma základních pozic – nahoře (zkr. **N**), dole (zkr. **D**), vlevo (zkr. **L**), vpravo (zkr. **P**), uprostřed (zkr. **S**), uvnitř (zkr. **U**) a vně (zkr. **V**), jsem vyčlenila i pozice: nahoře vlevo, nahoře vpravo, dole vlevo a dole uprostřed, přičemž jsem zohledňovala duplicitní výskyt složky (viz konkrétní příklady níže).

nahoře vlevo (zkr. NL)	鄰 NL 米 <i>rýže</i>
nahoře vpravo (zkr. NP)	匏 NP 勺 <i>obal</i>
dole vlevo (zkr. DL)	暖 DL 厶 <i>soukromý</i>
dole uprostřed (zkr. DS)	贏 DS 虫 <i>hmyz</i>
duplicitní výskyt nahoře (zkr. NN)	婪 NN 木 <i>strom</i>
duplicitní výskyt dole (zkr. DD)	蝨 DD 虫 <i>hmyz</i>

Na základě podobnosti v grafice obou komponentů jsem pro dvojčlenné struktury vymezila tři hlavních kategorie: absolutní shoda (A), částečná shoda (C) a žádná shoda (Z). Kategorie A a C se dále dělí do dvou podkategorií: shoda v radikálu i pozici (A1),

¹⁰² Přesný ekvivalent k čínskému termínu 部首 bùshǒu je hojně diskutovaným tématem nejen v českých sinologických kruzích. Poukazujeme-li na tuto grafickou jednotku pojmem „radikál“, označujeme tu část znaku, jež napomáhá jejich indexaci zpravidla při tvorbě slovníků, učebnic nebo studijních příruček. Pojem „determinativ“ odkazuje na konstrukční složku, která funguje jako sémantický ukazatel. Nutno dodat, že se tyto jednotky nemusí nutně překrývat. Na příklad oba komponenty binomu 云谜 àidài „*kniž.* oblačný, zamračený“ by v širším kontextu přirozeně spadaly pod determinativ 云 *mrak*. Avšak v *XHC*, ale i znakovém inventáři *Wenlinu*, tyto znaky nenajdeme pod tímto determinativem, nýbrž pod radikálem 厶 *soukromý* (viz výše v textu). Vzhledem k povaze ZNV, nepovažuji za vhodné orientovat grafickou analýzu tímto směrem, a proto se striktně řídím klasifikací znaků podle *XHC*. O rozdílu mezi pojmy „radikál“ a „determinativ“ dále viz Uher 2013: s. 44, pozn. č. 143 a s. 71, pozn. č. 277. V monografii Z. J. Handela (2019: s. 33) jsem se setkala s rozlišením *radical* (radikál) a *taxogram* (determinativ).

reduplikace (A2), shoda pouze v radikálu (C1) a shoda pouze v pozici (C2). Početní zastoupení jednotlivých kategorií mapuje následující tabulka.

kategorie		AČ	RČ
absolutní shoda	radikál i pozice	431	71,8 %
	reduplikace	82	
částečná shoda	radikál	53	11,4 %
	pozice	28	
žádná shoda		123	17,2 %
celkem		717	100 %

Tabulka 3 Grafická klasifikace

Vzhledem k tomu, že primárním cílem této části analýzy je zjistit míru podobnosti v grafické struktuře komponentů utvářejících dvojčlennou strukturu skrze rozbor ZNV jako takových, ponechávám níže uvedené příklady bez přepisu výslovnosti i výkladu významu. Tyto informace jsou k nahlédnutí v *Příloze č. 3*. Popis začíná pozicí radikálu, kterou od okolního textu odlišují užitím tučného stylu písma. Následuje grafická podoba radikálu a jeho český ekvivalent¹⁰³, který zvýrazňuji kurzívou.

4.3.1. Absolutní shoda – kategorie A

Nejpočetnější kategorie se dělí do dvou podskupin, tj. na binomy, u nichž byla identifikována shoda v radikálu i v jeho umístění, a na binomy tvořené zdvojeným grafémem. Z kvantitativní analýzy vyplynulo, že se v této kategorii nachází 76 různých radikálů, přičemž dva nejfrekventovanější zaujímají 22 % z celku. Na druhou stranu se většina z nich vyskytla pouze jednou až dvakrát (viz *Tabulka 4*). Ve vztahu k oběma vymezeným kategoriím se radikál nejčastěji nachází na pozicích vlevo a nahoře, což je údaj vyplývající z početního zastoupení dvou nejfrekventovanějších – 艹 *tráva* a 虫 *hmyz*.

¹⁰³ České názvy pro radikály přebírám z *Učebnice čínských znaků I.* od autorského kolektivu vedeného Ondřejem Kučerou (2005, s. 229–231). U méně frekventovaných radikálů, které nejsou součástí této publikace, užívám překlady z *Hanské grammatologie* D. Uhra (2013).

radikál	frekvence
艹 <i>tráva</i>	69krát
虫 <i>hmyz</i>	44krát
氵 <i>voda</i> , 木 <i>strom</i> , 足 <i>noha</i> , 忄 (graf. varianta 心) <i>srdce</i>	22–26krát
犭 <i>pes</i> , 月 <i>maso</i> , 山 <i>hora</i> , 女 <i>žena</i> , 鸟 <i>pták</i> , 口 <i>ústa</i> , 玉 <i>nefrit</i> , 亻 <i>člověk</i>	11–20krát
鱼 <i>ryba</i> , 饣 <i>jídlo</i> , 讠 (graf. varianta 言) <i>slovo</i> , 钅 <i>kov</i> , 辶 <i>chodník</i> , 竹 <i>bambus</i> , 土 <i>země</i> , 纟 <i>hedvábí</i> , 衤 <i>oděv</i> , 石 <i>kámen</i> , 疒 <i>nemoc</i>	6–10krát
骨 <i>kost</i> , 艸 <i>useň</i> , 酉 <i>korbel</i> , 走 <i>běhat</i> , 米 <i>ryže</i> , 彳 <i>krok</i> , 页 <i>hlava</i> , 目 <i>oko</i> , 日 <i>slunce</i> , 髟 <i>vlasy</i> , 马 <i>kůň</i> , 车 <i>vůz</i> , 毛 <i>chlup</i>	3–5krát
阝 <i>hranice</i> , 风 <i>vítr</i> , 角 <i>roh</i> , 虍 <i>tygr</i> , 田 <i>pole</i> , 生 <i>život</i> , 戈 <i>halapartna</i> , 彡 <i>ornament</i> , 小 <i>malý</i> , 舟 <i>člun</i> , 鼠 <i>krysa</i> , 黑 <i>černý</i> , 香 <i>voňavý</i> , 阝 <i>kopec</i> , 见 <i>vidět</i> , 耳 <i>ucho</i> , 耒 <i>socha</i> , 冫 <i>sít</i> , 禾 <i>klas</i> , 气 <i>vzduch</i> , 方 <i>čtverec</i> , 文 <i>tetování</i> , 户 <i>dveře</i> , 巾 <i>šátek</i> , 尢 <i>chromý</i> , 厶 <i>soukromý</i> , 勹 <i>obal</i> , 力 <i>síla</i> , 羽 <i>peří</i> , 子 <i>dítě</i> , 齿 <i>zub</i> , 雨 <i>děšť</i> , 冂 <i>vrata</i> , 穴 <i>jeskyně</i> , 欠 <i>zívat</i> , 手 <i>ruka</i> , 口 <i>ohrada</i> , 刂 (graf. varianta 刀) <i>nůž</i>	1–2krát

Tabulka 4 Kvantitativní zastoupení sdílených radikálů v kategorii A

Reduplikace představují zhruba jednu šestinu z celkového počtu, nicméně s ohledem na skutečnost, že v tomto případě ani nemůže nastat nic jiného než shoda absolutní, nebudu popisu této subkategorie věnovat příliš mnoho prostoru.

儻儻	L 亻 <i>člověk</i>	[redupl.]	燥燥	L 忄 <i>srdce</i>	[redupl.]
啾啾	L 口 <i>ústa</i>	[redupl.]	姗姗	L 女 <i>žena</i>	[redupl.]
滔滔	L 氵 <i>voda</i>	[redupl.]	菁菁	N 艹 <i>tráva</i>	[redupl.]
闾闾	U 言 <i>slovo</i>	[redupl.]	洗洗	L 讠 <i>slovo</i>	[redupl.]
蹢蹢	L 足 <i>noha</i>	[redupl.]	駉駉	L 马 <i>kůň</i>	[redupl.]
纭纭	L 纟 <i>hedvábí</i>	[redupl.]	孜孜	L 子 <i>dítě</i>	[redupl.]
冉冉	S 阝 <i>hranice</i>	[redupl.]	嚶嚶	N 羽 <i>peří</i>	[redupl.]
峒峒	N 山 <i>hora</i>	[redupl.]	狒狒	L 犭 <i>pes</i>	[redupl.]
奈奈 ¹⁰⁴	J 小 <i>malý</i>	[redupl.]	彬彬	P 彡 <i>ornament</i>	[redupl.]

¹⁰⁴ XHC řadí znak 奈 gá pod radikál 小 *malý*. Tato složka se ve struktuře objevuje dokonce dvakrát, a to v pozici nahoře a dole. Slovník však dále nespecifikuje, která z nich funguje jako radikál, a proto pozici vyhodnocuji jako „jiné“. Nicméně podíváme-li se na kompoziční výstavbu znaku podrobněji, zjistíme, že se uprostřed ještě nachází složka 大 *velký*. XHC 2016, s. 415 význam binomu 奈奈 gága „káča“ vysvětluje následovně: „dětská hračka se špičatými konci a velkým (mohutným) středem“. Svým

瞳瞳	L 日 <i>slunce</i>	[redupl.]	琴琴	NN 木 <i>strom</i>	[redupl.]
毳毳	P 毛 <i>chlup</i>	[redupl.]	碌碌	L 玉 <i>nefrit</i>	[redupl.]
牲牲	J 生 <i>život</i>	[redupl.]	颯颯	V 风 <i>vítr</i>	[redupl.]

V rámci reduplikovaných struktur jsem evidovala celkem dvaatřicet různých radikálů. Nejvyšší četností výskytu se vyznačují radikály 忄 *srdce*, 氵 *voda*, 亻 *člověk* a 艹 *tráva*, o něco menší poté 讠 (příp. 言) *slovo*, 女 *žena*, 口 *ústa*, 足 *noha* a 马 *kůň*. Překvapivé je, že 虫 *hmyz*, který je nejen v této kategorii, ale i celkově druhým nejfrekventovanějším radikálem, se u reduplikovaných struktur vyskytuje pouze jednou.

Podkategorie A1, jež sdružuje binomy tvořené dvěma odlišnými grafémy, je co do počtu identifikovaných radikálů více heterogenní. V zásadě převládají binomy, u kterých dochází ke shodě v radikálu 艹 *tráva*, 虫 *hmyz*, 木 *strom*, 氵 *voda*, 玉 *nefrit*, 山 *hora* a 鸟 *pták*. Z hlediska kvantitativního zastoupení si lze povšimnout, že se od předchozí skupiny značně liší. Méně často se v korpusu objevily binomy, jejichž dílčí komponenty by mezi sebou sdílely radikály 口 *ústa*, 足 *noha*, 亻 *člověk*, 女 *žena*, 忄 *srdce* (též jako 心), 月 *maso*, 犭 *pes*, 疒 *nemoc*, 竹 *bambus*, 衤 *oděv*, 石 *kámen*, 鱼 *ryba*, 钅 *kov*, 饣 *jídlo*, 纟 *hedvábi* či 辵 *chodník*.

茵茵	N 艹 <i>tráva</i> + N 艹 <i>tráva</i>	茉莉	N 艹 <i>tráva</i> + N 艹 <i>tráva</i>
蜥蜴	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>	蚂蟥	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>
杪椈	L 木 <i>strom</i> + L 木 <i>strom</i>	栲栳	L 木 <i>strom</i> + L 木 <i>strom</i>
潏潏	L 氵 <i>voda</i> + L 氵 <i>voda</i>	汎瀾	L 氵 <i>voda</i> + L 氵 <i>voda</i>
玛瑙	L 玉 <i>nefrit</i> + L 玉 <i>nefrit</i>	剗切	P 刂 <i>nůž</i> + P 刀 <i>nůž</i>
嵌崮	N 山 <i>hora</i> + N 山 <i>hora</i>	峻嶒	L 山 <i>hora</i> + L 山 <i>hora</i>
鸞鸞	D 鸟 <i>pták</i> + D 鸟 <i>pták</i>	囁咐	L 口 <i>ústa</i> + L 口 <i>ústa</i>
蹉蹉	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	伶俐	L 亻 <i>člověk</i> + L 亻 <i>člověk</i>
姻娅	L 女 <i>žena</i> + L 女 <i>žena</i>	忸怩	L 忄 <i>srdce</i> + L 忄 <i>srdce</i>
忐忑	D 心 <i>srdce</i> + D 心 <i>srdce</i>	膈臆	L 月 <i>maso</i> + L 月 <i>maso</i>
狺狺	L 犭 <i>pes</i> + L 犭 <i>pes</i>	瘞疮	V 疒 <i>nemoc</i> + V 疒 <i>nemoc</i>
篔簹	N 竹 <i>bambus</i> + N 竹 <i>bambus</i>	襜褕	L 衤 <i>oděv</i> + L 衤 <i>oděv</i>
砒硝	L 石 <i>kámen</i> + L 石 <i>kámen</i>	鰓鰓	L 鱼 <i>ryba</i> + L 鱼 <i>ryba</i>
饑饉	L 饣 <i>jídlo</i> + L 饣 <i>jídlo</i>	磁棋	L 钅 <i>kov</i> + L 钅 <i>kov</i>
縹緲	L 纟 <i>hedvábi</i> + L 纟 <i>hedvábi</i>	逶迤	V 辵 <i>chodník</i> + V 辵 <i>chodník</i>

způsobem by se mohlo jednat o tzv. dvojsložkový ideogram, byť jej slovník označuje jako znak, který izolovaně nenese žádný sémantický obsah. Za tuto zajímavou poznámku děkuji Tereze Slaměnikové.

Závěrem je třeba upozornit na atypický příklad úplné shody, který jsem zaznamenala u binomu 𠄎切. Radikál nůž se v moderní čínštině zapisuje dvěma způsoby, ale zároveň stejným počtem tahů – 𠄎 a 刀. I přesto zmíněný binom vyhovuje předem stanoveným klasifikačním kritériím pro podkategorii A1, tedy že patří do skupiny znaků se stejným radikálem, byť se odlišně zapisuje, a současně se v grafickém poli nachází na témž místě.

4.3.2. Částečná shoda – kategorie C

K částečné shodě, tzn. ať už pouze v radikálu, nebo jen v jeho umístění, dochází u necelé čtvrtiny binomů. Podkategorii C1 lze na základě odlišnosti v rozložení komponentů znaku rozdělit do dvou pomyslných podskupin. Méně početná z nich slučuje binomy složené ze znaků, jež ve své struktuře obsahují více než jednu konstrukční složku. Rozdíl v grafické realizaci komponentů dvojčlenu zpravidla spočívá v kombinování dvou možných umístění sdíleného radikálu. V analyzovaném vzorku jsou to nejčastěji pozice vlevo a dole.

嫵	D 女 žena + L 女 žena	杲	L 木 strom + D 木 strom
斑	S 文 tetování + L 文 tetování	螃	L 虫 hmyz + D 虫 hmyz
翡	D 羽 peří + L 羽 peří	酉	L 酉 korbel + P 酉 korbel
畎	L 田 pole + D 田 pole	脍	L 月 maso + D 月 maso

Vnitřní strukturu binomů druhé podskupiny tvoří ZNV v kombinaci s jednoduchým znakem plnovýznamovým, který v odvozených znacích často funguje jako ukazatel významu. Zjednodušeně řečeno, u druhého, vzácněji i prvního, z komponentů dvojčlenu nelze hodnotit pozici radikálu, protože jej *de facto* sám reprezentuje.

垚	L 土 země + 土 země	抱	L 子 dítě + 子 dítě
研	L 石 kámen + 石 kámen	箨	N ^{^^} bambus + 竹 bambus
脔	D 肉 maso + 肉 maso	麈	U 虫 hmyz + 虫 hmyz
颶	V 风 vítr + 风 vítr	鎗	L 钅 kov + 金 kov
黝	L 黑 černý + 黑 černý	髑	L 骨 kost + 骨 kost
鲉	L 鱼 ryba + 鱼 ryba	鼯	L 鼠 krysa + 鼠 krysa
齧	L 齿 zub + 牙 zub	木	木 strom + L 木 strom

牦牛 L 牛 *buvol* + 牛 *buvol*

豆豉 豆 *bob* + L 豆 *bob*

Zbývající jednu třetinu zaujímají binomy podkategorie C2, jež se vyznačují shodou pouze v umístění radikálu ve znakovém poli. Zajímavé je, že až na tři případy se u ostatních dvojčlenných struktur radikál nachází výhradně v levé části znaku.

险巖 L 阝 *kopec* + L 山 *hora*

蒿笋 N 艹 *tráva* + N 艹 *bambus*

泥鳅 L 氵 *voda* + L 鱼 *ryba*

虹鳟 L 虫 *hmyz* + L 鱼 *ryba*

腓理 L 月 *maso* + L 玉 *nefrit*

海蜒 L 氵 *voda* + L 虫 *hmyz*

端倪 L 立 *stát* + L 亻 *člověk*

蹶弛 L 足 *noha* + L 弓 *luk*

饿殍 L 饣 *jídlo* + L 歹 *zlo*

贪婪 D 贝 *škeble* + D 女 *žena*

菖兰 N 艹 *tráva* + N 八 *osm*

黝暗 L 黑 *černý* + L 日 *slunce*

树鼯 L 木 *strom* + L 鼠 *krysa*

皈依 L 白 *bílý* + L 亻 *člověk*

4.3.3. Žádná shoda – kategorie Z

Žádná shoda nebyla identifikována u bezmála jedné pětiny z celkového počtu dvojčlenů. Jak tomu bylo u části položek přiřazených do kategorie C1, i zde se v neméně početném zastoupení nachází binomy, v jejichž struktuře se nachází znak tvořený jedním strukturálním prvkem. V tomto případě však jednotlivé komponenty nespádají ve slovníku pod stejný radikál.

黄痘 黄 *žlutý* + V 疒 *nemoc*

嚙矢 L 口 *ústa* + 矢 *šíp*

青杆 青 *azurový* + L 木 *strom*

香橼 香 *voňavý* + L 木 *strom*

蓖麻 N 艹 *tráva* + 麻 *konopí*

白鸬 白 *bílý* + P 鸟 *pták*

獠牙 L 犸 *pes* + 牙 *zub*

马藜 马 *kůň* + N 艹 *tráva*

蠪龟 L 虫 *hmyz* + 龟 *želva*

黧鹿 L 黄 *žlutý* + 鹿 *jelen*

水螳 水 *voda* + L 虫 *hmyz*

罡风 N 𠂇 *sít'* + 风 *vítr*

Určitý náznak provázanosti grafické struktury lze spatřovat u binomů, kde se současně kombinují radikály 艹 *tráva* a 木 *strom*, 艹 *bambus* a 木 *strom* případně také 禾 *klas* a 艹 *tráva*. Nicméně obdobných příkladů jsem v rámci této kategorie zaznamenala minimum.

籐 棍	N ^木 bambus + L 木 strom	莪 术 ¹⁰⁵	N 艹 tráva + S 木 strom
秦 艸	D 禾 klas + N 艹 tráva	飒 爽	P 风 vítr + J 交 křížení
菁 华	N 艹 tráva + D 十 deset	蝨 斯	DD 虫 hmyz + P 斤 sekerka
覩 缕	P 见 vidět + L 纟 hedvábí	屯 遭	D 中 ratolest + V 辵 chodník
勃 靛	P 力 síla + L 谷 údolí	古 箏	D 口 ústa + N ^木 bambus

4.3.4. Shrnutí grafické klasifikace ZNV

Klasifikační model grafické analýzy tvoří tři hlavní kategorie, z nichž dvě jsou na základě rozdílných specifických rysů rozděleny do dvou subkategorií. Z analýzy vyplynulo, že necelé tři čtvrtiny z celkového počtu binomů se vyznačují absolutní shodou v grafické realizaci dílčích komponentů. Na druhou stranu, téměř jednu pětinu zauímají binomy, které nevykazují shodu ani v radikálu ani v jeho umístění. V menší míře rovněž dochází ke shodě částečné, již je možné vyhodnocovat buď z hlediska radikálu, anebo pozice.

Vezmeme-li v úvahu ZNV pouze jako izolované jednotky, pokrývá analyzovaný vzorek souhrnem přes sto radikálů. Z toho bezmála desetina analyzovaných položek spadá ve slovníku pod radikál 艹 tráva. Dalšími vysoce frekventovanými jsou 虫 hmyz, 木 strom, 亻 člověk, 鸟 pták, 足 noha, 玉 nefrit, 忄 srdce, 女 žena, 氵 voda a 口 ústa, které se ve znaku vyskytují nejčastěji na pozici vlevo. Naopak zhruba polovina z evidovaných radikálů se v korpusu neobjevuje více než desetkrát. V porovnání s výsledky analýzy fonologické je více než zřejmé, že se binomy, ať už ty složené ze dvou ZNV nebo z kombinace ZNV se znakem plnovýznamovým, jsou daleko více provázané z hlediska grafické kompozice než na segmentální úrovni slabiky.

¹⁰⁵ Znak 术 nemá ve čtení zhů žádný sémantický obsah. Viz XHC 2016: s. 1709.

5. Závěr

Cílem předkládané práce byla synchronní analýza znaků s nulovým významem, jež se vyskytují ve dvoj a vícečlenných strukturách spadajících do standardní slovní zásoby moderní čínštiny. Výsledný korpus kompilovaný na základě znakového inventáře sedmého vydání *XHC* sestával z 846 ZNV, jež spolu navzájem, ale i v kombinaci s plnovýznamovými znaky konstituují 901 binomů, 34 trinomů a 4 kvadrinomy. Tyto vícečlenné struktury byly dále klasifikovány z hlediska sémantického, fonologického a grafického.

Klasifikační model sémantické analýzy tvoří šest hlavních tematických skupin, které se rozpadají do dvaatřiceti podskupin. Nejpočetnější kategorie 1_lidé v sobě zahrnuje polynomy, jejichž význam se týká člověka a společnosti jako celku, tzn. od výrazů pro popis vzhledu a charakteru, produktů lidské činnosti, až po odborné termíny z oblasti chemie a lékařství. Kategorie 3_flóra a 4_fauna se v mém vzorku vyznačují víceméně identickým počtem. Co se týče druhové rozmanitosti, objevují se zde kromě zástupců pocházejících z evropského a amerického kontinentu i rostliny a živočichové původem z Číny, Japonska, Koreje i jihozápadní Asie. Kromě názvů stromů, keřů, okrasných květin či kulturních plodin jsem do stejné kategorie zařazovala i substantiva označující části rostlin a adjektiva charakterizující jejich vzhled. V rámci fauny tvoří nejfrekventovanější podskupinu hmyz, dále savci a ptáci. Naproti tomu ryby, plazi a obojživelníci se v korpusu vyskytují spíše sporadicky. Samostatnou kategorii jsem dále vymezila i pro polynomy, které označují skutečnosti z oblasti 2_neživé přírody a reliéfu. Konkrétně se jedná o zemský povrch a jeho části, kam mimo jiné spadají různé minerály a nerosty. Nejpočetnější subkategorií jsou v tomto případě adjektiva užívaná k jejich popisu. Ve větší míře se vyskytují ta, jež poukazují na výškovou diverzitu a nerovnost různorodých typů povrchu, zpravidla cest nebo hor, příp. tvar či kvalitu vodních toků. Z pragmatických důvodů jsem zbylou jednu pětinu adjektiv a sloves sloučila do obecné kategorie 5_predikativa. Učinila jsem tak nikoli podle významu, jako tomu bylo u předchozích zmíněných tematických skupin, ale podle gramatické funkční charakteristiky. Jmenovitě se jednalo o takové děje a stavy, u nichž nebyl až na výjimky explicitně vyjádřen činitel či trpitel. Vysokou frekvencí se zde vyznačují zejména kvalitativní adjektiva popisující vnější vlastnosti předmětů, poté predikativa označující trvalé i přechodné stavy, dynamická slovesa pohybu včetně adjektiv jej charakterizujících. V posledních dvou subkategoriích dominují krátkodobé

děje, které implikují váhavé, neklidné a nestálé jednání činitele. O něco méně frekventovaná jsou v mém vzorku zvukomalebná predikativa a adjektiva vyjadřující neurčitý počet blíže nespecifikovaných jednotek.

Ve fonologické analýze jsem se zaměřila na rozbor segmentální struktury slabik binomů, které splňovaly předem stanovená kritéria. Nejprve jsem u všech dílčích komponentů binomu určila iniciálu podle způsobu i místa artikulace. Zjistila jsem, že nejfrekventovanější jsou v mém korpusu ZNV začínající na iniciální konsonant v podobě likvidy l-, afrikát j-, q-, zh- a ch-, frikativy x-, okluzív p-, b-, g- a d- a nazálního m-. Následně jsem analyzovala strukturu finály, při níž se ukázalo, že ji nejčastěji tvoří jednoduchý monoftong ve formě vysokého -i, -u a -ü, či nízkého -a, případně jejich kombinace s nasální terminálou -n a -ng. Cílem tohoto rozboru bylo zjistit, zda a do jaké míry si je výslovnost dílčích komponentů struktury podobná. Výsledný model rozděluje binomy podle místa shody – shodná iniciála, shodná finála, reduplikace, úplná shoda a žádná shoda. Bezmála tři pětiny vzorku zaujímají binomy bez jakékoli patrné shody. K částečné shodě pak dochází nejčastěji v místě finály, jež se obvykle skládá z jednoduché vysoké samohlásky. Zajímavým zjištěním pro mě bylo, že častějším typem je shoda úplná než shoda pouze v iniciále.

Na binomech jsem kromě podobnosti ve výslovnosti zkoumala i podobnost v grafické kompozici. Konkrétně jsem se zaměřila na to, zda komponenty binomů spolu sdílí stejný radikál. V analyzovaném vzorku jsem sice zaznamenala přes sto různých radikálů, avšak ve struktuře jedné desetiny z celkového počtu znaků se nachází radikál 艹 *tráva*. Dále se ve větší míře objevují ZNV s radikály 虫 *hmyz*, 木 *strom*, 人 *člověk*, 鸟 *pták* či 足 *noha*. Binomy, jež se dělily o tentýž radikál, který byl navíc umístěn na stejné pozici, jsem zařadila do kategorie absolutní shody. I kdybych opomenula reduplikace, u nichž žádná jiná varianta nastat nemůže, byla by tato kategorie stále tou nejpočetnější. K částečné shodě zpravidla dochází pouze na úrovni užitého radikálu, který je však ve struktuře dílčích komponentů umístěn na jiné pozici. Zde jsem mimo jiné zaznamenala, že u významné části těchto binomů lze pozorovat kombinování pozic sdíleného radikálu vlevo a dole. Celkově vzato lze říci, že ve fonologické rovině ke shodě spíše nedocházelo. Naproti tomu binomy s úplnou a částečnou shodou v grafické struktuře zaujímají téměř 80 % korpusu.

Závěrem lze konstatovat, že ZNV jsou charakteristické nejen nízkou mírou kompatibility s dalšími ZNV, ale i s plnovýznamovými bázemi. Ve většině případů tedy

platí, že jeden ZNV spoluutváří jediný polynom a k mnohonásobnému výskytu dochází spíše ojediněle. Ačkoli je pozice komponentů binomu veskrze rigidní, evidovala jsem šest binomů s ambivalentní strukturou. Význam těchto binomů až na jednu výjimku není závislý na pořadí dílčích komponentů, což znamená, že při jejich záměně zůstává stejný. Mnou navržené klasifikační modely je třeba vnímat jako jedno z možných řešení. Předmětem navazujícího výzkumu by mohlo být propojení analýzy fonologického a grafického aspektu ZNV. Nabízí se například otázka, zda se binomy s úplnou či částečnou shodou v segmentální struktuře slabiky vyznačují i stejnou mírou shody v grafické kompozici znaku a *vice versa*, anebo zda se binomy bez evidované fonologické shody alespoň shodují v radikálu atp. Dalším z možných směrů by bylo propojení sémantické a grafické klasifikace s cílem zjistit, do jaké míry lze predikovat tematický rozsah polynomu na základě užitých radikálů, pod nimiž jsou ZNV indexovány ve slovnících. Tento směr by bylo dále možno rozvinout rovněž o kognitivní perspektivu založenou na analýze schopnosti rodilých mluvčích dedukovat význam ZNV v případě jeho izolovaného výskytu.

Resumé

A morpheme is considered to be the minimal meaningful lexical and syntactic unit whose key characteristic is its indivisibility. In Chinese, it is usually written as a single character, but there are also some morphemes consisting of two or more characters. These multisyllabic structures are sometimes written with so-called 无义字 wúyì zì “characters with zero-meaning”. The main aim of the master’s thesis is a synchronic analysis of these characters followed by the creation of three classification systems that would illustrate their characteristic features. The corpus was extracted from the latest, the seventh edition of *The Contemporary Chinese Dictionary* 《现代汉语词典》 Xiàndài Hànyǔ Cídiǎn. All selected lemmas were first transferred into digital form and then translated into the Czech language. Standard paper and online dictionaries, as well as Chinese specialized online databases were used for the translation. The thesis suggests a new classification system regarding the structural, phonetic, and semantic characteristics of the characters with zero-meaning, and thus provide a comprehensive view on this widely overlooked topic. Given the fact that these characters are not themselves carriers of any meaning, the analysis of the semantic scope was conducted through polysyllabic structures, i.e. “polynomial” (Czech: polynom). In the phonological and graphical analysis, the main focus was on “binomes” (Czech: binom), i.e. two-character structures. The research topic was to discover whether and to what extent the components of polynomials are similar in terms of pronunciation and graphic composition. The categories of each classification system are based on common feature among the binomes, which were either their semantic relatedness or the degree of correspondence in their syllable structure or graphic composition.

Key words: Chinese characters, characters with zero-meaning, contemporary Chinese vocabulary, modern grammatology, morpheme

Bibliografie

- BOLTZ, William G.: „Binomes“. In: *Encyclopedia of Chinese Language and Linguistics. Volume 1, A–Dai*. SYBESMA, R. P. E., Wolfgang Behr, Yueguo Gu, Zev J. Handel, Cheng-Teh James Huang a James Myers (ed.). Leiden: Brill, 2017, s. 299–304.
- ČERNÝ, Jiří: *Dějiny lingvistiky*. Olomouc: Votobia, 1996, 517 s.
- ČERNÝ, Jiří: *Úvod do studia jazyka*. Olomouc: Rubico, 1998, 248 s.
- DEFRANCIS, John: *Visible Speech: The Diverse Oneness of Writing Systems*. Honolulu: University of Hawaii Press, 1989, 306 s.
- FENG Liping 冯丽萍: *Xiandai Hanyu Cihui Renzhi Yanjiu* 《现代汉语词汇认知研究》 [Lexikum moderní čínštiny z kognitivní perspektivy]. Peking: Beijing Shifan Daxue Chubanshe, 2011, 238 s.
- HANDEL, Zev Joseph: *Sinography: The Borrowing and Adaptation of the Chinese Script*. Leiden: Brill, 2019, 369 s.
- JIANG Lin 姜琳: „Wuyi Hanzi Yusuhua Yanjiu“ 无义汉字语素化研究 [Lexikalizace znaků s nulovým významem]. *Xiandai Yuwen* 《现代语文》 [Modern Chinese], 2010, (8), s. 29–30.
- KRATOCHVÍL, Paul: *The Chinese Language Today: Features of and Emerging Standard*. Londýn: Hutchinson & CO (Publishers) LTD, 1970, 200 s.
- KUČERA, Ondřej a kol.: *Učebnice čínských znaků I*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 237 s.
- LI Cong 李丛: „Wuyi Hanzi De Yusuhua“ 无义汉字的语素化 [Lexikalizace znaků s nulovým významem]. *Shidai Jiaoyu* 《时代教育》 [Time Education], 2010, (12), s. 285.
- MA Xianbin 马显彬: *Xiandai Hanzixue* 《现代汉字学》 [Moderní grammatologie]. Kanton: Jinan Daxue Chubanshe, 2013, 285 s.
- MIAO Yujie 苗玉杰: „Wuyi Hanzi De Yusuhua – Qiantan Yusu Yu Hanzi De Guanxi“ 无义汉字的语素化——浅谈汉字与语素的关系 [Lexikalizace znaků s nulovým významem: O vztahu mezi morfémem a znakem]. *Wenyi Lilun* 《文艺理论》 [Literary Theory], 2010, s. 148–149.

- QIAN Hong 钱虹: „Xiandai Hanyu Cidian Lianmian Zi Yanjiu“ 《现代汉语词典》联绵字研究 [A Study of Binomes in the *Modern Chinese Dictionary*]. *Anhui Nongye Daxue Xuebao* 《安徽农业大学学报》 [*Journal of Anhui Agricultural University*], 2009, 18 (3), s. 90–94.
- SLAMĚŇÍKOVÁ, Tereza: *Čínské znakové písmo: synchronní model tradiční kategorizace*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, 291 s.
- SUN Chaofen: *Chinese: A Linguistic Introduction*. Cambridge: Cambridge University Press 2006, 234 s.
- ŠVARNÝ, Oldřich: *Učební slovník jazyka čínského I*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1998, 289 s.
- ŠVARNÝ, Oldřich a David Uher: *Hovorová čínština: Úvod do studia hovorové čínštiny*. 2. přepracované vydání. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001, 191 s.
- ŠVARNÝ, Oldřich a David Uher: *Prozodická gramatika čínštiny*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, 163 s.
- TŘÍSKOVÁ, Hana: *Segmentální struktura čínské slabiky*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, 2012, 440 s.
- UHER, David: *Hanská grammatologie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 334 s.
- VOCHALA, Jaromír, Miroslav Novák a Vladimír Pucek: *Úvod do čínského, japonského a korejského písma. I. Vznik a vývoj*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989, 132 s.
- YANG Xipeng 杨锡彭: *Hanyu Yusu Lun* 《汉语语素论》 [*O čínském morfému*]. Nanjing: Nanjing Daxue Chubanshe, 2010, 276 s.
- YIP Po-Ching: *The Chinese Lexicon: A Comprehensive Survey*. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2007, 390 s.
- ZÁDRAPA, Lukáš a Michaela Pejčochová: *Čínské písmo*. Praha: Academia, 2009, 297 s.

Slovníky a databáze

Han Dian 《汉典》 *Hanský slovník* [online]. 2004–2022. Dostupné z: www.zdic.net.

Chinese Academy of Sciences, Institute of Zoology, 2018–2021. *Zhongguo Dongwu Zhuti Shujuku* 中国动物主题数据库 *China Animal Scientific Database* [online]. Dostupné z: www.zoology.csdb.cn.

Chinese Academy of Sciences, Kunming Institute of Botany. *Zhongguo Zhiwuzhong Xinxi Shujuku* 中国植物种信息数据库 *Scientific Database of China Plant Species* [online]. Dostupné z: www.db.kib.ac.cn.

LOTKO, Edvard: *Slovník lingvistických termínů pro filology*. 3. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 128 s.

VOCHALA, Jaromír: *Čínsko-český, česko-čínský slovník*. dotisk 1. vydání. Voznice: Leda, 2007, 1356 s.

Wenlin 文林 *Software for Learning Chinese*. Verze 4.3.2. Wenlin Institute, 2016.

Xiandai Hanyu Cidian 《现代汉语词典》 [*Slovník moderní čínštiny*]. 7. vydání. Peking: Shangwu Yinshuguan, 2016, 1800 s.

Xinhua Zidian 《新华字典》 [*Slovník Xinhua*]. 11. vydání. Peking: Shangwu Yinshuguan, 2011, 711 s.

ZICHA, Ondřej et al, 1999–2022. *Biological Library* (zkr. *BioLib*) [online]. Dostupné z: www.biolib.cz.

Přílohy dokumentu

Příloha č. 1 Nedigitalizované znaky

Příloha č. 2 Klasifikační model

Příloha č. 3 Slovníček analyzovaných ZNV

Příloha č. 1 Nedigitalizované znaky

淑	螭	缙	辇	源	钜	颀	轹	箒	叻
chù X ₁	dāng X ₂	fán X ₃	gé X ₄	hòng X ₅	jǔ X ₆	kǎn X ₇	kǎn X ₈	kǎo X ₉	kē X ₁₀

匡	畜	箒	侏	恹	隗	榧	孛	落	踣
kuāng X ₁₁	lā X ₁₂	láo X ₁₃	lǒng X ₁₄	náo X ₁₅	nì X ₁₆	nì X ₁₇	níng X ₁₈	qià X ₁₉	qiāng X _{20a}

踣	黠	箒	黠	施	隗	夔			
qiàng X _{20b}	qú X ₂₁	sī X ₂₂	sù X ₂₃	yí X ₂₄	yǐn X ₂₅	yīng X ₂₆			

Legenda k Příloze č. 2 – Klasifikační model

Na následujících dvou stranách se nachází schematická podoba klasifikačních modelů ZNV, počínaje klasifikací sémantickou. V první řadě uvádím přehled všech dílčích kategorií, a to včetně jejich celého názvu a příslušných zkratk. Údaje v přehledu sémantické klasifikace řadím následovně – zkratka, celý název a překlad v čínštině, z něhož byla zkratka vytvořena. Vyjma sémantické klasifikace neuvádím k jednotlivým položkám předklad do češtiny. Ten je k nahlédnutí v *Příloze č. 3 – Slovníček analyzovaných ZNV*, který je pro lepší orientaci v textu rovněž opatřen krátkou legendou. Na rozdíl však od slovníčku, pracuji ve výčtu struktur jednotlivých kategorií se substitučními kódy nedigitalizovaných znaků, viz *Příloha č. 1* uvedená výše na této straně.

Příloha č. 2 Klasifikační model

Sémantická klasifikace

1_RL lidé (人类)

- 1.1_TG vzezření (včetně adjektiv popisující vzhled) (体格)
- 1.2_XGQX povahové vlastnosti, mentální pochody, emoce (性格情绪)
- 1.3_RT identita (认同)
- 1.4_WPR produkty lidské práce (物品 – 人)
- 1.5_YSH potraviny (饮食)
- 1.6_HX chemie (化学)
- 1.7_YX lékařství (医学)
 - 1.7.1_JPX anatomie (解剖学)
- 1.8_QTR ostatní – lidé (其它 – 人)

2_ZR neživá příroda a reliéf (自然)

- 2.1_DSH vzhled a vlastnosti přírody a jejích částí – reliéf (地势)
- 2.2_ZRXCH přírodní útvary a části zemského povrchu (自然形成)
- 2.3_TQ přírodní jevy (天气)
- 2.4_KW minerály a nerosty (矿物)

3_ZHWX flóra (植物相)

- 3.1_SHM stromy, dřeviny a keře (树木)
- 3.2_HC květiny, byliny a traviny (花草)
- 3.3_SGSC ovoce a zelenina (水果蔬菜)
- 3.4_ZHWBF části rostlin (植物部分)
- 3.5_XRZHW vzhled a vlastnosti rostlin (形容 – 植物)
- 3.6_QTZHW ostatní – flóra (其它 – 植物)

4_DW fauna (动物)

- 4.1_BRL savci (哺乳类)
- 4.2_NL ptáci (鸟类)
- 4.3_YL ryby (鱼类)
- 4.4_PXLQ plazi a obojživelníci (爬行两栖)
- 4.5_CHL hmyz (虫类)
- 4.6_XRDW vzhled, vlastnosti zvířat (形容 – 动物)
- 4.7_QTDW ostatní – fauna (其它 – 动物)

5_BY predikativa (表语)

- 5.1_ZD pohyb (动词)
- 5.2_FSH fonace (发声)
- 5.3_SHL množství (数量)
- 5.4_WX vnější vlastnosti předmětů (外形)
- 5.5_ZHT stav (状态)
- 5.6_QTBY ostatní – predikativa (其它 – 表语)

6_QT ostatní (其它)

Fonologická klasifikace

- SI** shodná iniciála
- SF** shodná finála
- RD** reduplikace
- U** úplná shoda v iniciále i finále
- ZS** žádná fonologická shoda

Grafická klasifikace

- A** absolutní shoda
 - A1** shodný radikál i pozice
 - A2** reduplikace
- C** částečná shoda
 - C1** shodný radikál, nikoli pozice
 - C2** shodná pozice, nikoli radikál
- Z** žádná shoda

Seznam užitých zkratk – klasifikační modely

[*redupl.*] reduplikovaný

Pozice radikálu ve znakovém poli

- L** vlevo
- P** vpravo
- N** nahoře
- D** dole
- S** uprostřed
- U** uvnitř
- V** vně
- DL** dole vlevo
- DS** dole uprostřed
- NL** nahoře vlevo
- NP** nahoře vpravo
- DD** duplicitní výskyt složky dole
- NN** duplicitní výskyt složky nahoře
- J** jiné

1_RL

1.1_TG

龅牙 bāoyá „zub(y) vyčnívající z úst, tj. zpod rtu“	肥腴 fēidādā „ kniž. obtloustlý“
婀娜 ēnuó „ kniž. něžná a krásná“	婀娜 ēnuó „něžná a krásná“
姘媠 guīhuà „ kniž. něžná a krásná“	°婵娟 chánjuān „ kniž. nádherná [žena]“
°婵媛 chányuán „ kniž. nádherná [žena]“	婵娟 chányuán „elegantní, půvabná [žena]“
X ₇ 颌 kǎnhàn „ kniž. vychrtlý a zbídačený (hladem)“	嫵媚 piánjuān „ kniž. krásná, půvabná“
鬅髻 péngsèng „ kniž. rozčuchané vlasy“	媠媠 wànà „ kniž. tlustý“
髮髻 wǒtuǒ „ kniž. krásné, nádherné [vlasy]“	伣伣 yìyì „ kniž. silný, statný“
俣俣 yǔyǔ „ kniž. vysoký“	髻 X ₁₈ zhēngníng „ kniž. nadýchané vlasy“
X _{20a} X _{20a} qiāngqiāng „ kniž. mít správnou (vytříbenou) techniku chůze“	

1.2_XGQX

媠媠 ān'ē „ kniž. nerozhodný, váhavý“	怵怵 bìyì „ kniž. nešťastný, podrážděný“
媠媠 bìyì „nešťastný, podrážděný“	彬彬 bīnbīn „ kniž. kultivovaný“
媠媠 bǔqiào „ kniž. půvabný, ladný“	庸峭 bǔqiào „ kniž. půvabný, ladný“
媠媠 cǎocǎo „ kniž. ustaraný, neklidný“	踟躇 cùjǐ „ kniž. uctivý a neklidný“
媠媠 dāodāo „ kniž. ustaraný, sklíčený“	伶仃 língdīng „osamocený, osamělý“
媠媠 è'è „ kniž. přímočarý, přímý“	恍惚 huǎnghū „roztržitý, nesoustředěný“
倅倅 chāchì „ kniž. zklamaný“	倅倅 chāchì „zklamaný“
°倅倅 chánzhòu „ kniž. skleslý, rozmrzelý“	踟躇 chíchú „nerozhodný, váhavý“
踟躇 chíchú „nerozhodný, váhavý“	°踟躇 chóuchú „váhavý“
浅浅 jiànjiàn „ kniž. výřečný, výmluvný“	赳赳 jiūjiū „udatný, galantní“
兢兢业业 jīngjīngyèyè „svědomitý, pečlivý“	恫恫 kōngkōng „ kniž. upřímný, srdečný“
°慷慨 kāngkǎi „vzletný, vzrušený, patetický“	倥侗 kōngtóng „ kniž. neznalý, nevědomý“
矻矻 kūkū „ kniž. pracovitý, pilný, přičinlivý“	°磊落 lěiluò „čestný, slušný“
劬劬 kuāngráng „ kniž. znepokojený a rozrušený“	儻儻 léiléi „vyčerpaný, ztrhaný, zmořený“
X ₁₁ 儻 kuāngráng „ kniž. znepokojený a rozrušený“	°贪婪 tānlán „lačný“
浇漓 jiāolí „ kniž. hrdý, nečestný“	伶俐 línglì „bystrý, pohotový“
颠顶 mǎnhān „zmatený a nedbalý“	眊眊 màoào „ kniž. rozmrzelý, mrzutý“
腴腆 miǎntiǎn „plachý, ostýchavý, nesmělý“	襛襛 nàidài „ kniž. nerozumný, hloupý“
懊 X ₁₅ àonáo „ kniž. otrávený, rozmrzelý“	忸怩 niǔní „ostýchavý, nesmělý“
憔悴 qiáocuì „ztrhaný, zmořený“	佻佻 tiāotà „ kniž. lehkovážný, prostoreký“
飒爽 sàshuāng „ kniž. hrdinský a odvážný, udatný“	忐忑 tāntè „rozrušený, zneklidnělý“
愴怳 tǎnghuǎng „frustrovaný, zklamaný“	°窈窕 yǎotiǎo „ kniž. ladná a klidná [žena]“
°愴怳 tǎnghuǎng „ kniž. frustrovaný, zklamaný“	恇昧 táomèi „ kniž. hloupý, neznalý“
饨饨 túntún „ kniž. ustaraný, nešťastný“	趿弛 tuòchí „ kniž. prostopášný, nemravný“
洟澜 wānlán „ kniž. uplakaný, ubřečený“	讷讷 xìxì „ kniž. vystrašený, vyděšený“
°恹惶 xiūhuáng „ kniž. rozrušený a rozmrzelý“	恹恹 xīxī „ kniž. osamělý“
忪忪 xīnxīn „ kniž. bát se, děsit se“	°悻悻 xìngxìng „rozhořčený, naštvaný“
悵悵 yānyān „ kniž. neduživý, vyčerpaný, utahaný“	孜孜 zīzī „pilný, pracovitý“
怏怏 yàngyàng „nespokojený, nešťastný“	慥慥 zàoào „ kniž. upřímný a čestný“
怔忡 zhēngzhōng „ kniž. poplašený, vyděšený“	喏喏 zǐyǔ „ kniž. líný“
°媠媠 xǔxǔ „ kniž. šťastný a spokojený nebo vldný“	涟漉 lián'ér „ kniž. usazený, uplakaný“
X ₂₄ X ₂₄ yíyí „ kniž. [být] spokojený sám se sebou, samolibý“	
娉婷 pīngtíng „žena mající elegantní vystupování/postoj“	
婷婷 tíngtíng „ kniž. krásný, nádherný [člověk nebo květina]“	
狰狞 zhēngníng „zuřivý, zběsilý (výraz)“	

1.3_RT

° 侯相 bīnxiàng „družba, družička“
保姆 bǎomǔ „chůva, opatrovatelka“
妯娌 zhóuli „švagrová, konkr. bratrova manželka“

奸宄 jiānguǐ „**kniž.** zločinec, provinilec“
媒妁 méishuò „**kniž.** dohazovačka“
嫖娼 yīnǐ „**kniž.** kojenec“

1.4_WPR

镔铁 bīntiě „damascénská ocel“
褡包 dābāo „bederní pás“
鬃髻 dǎoji „**kniž.** přičesek ve formě drdolu“
钉铰 liàodiàor „petlice zámku dveří či oken“
珐琅 fàláng „smalt, glazura“
桔槔 jiégāo „nástroj sloužící k čerpání vody“
嚆矢 hāoshǐ „**kniž.** pískací/rezonanční hrot [šíp]“
鞍鞴 ānchàn „koňské sedlo se vším příslušenstvím“
° 劊劊 jījué „**kniž.** řezbářský nůž“
X₉ 箬 kāolǎo „proutěný košík (s kruhovým dnem)“
喇叭 lǎba „trubka, trumpeta“
栲栳 kǎolǎo „proutěný košík s kruhovým dnem“
縲继 léixì „**kniž.** provazová pouta“
篾簾 míngxiāng „**kniž.** bambusový koš na ryby“
瓔珞 yīngluò „nefritový nebo perlový náhrdelník“
钴姆 gǔmǔ „**kniž.** žehlička“
筐篚 pōluo „mělká bambusová nebo vrbová nádoba“
氍毹 qūtu „tkanina z ovčí vlny vyráběná Tibetany“
舢板 shānbǎn „sampan“
裋褐 shùhè „**kniž.** hrubá látka“
铙钹 yāoyuē „malý mosazný gong“
糜廖 mǐliào „**kniž.** západka [dveří], závora [dveří]“
舢装 shānzhuāng „lodní vybavení/příslušenství“
风筝 fēngzhēng „papírový drak“
磁基 zījī „motyka“
燭火 juéhuǒ „**kniž.** pochodeň“
碌碡 liùzhōu „kamenný válec na kypření, urovnání půdy“
笊篱 zhàoli „tenké sítko (cedník) z bambusových, vrbových nebo kovových proutků“
° X₂₅ 栝 yīnkùo „**kniž.** kus dřeva sloužící pro narovnání ohnutého kusu“
靴鞮 wùla „zimní obuv obyvatel severovýchodní Číny ušitá z kůže, vyčpaná ostřicí“
黼黻 qúshū „tkaný gobelín, který se během představení pokládá na pódium“
袷褙 gēbei „odstřížky nebo staré hadry našité na podšívkovou tkaninu“

玻璃 bōli „sklo“
° 褡裊 dālián „kapsář přes rameno“
玛瑙 mǎnǎo „tekuté adhezivní lepidlo“
砣码 fāmǎ „přívazek“
柸柸 gāgā „káča (dětská hračka)“
坩埚 gānguō „žihací kelímek, tyglík“
糗粩 qiǔdǎn „pluh“
檐褙 chānyú „**kniž.** dlouhé nepodšité šaty“
鞍鞴 ānjiān „**kniž.** koňské sedlo s dečkou“
° 傀儡 kuǐlěi „dřevěná loutka“
垃圾 lājī „odpadky, smetí“
银铛 yíndāng „**kniž.** železný řetěz“
槌枷 chuíjiā „cep“
辘轳 lùlú „vrátek, naviják“
器皿 qìmǐn „nádobí“
琵琶 pípa „pipa“
筐篚 pōlǎn „proutěný koš“
袷褙 qiāpàn „chapan“
炆器 fēnqì „kameninové výrobky“
唢呐 suǒnà „suona“
笊帚 zhàozhōu „smetáček“
舢舨 shānhǎn „**kniž.** člun, loďka“
古筝 gǔzhēng „druh strunného nástroje“
窀穸 zūnxī „**kniž.** otevřený hrob“
磁碯 zījī „motyka“

1.5_YSH

糍粑 cíbā „koláček z lepkavé rýže“
饸饹 héle „nudle z pohankové a širokové mouky“
豆豉 dòuchǐ „fermentované fazole“
糝粩 zānbā „campa“
囊膂 nāngchūài „tučné, křehké vepřové maso z hrudní nebo břišní části (prasete)“

烙渣 lòzhā „trhanec z fazolové mouky“
馄饨 hùntun „knedlíčky wonton“
海蜒 hǎiyán „sušené ančovičky“
饹飩 hēdǎn „**kniž.** sladkosti, bonbony“

1.6_HX

苜蓿 mùxù „benzyl“
脂肪 zhīfáng „tuky“
镏金 liújīn „pozlacovat“
硃砂 zhūshā „salmiak“
羟基 qiǎngjī „hydroxyl“

二噁英 èr'èyīng „1,4-dioxin“
胱氨酸 guāng'ānsuān „cystin“
琉璃 liúli „barevná glazura“
羟胺 qiǎng'ān „hydroxylamin“
锈色 xiùsè „rez, koroze“

巯基 qiújī „sulfanylová skupina“
羰基 tāngjī „karbonylová skupina“
铷盐 wēngyán „hydronium (oxoniový ion)“

羧基 suōjī „karboxylové kyseliny“
酰基 xiānjī „acyl“

1.7_YX

腠理 còulǐ „TČM: strie nebo vzorování svalové tkáně“ 癩疽 liǎojū „TČM: flegmóna“
痤疮 cuóchuāng „akné“ 痞背 pǐbèi „TČM: vřed na zádech“
黄疸 huángdǎn „žloutenka“ 疔疔 dīngníng „ušní maz“
疙瘩 gēda „bradavice, vřed“ 疔疔 gēda „bradavice, vřed“
佝偻病 gōulóubìng „křivice“ 膨脝 péng hēng „**kniž.** vypuknuté břicho“
瘰疬 lèlì „TČM: trást se, svíjet se v křečích“ 瘫痪 tānhuàn „ochrnout“
痉挛 jìngluàn „křeč (spasmus)“ 皸裂 jūnliè „mrazem rozpraskaná kůže“
鬍鬚 làlì „favus“ 痞瘤 pǐliú „TČM: osypky, spalničky“
瘰癧 lèlì „skrofulóza (krtice)“ 胼肉 piánròu „TČM: pterygium“
胼胝 piánzhī „mozol, ztvrdlá kůže“ 跖胝 zhīzhī „mozol, ztvrdlá kůže“
聾效 qīngkài „**kniž.** kašlat“ 痲症 xiánzhèng „TČM: epilepsie“
荨麻疹 xún mázhěn „kopřivka“ 解休 xièyì „TČM: únava, vyčerpání“
疰夏 zhùxià „TČM: přehřátí organismu (u dětí)“ 疥腮 jiè sāi „TČM: příušnice“
橫痃 héngxuán „zánětlivě zduřelá mizní uzlina (bubo)“
瘰疬 lèlì „TČM: trást se, svíjet se v křečích“
虺隤 huītuī „nemoc z únavy, vyčerpání (častěji v souvislosti s koňmi)“

1.7.1_JPX

辜丸 gāowán „varlata“ 骨骼 gǔgé „kostra (člověka nebo zvířete)“
胳膊 gēbo „paže“ 胳膊 gēbei „paže“
骷髏 kūlóu „kostra lebky, příp. úplná lidská kostra“ 膀胱 pángguāng „močový měchýř“
髌骨 bīngǔ „pánevní kost“ 颞骨 niègǔ „spánková kost“
颞颥 nièrú „spánky (kost)“ 髌骨 qiàngǔ „kyčelní kost“
颞骨 qiàngǔ „lící kost“ 髌髌 dúlóu „**kniž.** kosterní pozůstatky“

1.8_QTR

°短钉 duǎndīng „**kniž.** naturální obětina“ 扶乩 fújī „způsob věštění“
闾闾 huánhuì „**kniž.** pouliční trh, městské uličky“ 晏奸 yǎnjiān „homosexuální styk mezi muži“
皈依 guīyī „konvertovat (k jinému náboženství)“ 跏趺 jiāfū „lotosový sed“
龃齟 cǔcǔ „**kniž.** neshodnout se, hádat se“ X₆ 铯 jǔyǔ „neshoda, svár“
缜丝 zhěn sī „technika zpracování hedvábí“ 囹圄 língyǔ „**kniž.** vězení, věznice“
酩酊 mǐngdǐng „**kniž.** opilý na mol“ 酩酊 mǐngdǐng „opilý namol“
勃溪 bóxī „**kniž.** rodinná hádka, rodinný svár“ 姻娅 yīnyà „**kniž.** [být] spříznění sňatkem“
饿殍 èpiǎo „**kniž.** mrtvola vyhladovělého člověka“ 烟囪 yāncōng „komín“
唢哨 sǔshào „pískání na prsty“
衿衽 jiānrèn „**kniž.** ženský formální pozdrav – úklona“
符箓 fúlù „souhrnné označení pro psaná zařadla a formule taoistických mnichů“
酗酒 xùjiǔ „oddávat se alkoholu, přehánět to s pitím [alkoholu]“
罡风 gāngfēng „v taoismu označuje silný vítr, který se nachází vysoko v zemské atmosféře“
埤 X₁₆ pìni „nízká zídka, ohraničení (na zdi, hradbách)“
埤垝 pìni „**kniž.** nízká zídka, ohraničení (na zdi, hradbách)“
伉离 kànglí „**kniž.** odloučit se od sebe (manželé), rozvést se, opustit manželku“
饥饉 jījīn „**kniž.** hladomor vzniklý v důsledku nedostatku potravin“

2.1_DSH

峻嶒 lóngcéng „ kniž. vysokohorský, skalnatý“	嵯峨 cuó'é „ kniž. rozeklaný, skalnatý“
X ₃ 洞 hòngdòng „ kniž. rozsáhlý, rozlehlý, bezmezný“	嵯峨 diéniè „ kniž. vysokohorský“
X ₈ 轳 kǎnkē „ kniž. hrbolatý“	嵯峨 jiāoyáo „ kniž. tyčící se, do výše čnicí“
涪涪 jiējiē „ kniž. proudící, tekoucí (vodní tok)“	崑巍 kuīwēi „ kniž. do výše čnicí, tyčící se“
圉圉 kuànglàng „ kniž. bezmezný, nekonečný“	潏潏 línlín „průzračně čistá voda“
茏葱 lóngcōng „zelenající se (bujnou vegetací)“	獠狻 zhēnpī „nehostinný, divoký“
葱茏 cōnglóng „zelenající se (bujnou vegetací)“	崎岖 qíqū „drsný, rozeklaný“
狻獠 pīzhēn „ kniž. nehostinný, divoký“	崑崑 qīnyín „ kniž. vysokohorský“
涪涪 tiántián „ kniž. poklidně tekoucí [říčka]“	迢递 tiáodì „ kniž. daleký, vzdálený“
迢迢 tiáotiáo „ kniž. daleká, dlouhá [cesta]“	潏潏 yóuyóu „ kniž. tekoucí vodní proud“
昫昫 yúnyún „ kniž. dobře obhospodařované pole“	崢嶸 zhēngróng „příkrý, strmý“
°泱泱 yāngyāng „ kniž. rozlehlý (o vodní hladině)“	°嶙峋 línxún „ kniž. drsný (povrch)“
嶙峋 xiǎnxī „nehostinný a nebezpečný [horská cesta]“	°坎坷 kǎnkē „hrbolatý, nerovný“
潏潏 mǎngmǎng „ kniž. rozlehlý, bezmezný (o vodní ploše)“	
逶迤 wēiyí „ kniž. křivolaký, vinoucí se [cesta, průsmyk, vodní tok]“	
险巇 xiǎnxī „ kniž. nehostinný a nebezpečný [horská cesta]“	
潺湲 chányuán „ kniž. poklidně tekoucí (říčka, pramen, proud vody)“	
°淋漓 línlí „stékající, linoucí se, řinoucí se“	
°潏潏 liànyàn „ kniž. vzdouvající se, valící se (voda)“	
粼粼 línlín „ kniž. křišťálově čistý (kámen), průzračný (voda)“	

2.2_ZRXCH

砂礧 shājiāng „vápenaté útvary v zemině“	圪塔 gēda „pahorek“
X ₁₀ X ₁₂ kēla „hrouda hlíny“	珂拉 kēla „hrouda hlíny“
°瑰磊 kuīlěi „hrouda kamenných kostek“	磊磊 lěilěi „ kniž. hromada kamení“
矮土 lóutǔ „druh hnědozemě“	沮洳 jùrù „močál, bažina“

2.3_TQ

漉漉 biāobiāo „ kniž. prudký déšť nebo sníh“	爚爚 àidài „ kniž. oblačný, zamračený“
蟬蛸 didōng „ kniž. duha“	X ₃ 得 fányuān „ kniž. pofukování větru“
飓风 jùfēng „hurikán“	聆眺 línglóng „ kniž. sluneční svit“
颯颯 liúliú „ kniž. jemný vánek, pofukovat“	霖霖 maimù „ kniž. přeháňka
滂湃 pāngpài „buráčení, dunění (vodního proudu)“	澎湃 péngpài „vzdouvat se, příboj“
霹雳 pīlì „blesk, zahřmění“	雾淞 wùsōng „jinovatka“
雨淞 yǔsōng „námraza“	瞳眈 tónglóng „ kniž. rozednění“
沆瀣 hángxiè „ kniž. noční mlha/opar“	緜緜 yīnyūn „hustá mlha, hustý kouř“
氤氲 yīnyūn „ kniž. hustá mlha, hustý kouř“	滌洄 yíngguí „vířit se (vodní tok)“
滌绕 yínggráo „stáčet se, otáčet se (vodní tok)“	

2.4_KW

琅玕 lánggān „ kniž. kámen podobný perle“	矸石 gānshí „hlušina“
琥珀 hǔpò „jantar“	玳瑁 jiānlè „kámen podobný nefritu“
礞石 méngshí „druh břidlice s léčebnými účinky“	砒硝 píxiāo „mirabilit“
玛瑙 mǎnǎo „achát“	珊瑚 shānhú „korál“
瑇瑁 tāifú „ kniž. druh nefritu“	琨珉 kūnwú „ kniž. kámen podobný nefritu“
玳瑁 wǔfū „ kniž. kámen podobný nefritu“	砒砒 wǔfū „kámen podobný nefritu“
楣石 xièshí „titanit“	

3.1_SHM

蓖麻 bì má „skočec obecný (<i>Ricinus communis</i>)“	菝葜 bá qiā „přestup čínský (<i>Smilax china</i>)“
槟榔 bīng láng „areka obecná (<i>Areca catechu</i>)“	薜荔 bì lì „fikovník plazivý (<i>Ficus pumila</i>)“
箬竹 cè zhú „ <i>Bambusa blumeana</i> – druh bambusu“	黄槿 huáng jǐ „korkovník (<i>Phellodendron</i>)“
青枞 qīng gāng „ <i>Quercus glauca</i> – druh dubu“	枸橼 jǔ yuán „cedrát (<i>Citrus medica</i>)“
乌柏 wū bǎi „kožokvět lojonosný (<i>Sapium sebiferum</i>)“	缙木 jìn mù „lyonie (<i>Lyonia ovalifolia</i>)“
枸杞 gǒu qǐ „kustovnice čínská (<i>Lycium chinense</i>)“	榴梿 liú lián „durian (<i>Durio</i>)“
木槿 mù jǐn „ibišek syrský (<i>Hibiscus syriacus</i>)“	X ₁₇ 木 nì mù „alángium čínské“
黄栌 huáng lú „růj vlasatá (<i>Cotinus coggygia</i>)“	X ₂₂ X ₁₃ 竹 sī láo zhú „druh bambusu“
楠木 nán mù „ <i>Phoebe zhennan</i> – druh vavřínu“	椪柑 pèng gān „ponkan (<i>Citrus poonensis</i>)“
箬竹 lè zhú „ <i>Bambusa blumeana</i> – druh bambusu“	桑葚 sāng shèn „moruše“
欖木 jìn mù „loropetalum čínské (<i>Loropetalum chinense</i>)“	筇竹 qióng zhú „druh bambusu“
榲桲 wēn pō „kdouloň obecná (<i>Cydonia oblonga</i>)“	木樨 mù xī „vonokvěta (<i>Osmanthus</i>)“
箬椴 lè dǎng „rostlina rodu žlutodřev (<i>Zanthoxylum</i>)“	香橼 xiāng yuán „cedrát (<i>Citrus medica</i>)“
菩提树 pú tí shù „fikovník posvátný (<i>Ficus religiosa</i>)“	携李 xié lǐ „jedlá odrůda švestky“
X ₂₆ 蔓 yīng yù „ <i>Vitis bryoniifolia</i> – odrůda révy“	茱萸 zhū yú „dřín, svída (<i>Cornus</i>)“
柶依 yí yī „ <i>Docynia indica</i> – dřevina z čeledi růžovité“	枸子木 gǒu zǐ mù „skalník (<i>Cotoneaster</i>)“
榎植 míng zhā „kdoulovec čínský (<i>Pseudocydonia sinensis</i>)“	
怪柳 guài liǔ „tamaryšek čínský (<i>Tamarix chinensis</i>)“	
°橄欖 gǎn lǎn „kanárník (<i>Canarium album</i> (Lour.) Rausch)“	
枸橘 gǒu jú „citronečník trojlístý, trifoliáta (<i>Poncirus trifoliata</i>)“	
°蒟醬 jǔ jiàng „pepřovník betelový (<i>Piper betle</i> L.)“	
林檎 lín qín „ <i>Malus asiatica</i> – odrůda jabloně“	
檸檬 lí méng „citroník limonový (<i>Citrus limon</i>)“	
株木 zhū mù „svída velkolistá (<i>Cornus macrophylla</i>)“	
筴筴 yún dāng „druh bambusu rostoucí v blízkosti vody“	
白蔞 bái liǎn „révovník japonský (<i>Ampelopsis japonica</i>)“	
栝楼 guā lóu „trachykarpus žíněný (<i>Trachycarpus fortunei</i>)“	
花榈木 huā lǔ mù „ <i>Ormosia henryi</i> – rostlina čeledi bobovité“	
棕榈 zōng lǔ „trachykarpus žíněný (<i>Trachycarpus fortunei</i>)“	
黄波椶 huáng bō luó „korkovník amurský (<i>Phellodendron amurense</i> Rupr.)“	
芒果 máng guǒ „mangovník indický (<i>Mangifera indica</i>)“	
芫花 yuán huā „lýkovec genkwa (<i>Daphne genkwa</i>)“	
桫欏 sū lǎ „žerava japonská (<i>Eurya japonica</i>)“	
°杜鹃 dù juān „rododendron (<i>Rhododendron simsii</i> Planch.)“	
蔷薇 qiáng wēi „růže mnohokvětá (<i>Rosa multiflora</i> Thunberg)“	
萝藦 luó mó „ <i>Metaplexis japonica</i> (Thunb.) Makino – rostlina čeledi toješťovité“	
茛苳 lǎng lú „povijnice dlanitolistá (<i>Ipomoea quamoclit</i>)“	
地茶 dì chá „ <i>Melastoma dodecandrum</i> – rostlina rodu melastoma“	
枇杷 pí pá „mišpulník japonský (<i>Eriobotrya japonica</i>)“	
苧麻 zhù má „ramie sněhobilá (<i>Boehmeria nivea</i>)“	
白杆 bái qiān „smrk Meyerův (<i>Picea meyeri</i> Rehd. et Wils.)“	
青杆 qīng qiān „smrk Wilsonův (<i>Picea wilsonii</i> Mast.)“	
榕仔 róng zǐ „ <i>Lithocarpus uraiianus</i> Hayata – druh litokarpu“	
杪椶 suǎo luó „ <i>Alsophila spinulosa</i> – kapradina z čeledi cyatea“	

3.2_HC

荸荠 bì qí „bahnička jedlá (<i>Eleocharis dulcis</i>)“	莠蒿 yǒu hāo „odrůda pelyňku“
萹拔 biān bā „pepřovník dlouhý (<i>Piper longum</i>)“	苻蓉 fú róng „cistanche (<i>Cistanche</i>)“
牛蒡 niú bàng „lopuch větší (<i>Arctium lappa</i>)“	芙蕖 fú qú „ kníž. lotosový květ“
茗葱 míng cōng „česnek hadí (<i>Allium victorialis</i> L.)“	葶菜 hān cài/hàn cài „rukev (<i>Rorripa</i>)“

菖蒲 chāngpú „puškvorec obecný (<i>Acorus calamus</i>)“	芨芨草 jījīcǎo „osinatec (<i>Achnatherum</i>)“
杜衡 dùhéng „ <i>Asarum forbesii</i> – druh kopytníku“	堇菜 jǐncài „violka (<i>Viola</i>)“
白芨 báijī „čínská orchidej (<i>Bletilla striata</i>)“	萝藦 luólè „bazalka“
蒺藜 jílí „kotvičnik zemní (<i>Tribulus terrestris</i>)“	茉莉 mòlì „jasmín“
江离 jiānglí „druh červené řasy (<i>Gracilaria</i>)“	苜蓿 mùxu „tolice (<i>Medicago</i>)“
秦艽 qínjiāo „ <i>Gentiana macrophylla</i> – druh hořce“	黄芪 huángqí „kozinec (<i>Astragalus</i>)“
茴香 huíxiāng „fenykl obecný (<i>Foeniculum vulgare</i>)“	X ₁₉ 草 qiàcǎo „vytrvalá bylina“
萎叶 lóuyè „pepřovník betelový (<i>Piper betle</i> L.)“	荨麻 qiánmá „kopřiva“
葶苈 tínglì „chudina hajní (<i>Draba nemorosa</i>)“	苜蓿 xīmì „penízek rolní (<i>Thlaspi arvense</i>)“
蕺菜 rángghé „závor japonský (<i>Zingiber mioga</i>)“	芫荽 yánsuī „koriandr“
薯蓣 bìxiè „ <i>Dioscorea septemloba</i> Thunb. – bylina čeledi smldincovité“	
蔗草 biāocǎo „skřípínek trojhranný (<i>Scirpus triqueter</i>)“	
菖兰 chānglán „gentský mečík (<i>Gladiolus gandavensis</i> Vaniot Houtt.)“	
茺蔚 chōngwèi „srdečník japonský (<i>Leonurus japonicus</i> Houtt.)“	
菹菜 zhūcài „ <i>Brasenia schreberi</i> J. F. Gmel. – druh brasenie“	
莪术 ézhú „kurkumovník zeodárový (<i>Curcuma zedoaria</i>)“	
毛茛 máogèn „pryskyřník japonský (<i>Ranunculus japonicus</i>)“	
苦葵 guāilóu „ <i>Trichosanthes kirilowii</i> – vlasokvět, rostlina čeledi tykvovité“	
菡萏 hāndàn „ kniž. lotos ořechonosný (<i>Nelumbo nucifera</i>)“	
苋草 hóngcǎo „rdesno východní (<i>Polygonum orientale</i>)“	
茳芩 jiāngqū „ <i>Cyperus malaccensis</i> – rostlina rodu šáchorovité“	
蒟蒻 jǔruò „zmijovec indický (<i>Amorphophallus konjac</i>)“	
蒺藜 lìcǎo „dochan psárkovitý (<i>Pennisetum alopecuroides</i>)“	
马蔺 mǎlìn „kosatec čínský (<i>Iris lactea</i> var. <i>chinensis</i>)“	
萎蒿 lóuhāo „ <i>Artemisia selengensis</i> – druh čínského pelyňku“	
葎草 lùcǎo „chmel japonský (<i>Humulus scandens</i> (Lour.) Merrill)“	
蓴菜 tuóncǎo „šmel okoličnatý (<i>Butomus umbellatus</i>)“	
茶藨 túmí „ <i>Rubus rosifolius</i> var. <i>coronarius</i> – rostlina čeledi růžovité“	
° 酴醾 túmí „ <i>Rubus rosifolius</i> var. <i>coronarius</i> – rostlina čeledi růžovité“	
苣荬菜 qǔmǎicài „mléč rolní (<i>Sonchus arvensis</i> L.)“	
香薷 xiāngrú „klasnatka brvitá (<i>Elsholtzia ciliata</i> (Thunb.) Hyl.)“	
芍药 sháoyào „pivoňka čínská (<i>Paeonia lactiflora</i> Pall.)“	
茼蒿 tónghāo „zlateň věncová (<i>Glebionis coronaria</i>)“	
菟丝子 tùsīzǐ „kokotice čínská (<i>Cuscuta chinensis</i>)“	
芫兰 wánlán „ <i>Metaplexis japonica</i> – rostlina čeledi toješťovité“	
蕹菜 wèngcài „povijnice vodní (<i>Ipomoea aquatica</i> Forssk.)“	
靴靴草 wūlacǎo „ <i>Carex meyeriana</i> – druh ostrice“	
蕹菜 xīcài „řimducha (<i>Orychophragmus violaceus</i>)“	
豨薟 xīxiān „ <i>Herba siegesbeckiae</i> – bylina čeledi hvězdnicovité“	
青葙 qīngxiāng „nedvalec hřebenitý (<i>Celosia argentea</i>)“	
荇菜 xìngcài „plavín štítnatý (<i>Nymphoides peltata</i>)“	
芎藭 xiōngqióng „ <i>Ligusticum striatum</i> – druh koprníčku“	
芡草 zhǎcǎo „vodní rostliny podobné růžkatcům (<i>Ceratophyllum</i>)“	
白芷 báizhǐ „ <i>Angelica dahurica</i> – odrůda anděliky“	
柘叶 zhōngyè „ <i>Phrynium capitatum</i> – rostlina rodu měžaruška“	
玳玳花 dàidàihuā „pomorančovník hořký (<i>Citrus × aurantium Amara</i>)“	
豇豆 jiāngdòu „vigna čínská (<i>Vigna unguiculata</i>)“	
薏苡 yìyǐ „slzovka obecná (<i>Coix lacryma-jobi</i>)“	

3.3_SGSC

莱菔 láifú „ředkev setá, daikon (<i>Raphanus sativus</i>)“	菠菜 bōcài „špenát“
葫芦 húlu „lagenárie obecná (<i>Lagenaria siceraria</i>)“	菠萝 bōluó „ananas“
莴苣 wōjù „locika setá (<i>Lactuca sativa</i> Linn.)	柠檬 níngméng „citron“

苜蓿菜 jūndácài „mangold (*Beta vulgaris* var. *cicla*)“ 猕猴桃 míhóutáo „kiwi“
 苜蓿 piělan „kedluben“ 葡萄 pútao „hroznové víno“
 蔓菁 mánjīng „brukev řepák vodnice (*Brassica rapa* subsp. *rapa*)“
 瓠瓜 páoguā „*Lagenaria siceraria* var. *depressa* (Ser.) Hara – odrůda lagenárie“
 苹果 píngguǒ „jablko“
 莴笋 wōsǔn „salát chřestový, celtuce (*Lactuca sativa* var. *augustana*)“

3.4_ZHWBF

孢子 bāozǐ „spora, výtrus, zárodečná buňka“ 蓓蕾 bèilěi „pupen, poupě“
 蓓蕾 guōtūguō „měchýřek (*folliculus*)“ 蓓蕾 gūtu „pupen“
 薏米 yìmǐ „oloupaná semena slzovky obecné“ 蓓蕾 gūgūtu „pupen“
 椴木 xiàngwǎn „vnější plášť žaludu“

3.5_XRZHW

蓊蓊 běngběng „**kniž.** bujný, hojný“ 蓊蓊 nǐnǐ „**kniž.** bujný, bujně rostoucí“
 芄芄 péngpéng „**kniž.** bujně rostoucí“ 蓊蓊 qīqī „**kniž.** bujný, bujně rostoucí
 芊眠 qiānmián „hustý, zarostlý“ 芊芊 qiānmián „**kniž.** hustý, zarostlý“
 芊芊 qiānqiān „**kniž.** bujný, bujně rostoucí“ 芄芄 shēnshēn „**kniž.** bujný, bujně rostoucí“
 菁菁 jīngjīng „**kniž.** bujný“ 葳蕤 wēiruí „**kniž.** košatý, rozvětvený“
 蓊蓊 zhēnzhēn „**kniž.** bujný, bujně rostoucí, hustý“

3.6_QTZHW

薯蓣 shǔyù „jam obecný (*Dioscorea oppositifolia* L.)“ 豌豆 wāndòu „hrách setý (*Pisum sativum*)“
 茯苓 fúlíng „*Wolfiporia extensa* – houba čeledi chorošovitě“
 裸麦 kēmài „ječmen setý bezpluchý (*Hordeum vulgare* var. *nudum*)“
 芋艿 yúnǎi „kolokázie jedlá (*Colocasia esculenta*) – taro“
 荞麦 qiáomài „pohanka obecná (*Fagopyrum esculentum*)“
 莜麦 yóumài „oves nahý (*Avena nuda*)“
 鸡埧 jīzōng „*Macrolepiota albuminosa* – varieta bedly“

4_DW

4.1_BRL

蝙蝠 biānfú „netopýr“ 狒狒 fèifèi „pavián“
 猛犸 měngmǎ „mamut“ 馱馱 juétí „mula“
 牦牛 máoniú „jak (*Bos grunniens*, *Bos mutus*)“ 猕猴 míhóu „makak“
 黄犛 huángjīng „muntžak (*Muntiacus*)“ 騾騾 kuíkuí „**kniž.** statný oř“
 驢驢 huáliú „**kniž.** hnědák, vraník hnědé barvy“ 鼯鼠 féngshǔ „cokor (*Myospalax*)“
 犏牛 piānniú „dzo“ 鼯鼠 wúshǔ „poletuchy (*Pteromyini*)“
 树鼯 shùqú „tana severní (*Tupaia belangeri*)“ 鼯鼠 qújīng „rejsek“
 麋鹿 miélù „daněk evropský (*Dama dama*)“ 胤胤 wànàshòu „tuleň“
 猞猁 shēlì „rys ostrovid (*Felis lynx*)“ 猞猁 qiúyú „pásovec“
 鼯鼠 xīshǔ „myš domácí (*Mus musculus*)“ 林猞 línyn „rys (*Lynx*)“
 白豕豚 báijìtún „delfínovec čínský (*Lipotes vexillifer*)“
 狸猫 límāo „kočka bengálská (*Prionailurus bengalensis*)“
 鳁鲸 wēnjīng „plejtvák sejval (*Balaenoptera borealis*)“
 山魈 shānxiāo „mandril rýholící (*Mandrillus sphinx*)“
 黄鼬 huángyáo „charza žlutohrdlá (*Martes flavigula*)“

4.2_NL

鹌鹑 ānchún „křepelka polní (*Coturnix coturnix*)“ 鹌鹑 bógū „druh holuba“
 地鸬 dìbǔ „drop velký (*Otis tarda*)“ 鸬鹚 cānggēng „žluva“

鹊鸂 jílíng „konipas“	黄鹡 huánglí „žluva“
棕鸟 liángniǎo „špaček“	鸬鹚 lúcí „kormorán“
鹭鸶 lùsī „volavka stříbrná (<i>Egretta garzetta</i>)“	鸊鷀 pìtī „potápka (<i>Podicipediformes</i>)“
鸚鵡 chīxiāo „puštík“	鸚鵡 tíhú „pelikán“
白鸚 báixiān „bažant stříbrný (<i>Lophura nycthemera</i>)“	鸚鵡 xiūliú „kulíšek“
鸚鵡 zhègū „frankolín (<i>Francolinus</i>)“	鸚鵡 yīngwǔ „papoušek“
鸚鵡 bó gē „holub domácí (<i>Columba livia f. domestica</i>)“	翡翠 fěicuì „ledňáček“
鸚鵡 jiāoliáo „střízlík obecný (<i>Troglodytes troglodytes</i>)“	
X ₂₁ 鸚 qúyù „ kniž. majna chocholatá (<i>Acridotheres cristatellus</i>)“	
鸚 yuānyāng „kachnička mandarínská (<i>Aix galericulata</i>)“	
鸚 qúyù „majna chocholatá (<i>Acridotheres cristatellus</i>)“	

4.3_YL

鯰 ānkāng „ďasové (<i>Lophiiformes</i>)“	鲈鱼 kuàiyú „iliša (<i>Ilisha</i>)“
鳊 pángpí „hořavka“	鳊 mánli „úhoř“
毛鲮 máochángyú „smuha (<i>Megalonibeia</i>)“	鲨 shāyú „žralok“
魴 fángfú „druh ryby čeledi štítníkovití (<i>Triglidae</i>)“	
麒麟 qíqī „zlak nachový, mahi-mahi (<i>Coryphaena hippurus</i>)“	
泥鳅 níqī „piskoř dálnovýchodní (<i>Misgurnus anguillicaudatus</i>)“	
鲶 tiáoyú „kulter ostrobřichý (<i>Hemiculter leucisculus</i>)“	
赤眼鳟 chīyǎnzūn „amuřice kantonská (<i>Squaliobarbus curriculus</i>)“	
虹鳟 hóngzūn „pstruh duhový (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)“	

4.4_PXLQ

蛤蚧 géjiè „gekon obrovský (<i>Gekko gecko</i>)“	蝮蛇 ránshé „krajta“
蝮蛇 kuíshé „zmijs“	蟾蜍 chánchú „ropucha“
蠺 wāngū „kareta obecná (<i>Caretta caretta</i>)“	蝌蚪 kēdǒu „pulec“
蜥蜴 xīyì „ještěrka, ještěři (<i>Lacertilia</i>)“	蝾螈 róngyuán „mlok“
玳瑁 dàimào „kareta pravá (<i>Eretmochelys imbricata</i>)“	蛤蚧 kuòyú „slimák“
蝮蛇 fùshé „ploskolebec stepní (<i>Agkistrodon halys</i>)“	

4.5_CHL

石蛎 shíbǐng „chvostnatky (<i>Archaeognatha</i>)“	蜉蝣 fúyóu „jepice“
蟋蟀 huìgū „ <i>Platyleura kaempferi</i> – druh cikády“	蚋 pífú „ kniž. velký mravenec“
蟋蟀 làlǎgǔ „krtonožka (<i>Gryllotalpa</i>)“	蟋蟀 lóugū „krtonožka (<i>Gryllotalpa</i>)“
螺赢 guōluō „jízlivky (<i>Euminae</i>)“	蝮蛇 guōguor „kobyłka“
蝶 jīdié „babočkovití (<i>Nymphalidae</i>)“	蝴蝶 húdié „motýl“
子孓 jiéjué „larva komára“	蜚蠊 fēilián „šváb“
螟蛉 mínglíng „zelená (motýlí) housenka“	蛴螬 qícáo „ponrava“
蚂蚁 mǎyǐ „mravenec“	蠹 wú „škvor“
斑蝥 bānmáo „brouk čeledi májkovití (<i>Mylabris</i>)“	蚂蟥 mǎhuáng „pijavice“
蜻蜓 qīngtíng „vážka“	蚱蜢 zhàměng „saranče“
蟋蟀 xīshuài „cvrček“	螭螂 gèláng „chrobákovití (hovniválové)“
螭螂 qiāngláng „chrobákovití (hovniválové)“	螭螂 tángláng „kudlanka“
蠹 zhèchóng „ <i>Eupolyphaga sinensis</i> – druh švába“	螭螂 zhāngláng „šváb“
蚯蚓 qiūyǐn „žížala“	螭斯 zhōngsī „kobylinky“
蚰蜒 qūshàn „žížala“	蜈蚣 wúgōng „stonožka“
蚱蜢 zhàchán „ <i>Cryptotympana atrata</i> – větší druh cikády“	
白蛉 báilíng „koutulovití (<i>Phlebotominae</i>) – hmyz sající krev“	
蚰蜒 yóuyǎn „strašník dalmatský (<i>Scutigera coleoptrata</i>)“	

4.6_XRDW

玃 fēnfēn „ kniž. letící pták“	鸛 hèhè „ kniž. lesklé bílé peří“

鬚鬚 yíyí „**kniž.** ostré rohy/paroží zvěře“
° 颞颥 xiéháng „**kniž.** pták poletující nahoru a dolů“

穉穉 péisāi „**kniž.** volně svěřené peří“

4.7_QTDW

碎碟 chēqú „zěva (*Tridacninae*)“

蛤蜊 gélí „škeble“

螃蟹 pángxiè „krab“

螳螂 péngqí „menší druh kraba“

螺蛳 luósī „sladkovodní šneci“

螞蚱 xiāoshāo „čelistník (*Tetragnathidae*)“

螯蟄 yóumóu „*Scylla serrata* – druh raka“

石蜊 shíjié „*Capitulum mitella* – druh pobřežního korýše“

螻 X₂ diédāng „pavouci čeledi sklípákovití (*Ctenizidae Thorell*)“

蛲虫 náochóng „roup dětský (*Enterobius vermicularis*)“

尥蹶子 liào juēzi „kopat zadními končetinami (u kopytníků)“

螯蛄 làgǔ „*Cambaridae* – druh raka“

蜘蛛 zhīzhū „pavouk“

獠牙 liáoyá „(zvířecí) kel“

蝶蛸 piāoxiāo „ootéka“

水螅 shuǐxī „hydra“

江珧 jiāngyáo „kyjovkovití (*Pinnidae*)“

鱿鱼 yóuyú „oliheň“

5_BY

5.1_ZD

蹂躪 róulìn „šlapat, dupat“

荏苒 rěnrǎn „**kniž.** postupně plynout (o čase)“

彳亍 chìchù „**kniž.** pomalu kráčet, našlapovat“

° 僛僛 biāobiāo „**kniž.** krácející, chodící“

跳踉 tiàoliáng „poskakovat“

迍迍 zhūnzhān „**kniž.** pomalu se přibližující“

姗姗 shānshān „pomalu a klidně kráčet“

彷徨 pánghuáng „pochodovat tam a zpět“

蹒跚 pánshān „pajdavý, mátožný“

踟躅 zhíchú „**kniž.** chodit sem a tam, toulat se“

翩跹 piānxiān „**kniž.** zlehka, lehounce tančící“

趑趄 zījū „**kniž.** chodící, krácející s obtížemi“

徘徊 páihuái „chodit sem a tam, toulat se, váhat“

° 蹠蹠 diéxiè „**kniž.** chodit po malých krůčcích, ťapat“

蹠蹠 xièdié „**kniž.** chodit po malých krůčcích, ťapat“

蹠蹠 sùsù „**kniž.** cupitající, krácející po malých krůčcích“

趑趄 lièqie „potácet se, vrávorat“

踟躅 piānxiān „**kniž.** točící se (při tanci)“

X_{20b} 跟 qiàngliàng „loudat se“

踽踽 jǔjǔ „**kniž.** krácející sám“

蹦跶 bèngda „poskakovat“

屯迍 zhūnzhān „pomalu se přibližující“

踉蹠 chēnchūo „**kniž.** pokulhávat, skákat“

蹠蹠 chēnchūo „pokulhávat, skákat“

踉跄 liàngqiàng „loudat se“

匍匐 púfú „lézt, plazit se“

轱辘 gūlu „kutálet se“

踟躅 zhíchú „chodit sem a tam, toulat se“

踉跄 qiàngliàng „**kniž.** loudat se“

5.2_FSH

嘹亮 liáoliàng „zvučný, znělý [zvuk]“

歔歔 xūxū „**kniž.** kvílet, skučet, popotahovat“

嘱咐 zhǔfù „přikazovat, důtklivě nabádat“

叮咛 dīngníng „opakovaně upomínat“

嗫嚅 nièrú „**kniž.** zdráhat se mluvit, mluvit váhavě“

嚅动 rúdòng „**kniž.** zdráhat se mluvit, mluvit váhavě“

嚅嗫 rúniè „**kniž.** zdráhat se mluvit, mluvit váhavě“

啰唆 luózuō „dělat scény, dělat povyk“

啁哳 zhāozhā „**kniž.** cvrlikavý, švitořivý“

娓娓 wěiwěi „**kniž.** neúnavný, vytrvalý (mluvený projev)“

喋喋 diédié „donekonečna hovořící, neúnavně žvanící“

歔歔 xīxū „vzlykat, štkát“

° 啰嗦 luōsuo „užvaněný, ukecaný, tlachavý“

诰诰 yīnyīn „**kniž.** mluvit s úctou“

嚅嚅 nāngnang „mluvit potichu, šeptat“

喳喳 chācha „šeptat“

喧阗 xuānhuī „**kniž.** hlučný“

呻吟 shēnyín „sténat, úpět“

啾啾 nóngnong „mluvit potichu, šeptat“

嘲哳 zhāozhā „cvrlikavý, švitořivý“

5.3_SHL

缤纷 bīnfēn „**kniž.** rozmanitý a chaotický“

僦僦 shēnshēn „**kniž.** početný, mnohý“

碌碌 lùlù „**kniž.** vzácný, zřidkavý“

洗洗 shēnshēn „**kniž.** početný, mnohý“

骀洗 shēnshēn „**kniž.** početný, mnohý“
纒纒 yúnyún „**kniž.** četný a chaotický“

牲牲 shēnshēn „**kniž.** početný, mnohý“

5.4_WX

璀璨 cuǐcàn „zářivý, oslnivý (o perlách, nefritech)“
缥缈 piāomiǎo „zamlžený, mlhavý“
黝黯 yǒu' àn „temný, tmavý“
°齷齪 wòchuò „špinavý, nečistý“
麗X₂₃ lùsù „svěšený dolů, zplhlý“
蜿蜒 wānyán „křivolaký, vinoucí se“
瞳瞳 tóngtóng „**kniž.** zářivý, jasný“
°冉冉 rǎnrǎn „**kniž.** volně svěšený (srst, větve apod.)“
迤迤 yǐlǐ „**kniž.** vinoucí se, klikatící se“
馥醇 fùchún „**kniž.** silně aromatický“
轩轩 xuānzhì „**kniž.** vysoký či nízký, dobrý či špatný“
漫漶 mànhuàn „rozmazaný, nečitelný (písmo, obrázky)“
朦朦 méngméng „**kniž.** nejasný, potměšlý“
戛戛 jiānjiān „**kniž.** malý, drobný“
°朦朧 ménglóng „**kniž.** potměšlý, šerý (o měsíčním svitu)“
矇矇 ménglóng „**kniž.** nejasný, potměšlý (o slunečním světle)“
鬚鬚 sānsān „**kniž.** dlouhý a tenký (o vlasech, chlupech či větvičkách)“
°玲珑 línglóng „důmyslně a precizně zhotovený (věc)“
妩媚 wǔmèi „rozkošný, půvabný, okouzlující (o ženách či květinách)“
憧憧 chōngchōng „mihotavý, třepotavý (o světle, stínu, plamenu svíčky)“

黝暗 yǒu' àn „temný, tmavý“
斑斓 bānlán „pestrý, barvitý“
黝黑 yǒuhēi „tmavý, temný“
肮脏 āngzāng „špinavý, nečistý“
黑黢黢 hēixūxū „tmavý, temný“
褴褛 lánlǚ „omšelý, ošuntělý (o oděvu)“
岌岌 tiáotiáo „**kniž.** vysoký“
嶙嶙 línlín „**kniž.** drsný, hrubý“
矍矍 pièxiè „**kniž.** vlající, volný [oděv]“
斑斓 bānlán „**kniž.** pestrý, barvitý“
囫圇 húlún „celý, úplný“
旖旎 yǐnǐ „**kniž.** okouzlující a něžný“
玳瑁 dàiào „**kniž.** perleťový, třpytivý“
珑玲 lónglíng „**kniž.** jasný, zářivý“

5.5_ZHT

汨汨 dāodāo „**kniž.** mrštný, proudící, tekoucí“
哆嗦 duōsuo „chvět se, třást se (zimou, zlostí)“
°尴尬 gāngà „nepřijemný, složitý (o situaci)“
战战兢兢 zhànzhàn jīngjīng „třást se strachem“
噉里喀噉 qīlikākā „rázný a energický“
拮据 jiéju „mít nouzi o peníze, [být] na dně“
逍遥 xiāoyáo „nevázaný, volný, nespoutaný“
戛戛 qīnqīn „**kniž.** svižný, rychlý jako běžící kůň“
坎壈 kǎnlǎn „**kniž.** vyčerpaný, vyřízený, zničený“
X₁₄ 侗 lǒngtǒng „**kniž.** všeobecný, paušalizující“
X₁ 诡 chùguǐ „**kniž.** neobvyklý, zvláštní“
狼狽 lángbèi „bídny, mizerný, sužovaný, rozpačitý“
机隍 wùniè „**kniž.** nestabilní, nestálý, neklidný (problém, situace, emoce)“
阨隍 wùniè „nestabilní, nestálý, neklidný (problém, situace, emoce)“
蒙眬 ménglóng „napůl spící, (nacházet se) ve stavu polospánku“
猥骯 wěibài „**kniž.** zamotaný, spleťový, komplikovaný“
°倥偬 kǒngzǒng „**kniž.** naléhavý, neodkladný (událost)“

瞌睡 kēshuì „podřimovat, pospávat“
愔愔 yīnyīn „**kniž.** klidný, nerušený, tichý“
猖獗 chāngjué „vzpourný, nepoddajný“
栩栩 xǔxǔ „živý, čilý“
惺忪 xīngsōng „ospalý, rozespálý“
赧赧 húsù „**kniž.** třást se strachem“
佶傴 chìyì „**kniž.** stagnující, ustrnulý“
伾伾 pīpī „**kniž.** silný, mající sílu“
剴切 kāiqiè „**kniž.** relevantní, případný“
侗傥 tòngtǎng „**kniž.** nespoutaný, nevázaný“
艴隳 nièwù „**kniž.** neklidný, nestabilní“
°殫殫 bìxì „**kniž.** namáhavý“

5.6_QTBY

阨阨 zhèngchuài „zoufale bojovat“
侷侷 mǐnmiǎn „přemoci sám sebe, snažit se“
憧憬 chōngjǐng „vzhlížet s nadějí, toužit po něčem“
侥幸 jiǎoxìng „šťastnou náhodou, čirou náhodou“
忪息 sōngyǒng „podněcovat, nabádat, navádět“
泔泔 píngpì „**kniž.** prát, (vy)máchat [hedvábí]“
睭睭 juànjuàn „**kniž.** podezřívavě hledící“

眈眈 dāndān „upřený [pohled]“
邂逅 xièhòu „**kniž.** náhodou potkat“
喋血 diéxuè „**kniž.** masakrovat“
覬覦 jìyú „**kniž.** toužit, lačnit po něčem“
徜徉 chángyáng „**kniž.** lelkovat“
覘缕 luólǚ „**kniž.** detailně popisovat“
睥睨 pìnì „**kniž.** dívat se podezřívavě“

蹉跎 cuōtuó „**kniž.** mrhat (př. časem), promeškat“ 摩挲 mósuō „masírovat“
 ° 幘幘 píngméng „**kniž.** skrývat se, schovávat se“ 稼穡 jiàsè „**kniž.** sít a sklízet“
 揶揄 yéyú „**kniž.** vysmívat se [někomu, něčemu], zesměšňovat [něco, někoho]“
 沉湎 chénmiǎn „**kniž.** propadnout [něčemu], utápět [se v] (zpravidla o zlovyku)“
 缱绻 qiǎnquǎn „**kniž.** [být] silně citově napojený na [někoho], nerozlučný [s]“
 缪X₄ jiāogé „**kniž.** proplétat se, zapadat [do sebe]“

6_QT

纒 gēda „uzel“ 堇色 jǐnsè „světle fialová“
 菁华 jīnghuā „podstata, esence“ ° 端倪 duānní „**kniž.** nápověda, vodítko“
 不韪 bùwěi „**kniž.** chyba, omyl“ 须臾 xūyú „**kniž.** okamžik, moment, chvilka“
 佶屈聱牙 jíqū áoáyá „těžko srozumitelný text plný krkolomných výrazů“

Fonologická klasifikace

Kategorie SI

秘薛 bìbó	彳亍 chìchù	琉璃 liúli	麒猷 qíqiū
革拔 bìbō	踌躇 chóuchú	榴槿 liúlián	崎岖 qíqū
璀璨 cuīcàn	拮据 jiéju	珑玲 lónglíng	荏苒 rěnrǎn
蟪蛄 didōng	子孓 jiéjué	萝芳 luólé	忐忑 tāntè
蝻 X ₂ diédāng	嬰姪 jījiàn	瘰疬 luǒlì	佻佻 tiāotiāo
短钉 dòuding	饥馑 jījīn	视缕 luólǚ	险巖 xiǎnxī
魴鯽 fángfú	劓劓 jījué	霖霖 màimù	嶮巖 xiǎnxī
尴尬 gāngà	蒟酱 jǔjiàng	猛犸 měngmǎ	豨豨 xīxiān
坍塌 gānguō	慷慨 kāngkǎi	侷俛 mǐnmiǎn	歛歛 xīxū
骨骼 gūgé	X ₈ 轲 kǎnkē	忸怩 niǔní	歛歛 xūxī
恍惚 huǎnghū	坎坷 kǎnkē	滂湃 pāngpài	嘲哂 zhāozhā
闾闾 huánhuì	鬍鬚 làlì	滂湃 pángpài	啁哂 zhāozhā
侘傺 chàchì	褴褛 lánlǚ	澎湃 péngpài	怔忡 zhēngzhōng
侘傺 chàchì	磊落 lěiluò	澎湃 píngpài	踟躅 zhíchú
蟾蜍 chánchú	嘹亮 liáoliàng	琵琶 pípa	踟躅 zhíchú
踟躅 chēnchū	伶俐 línglì	枇杷 pípa	蜘蛛 zhīzhū
踟躅 chēnchū	玲珑 línglóng	缱绻 qiǎnquǎn	屯遭 zhūnzhān
踟躅 chíchú	玲珑 línglóng	青杆 qīngqiān	屯遭 zhūnzhān
踟躅 chíchú	淋漓 línlí		

Kategorie SF

礙礙 àidài	佻儻 chìyì	氈氈 màosào	舳舻 shānbǎn
肮脏 āngzāng	X ₅ 洞 dòngdòng	莠莠 màosǎo	炆器 shíqì
鞍轡 ānchàn	虺虺 huītuī	酩酊 máotáo	榘仔 sīzǐ
懊 X ₁₅ àonáo	葫芦 húlu	腴腴 miǎntiǎn	杪椽 suōluó
编澜 bānlán	馄饨 húntun	酩酊 mǐngdǐng	螳螂 tángláng
斑澜 bānlán	觥觥 húsù	襪襪 nàidài	贪婪 tānlán
蓓蕾 bèilěi	鸬鹚 lūlí	蹒跚 pánshān	瞳眈 tónglóng
薜荔 bìlì	嶢嶢 jiāoyáo	痞癩 pēilǎi	瑇瑇 tūfú
荸荠 bíqí	蒺藜 jílí	膨脝 pénghēng	葳蕤 wēiruì
焮炭 bìxì	X ₆ 铯 jǔyǔ	鬻鬻 péngsēng	齷齪 wòchūo
怫怫 bìyì	齷齪 jǔyǔ	蹁跹 piánxiān	鬻鬻 wòtuō
臆臆 bìyì	X ₇ 颌 kǎnhàn	翩跹 piānxiān	玃玃 wǔfū
茼葱 cōnglóng	坎壈 kǎnlǎn	缥缈 piāomiǎo	砢砢 wǔfū
苻蓉 cōngróng	X ₉ 笔 kǎolǎo	螻蛄 piāoxiāo	鼯鼠 wúshǔ
蹉跎 cuōtuó	栲栳 kǎolǎo	嫫媧 pièxiè	逍遥 xiāoyáo
嶊嶊 diéniè	倥偬 kōngtóng	化离 pǐlí	蹉跎 xièdiè
蹉跎 diéxiè	倥偬 kōngzǒng	霹雳 pīlì	芥莫 xīmì
鬻鬻 díjì	岿巍 kuīwēi	娉婷 pīngtíng	芎莠 xiōngqióng
玃玃 dìlì	喇叭 lǎba	埤 X ₁₆ pìnì	鸬鹚 xiūliú
叮咛 dīngníng	银铛 língdāng	埤埤 pìnì	蜥蜴 xīyì
叮咛 dīngníng	峻嶒 léngcéng	睥睨 pìnì	须臾 xūyú
哆嗦 duōsuo	踉跄 liàngqiàng	鸬鹚 pītī	窈窕 yǎotiǎo
砢码 fāmǎ	潑潑 liàngyàn	匍匐 púfú	迤迤 yǐlǐ
风筝 fēngzheng	钉锦 liàodiào	犴犴 pǔlu	薏米 yìmǐ
符篆 fúlùn	趑趄 lièqiè	踉跄 qiàngliàng	旖旎 yǐnǐ
橄欖 gǎnlǎn	伶仃 língdīng	X ₂₀₆ 跟 qiàngliàng	鬻鬻 yīnǐ

轱辘 gūlu	苓管 língxǐng	芊眠 qiānmián	蟑螂 zhāngláng
钻钼 gǔmǔ	林檎 línqín	芊绵 qiānmián	嘱咐 zhǔfù
螺赢 guōluǒ	X ₁₄ 伺 lǒngtǒng	蜻蜓 qīngtíng	磁棋 zīqí
菁葵 gūttū	啰嗦 luōsuo	嵌崮 qānyín	磁基 zījī
菡萏 hàndàn	麗 X ₂₃ lùsù	X ₂₁ 鸽 qúyù	葱茏 cōnglóng
饴饴 héle	颀颀 mǎnhān	鸪鸽 qúyù	

Kategorie RD

莘莘 běngběng	赳赳 jiūjiū	芊芊 qiānqiān	忸忸 xǐnxǐn
漉漉 biāobiāo	踽踽 jǔjǔ	X _{20a} X _{20a} 芊芊 qiāngqiāng	悻悻 xìngxìng
僮僮 biāobiāo	眈眈 juànjuàn	駉駉 qīnqīn	媵媵 xǔxǔ
彬彬 bīnbīn	恹恹 kōngkōng	冉冉 rǎnrǎn	栩栩 xǔxǔ
懔懔 cǎocǎo	矻矻 kūkū	毵毵 sānsān	恹恹 yānyān
喳喳 chācha	骅骅 kuíkuí	姗姗 shānshān	泱泱 yāngyāng
憧憧 chōngchōng	儻儻 léiléi	萋萋 shēnshēn	怏怏 yàngyàng
眈眈 dāndān	磊磊 lěilěi	佚佚 shēnshēn	X ₂₄ X ₂₄ yíyí
怛怛 dāodāo	粼粼 línlín	洗洗 shēnshēn	鬻鬻 yíyí
刃刃 dāodāo	嶙嶙 línlín	泚泚 shēnshēn	伋伋 yìyì
喋喋 diédié	潏潏 línlín	牲牲 shēnshēn	闾闾 yīnyīn
谔谔 è'è	颀颀 liúliú	蹢蹢 sùsù	悒悒 yīnyīn
狒狒 fèifèi	碌碌 lùlù	涪涪 tiántián	澈澈 yóuyóu
玢玢 fēnfēn	潏潏 mǎngmǎng	峒峒 tiáotiáo	俟俟 yǔyǔ
袞袞 gága	嚷嚷 nāngnang	迢迢 tiáotiáo	哟哟 yúnyún
蝈蝈 guōguō	蕤蕤 nǐnǐ	婷婷 tíngtíng	纭纭 yúnyún
嚯嚯 hēhē	啾啾 nóngnong	瞳瞳 tóngtóng	慥慥 zàozào
讪讪 jiànjiàn	芄芄 péngpéng	饨饨 túntún	蓁蓁 zhēnzhēn
戈戈 jiānjiān	狺狺 pīpī	媿媿 wěiwěi	孜孜 zīzī
潜潜 jiējiē	伾伾 pīpī	恹恹 xīxī	虢虢 xìxì
菁菁 jīngjīng	萋萋 qīqī		

Kategorie U

辘轳 lùlu	柶柶 yíyī	薏苡 yìyǐ

Kategorie ZS

媿媿 ān'ē	鹑鹑 ānchún	鞞鞞 ānjiān	鯁鯁 ānkāng
白苕 báiji	白苕 báiliǎn	白蛉 báilíng	白杆 báiqiān
白鸬 báixián	白芷 báizhǐ	斑蝥 bānmáo	保姆 bǎomǔ
齟牙 cāoyá	孢子 bāozǐ	菝葜 báqiā	蹦跽 bèngdà
蝙蝠 biānfú	芊基 biànqī	蔗草 biāocǎo	瘰疬 lèilǚ
蓖麻 bìma	缤纷 bīnfēn	槟榔 bīngláng	栉桐 zhìtóng
铍铁 bīntiě	宾相 bīnxiàng	草薺 bìxiè	菠菜 bōcài
鸬鹚 bógē	鸬鹚 bógū	玻璃 bōli	菠萝 bōluó
勃溪 bóxī	岫岫 būqiào	庸峭 būqiào	不韪 bùwěi
鸬鹚 cānggēng	簌竹 cèzhú	糍粑 cíbā	腠理 còulǐ
蹶蹶 cùjī	嵯峨 cuó'é	瘰疮 lèchuāng	猖獗 chāngjué
菖兰 chānglán	菖蒲 chāngpú	徜徉 chángyáng	婣婣 chánjuān
檐褕 chānyú	潺湲 chányuán	婣媛 chányuán	倜傥 tídǎng
怪柳 chēngliǔ	沉湎 chénmiǎn	砗磲 chēqú	鸱鸢 chīxiāo
瘕疝 chizòng	瘕疝 chizòng	憧憬 chōngjǐng	茺蔚 chōngwèi
X ₁ 诡 chùguǐ	莼菜 chúncài	婣约 chuòyuē	褙包 dābāo

痞背 dábèi	玳瑁 dàimào	褙裪 dālian	地鹬 dìbǔ
喋血 diéxuè	地蕊 dìniè	豆豉 dòuchǐ	端倪 duānní
杜蘅 dùhéng	杜鹃 dùjuān	髑髅 dúlóu	莪蒿 éhāo
婀娜 ēnuó	婀娜 ēnuó	饿殍 èpiǎo	莪术 ézhú
珞琅 fàláng	X ₃ 帛 fányuān	翡翠 fěicuì	蜚蠊 fēilián
鼯鼠 féngshǔ	扶乩 fújī	茯苓 fúlíng	芙蕖 fúqú
燭火 juéhuǒ	蝮蛇 fùshé	蜉蝣 fúyóu	罡风 gāngfēng
矸石 gānshí	皋丸 gāowán	袷褙 gēbei	胳膊 gēbei
胳膊 gēbo	苍葱 gécōng	疙瘩 gēda	疙瘩 gēda
圪塔 gēda	纒紃 gēda	蛤蚧 géjiè	蛭螂 gèláng
蛤蜊 géli	饹飣 gēzha	枸橘 gōujú	枸杞 gǒuqǐ
苦菱 guālóu	媿媿 guǐhuà	皈依 guīyī	古筝 gǔzhēng
海蜒 hǎiyán	焯菜 hǎncài/hàncài	沆瀣 hángxiè	嚆矢 hāoshǐ
横痃 héngxuán	荻草 hóngcǎo	虹鳟 hóngzūn	糗粑 huáibà
骅骝 huáliú	黄檗 huángbò	黄疸 huángdǎn	黄犛 huángjīng
黄鹡 huánglí	黄栌 huánghú	黄芪 huángqí	黄猢 huángyáo
蝴蝶 húdié	蟋蟀 huìgū	茴香 huíxiāng	囫圇 húlún
琥珀 hǔpò	唢呐 hūshào	蛱蝶 jiádié	跣趺 jiǎfū
豇豆 jiāngdòu	茺苳 jiāngdù	江蓠 jiānglí	奸宄 jiānguǐ
江珧 jiāngyáo	玳玳 jiānlè	鞣 X ₄ jiāogé	浇漓 jiāolí
侥幸 jiǎoxìng	稼穡 jiàsè	桔槔 jiégāo	鹑鸽 jīlíng
櫛木 jìmù	堇菜 jǐncài	菁华 jīnghuā	痉挛 jìngluán
堇色 jǐnsè	觊觎 jìyú	鸡窠 jīzōng	驮馱 juétí
飓风 jùfēng	鞣裂 jūnliè	沮洳 jùrù	蒟蒻 jǔruò
枸橼 jǔyuán	剗切 kǎiqiè	蝌蚪 kēdǒu	X ₁₀ X ₁₂ kēla
珂拉 kēla	稞麦 kēmai	瞌睡 kēshuì	缙丝 kèsī
鲑鱼 kuàiyú	圪垯 kuànglàng	劬勩 kuāngráng	X ₁₁ 儻 kuāngráng
髑骨 kuāngǔ	傀儡 kuǐlěi	瑰磊 kuǐlěi	蝻蛇 kuǐshé
骷髏 kūlóu	琨瑀 kūnwǔ	蛞蝓 kuòyú	喇蛄 làgǔ
莱菔 láifú	楝木 liáimù	垃圾 lājī	狼狽 lángbèi
琅玕 lánggān	箬椋 lèdǎng	縲紲 léixiè	箬竹 lèzhú
涟沔 lián'ér	棕鸟 liángniǎo	槲枷 liánjiā	袷衽 liǎnrèn
獠牙 liáoyá	蒺藜 lìcǎo	狸猫 límāo	檫檬 líméng
缙木 lì mù	柃木 língmù	囹圄 língyǔ	嶙峋 línxún
林狻 línyì	镏金 liújīn	碌碡 liùzhou	蝼蛄 lóugū
菱蒿 lóuhāo	楼土 lóutǔ	菱叶 lóuyè	葎草 lùcǎo
鸬鹚 lúcí	萝藦 luómó	螺蛳 luósī	啰唆 luózào
鹭鸶 lùsī	蚂蟥 mǎhuáng	马蔺 mǎlìn	玛瑙 mǎnǎo
杓果 mángguǒ	砣硝 mángxiāo	漫漶 mànhuàn	蔓菁 mánjīng
鳗鲡 mánlí	毛茛 máogèn	牦牛 máoniú	蚂蚁 mǎyǐ
媒妁 méishuò	蒙眬 ménglóng	矇眬 ménglóng	朦朧 ménglóng
礞石 méngshí	猕猴 míhóu	榭榭 míngzhā	茉莉 mòlì
摩挲 mósuō	木槿 mùjǐn	木樨 mùxi	苜蓿 mùxu
囊膈 nāngchuài	楠木 nánmù	蛲虫 náochóng	硃砂 náoshā
茛苳 niǎoluo	颞骨 niègǔ	颞颥 nièrú	嗷嗷 nièrú
喙喙 rúniè	鼯鼯 nièwù	X ₁₇ 木 nìmù	柠檬 níngméng
泥鳅 níqiū	牛蒡 niúbàng	胛肉 nǚròu	徘徊 páihuái
膀胱 pángguāng	彷徨 pánghuáng	螃蟹 pángxiè	匏瓜 páoguā
毳毼 péisāi	槿柑 pènggān	蟊蛄 péngqū	媿媿 piánjuān
犏牛 piānniú	胼胝 piánzhī	跣跣 piánzhī	苜蓿 piělan
蚍蜉 pífú	苹果 píngguǒ	裨幪 píngméng	狻猊 pīzhēn
筐篮 pōlán	筐箩 pōluo	葡萄 pútáo	X ₁₉ 草 qiàcǎo
髌骨 qiàngǔ	羟胺 qiǎng'an	羟基 qiǎngjī	蛭螂 qiāngláng

锒色 qiāngsè	蔷薇 qiángwēi	荨麻 qiánmá	憔悴 qiáocuì
荞麦 qiáomài	袷袂 qiāpàn	蛴螬 qícáo	器皿 qìmǐn
青柎 qīnggāng	警效 qǐngkài	青葙 qīngxiāng	秦艽 qínjiāo
筇竹 qióngzhú	疏基 qiújī	蚯蚓 qiūyǐn	狄獠 qiúyú
颧骨 quángǔ	齟齬 qújīng	蚰蜒 qūshàn	鼯鼠 qúshū
蠓虻 qūsōu	囊荷 ránghé	蚺蛇 ránshé	蝾螈 róngyuán
蹂躪 róulìn	嚅动 rúdòng	桑葚 sāngshèn	飒爽 sàshuāng
砂礞 shājiāng	珊瑚 shānhú	山魈 shānxiāo	芍药 sháoyào
鲨鱼 shāyú	猓狸 shēlì	呻吟 shēnyīn	石蛎 shíbǐng
石蚶 shíjié	短褐 shùhè	水媳 shuǐxī	树鼯 shùqú
薯蓣 shùyuè	忞患 sǒngyǒng	羧基 suōjī	唢呐 suǒnà
愴怳 tǎnghuǎng	愴怳 tǎnghuǎng	羧基 tāngjī	铄铄 tāngluó
瘫痪 tānhuàn	梔味 táomèi	黠鹿 tiānlù	迢递 tiáodì
跳踉 tiàoliáng	鲛鱼 tiáoyú	笄帚 tiáozhōu	鸱鸢 tíhú
葶苈 tínglì	倜傥 tìtǎng	茼蒿 tónghāo	瞳朦 tóngméng
茶藨 túmí	酴醾 túmí	踈弛 tuòchí	媪媪 wànwà
豌豆 wāndòu	洑澜 wánlán	芄兰 wánlán	蜿蜒 wānyán
馥馥 wēibèi	逶迤 wēiyí	蕹菜 wèngcài	铄盐 wēngyán
鳃鲸 wēnjīng	榘杼 wēnpò	莴苣 wōjù	莴笋 wōsǔn
蜈蚣 wúgōng	乌柏 wūjiù	靽鞞 wùla	妩媚 wǔmèi
机隍 wùniè	阢隍 wùniè	雾淞 wùsōng	香薷 xiāngrú
橡椀 xiàngwǎn	香椀 xiāngyuán	酰基 xiānjī	痲症 xiánzhèng
螭螭 xiāoshāo	苕菜 xiāocài	颌颞 xiéháng	邂逅 xièhòu
楣石 xièshí	解佻 xièyì	螭龟 xīguī	恹惶 xīhuáng
苕菜 xìngcài	惺忪 xīngsōng	鼯鼠 xīshǔ	蟋蟀 xīshuài
舸装 xīzhuāng	喧豗 xuānhuī	轩轻 xuānzhì	酗酒 xùjiǔ
烟囟 yāncōng	芫荽 yánsuī	戾戾 yǎnyí	揶揄 yéyú
濛洄 yíng huí	瓔珞 yīngluò	濛绕 yíng rǎo	鸚鵡 yīngwǔ
X ₂₆ 蕝 yīngyù	X ₂₅ 栝 yīnkuò	姻娅 yīnyà	緼緼 yīnyūn
氤氲 yīnyūn	黝暗 yǒu'àn	黝黯 yǒu'àn	黝黑 yǒuhēi
莠麦 yóumài	蝥蚱 yóumóu	蚰蜒 yóuyán	鱿鱼 yóuyú
芫花 yuánhuā	鸳鸯 yuānyāng	芋艿 yúnǎi	筓筓 yúndāng
雨淞 yǔsōng	糌粑 zānbā	舴舺 zéměng	芊草 zhācǎo
蚱蝉 zhàchán	蚱蜢 zhàměng	饑惶 zhānghuáng	箬篙 zhàoli
疥腮 zhàsai	鸕鶿 zhègū	虻虫 zhèchóng	阨阨 zhèngchuài
攀 X ₁₈ zhēngníng	狰狞 zhēngníng	峥嵘 zhēngróng	脂肪 zhīfáng
螽斯 zhōngsī	柞叶 zhōngyè	妯娌 zhóuli	苕麻 zhù má
窳窳 zhūnxī	疰夏 zhùxià	茱萸 zhūyú	越趄 zhìjū
嵒窳 zīyǔ	棕榈 zōnglú	携李 zuìlǐ	

矚眈 L 日 *slunce* + L 日 *slunce*
 矚眈 L 日 *slunce* + L 日 *slunce*
 膈臆 L 月 *maso* + L 月 *maso*
 脂肪 L 月 *maso* + L 月 *maso*
 胼胝 L 月 *maso* + L 月 *maso*
 膀胱 L 月 *maso* + L 月 *maso*
 朦朧 L 月 *maso* + L 月 *maso*
 栲栳 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 檳榔 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 橄欖 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 枸杞 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 杉柈 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 橡椀 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 枸櫞 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 榴槿 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 栝桐 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 枇杷 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 歔歔 P 欠 *zivat* + P 欠 *zivat*
 毳毳 V 毛 *chlup* + V 毛 *chlup*
 毳毳 P 毛 *chlup* + P 毛 *chlup*
 氤氳 V 气 *vzduch* + V 气 *vzduch*
 潏潏 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 淋漓 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 泝泝 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 潺湲 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 沮洳 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 澎湃 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 滢洄 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 狸猫 L 犭 *pes* + L 犭 *pes*
 猕猴 L 犭 *pes* + L 犭 *pes*
 猓狸 L 犭 *pes* + L 犭 *pes*
 狼狽 L 犭 *pes* + L 犭 *pes*
 狽狽 L 犭 *pes* + L 犭 *pes*
 玳瑁 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 琵琶 NN 玉 *nefrit* + NN 玉 *nefrit*
 玳瑁 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 琅玕 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 瑛玕 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 珊瑚 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 琨珉 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 玳瑁 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 琉璃 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 瘰癧 V 疒 *nemoc* + V 疒 *nemoc*
 疙疸 V 疒 *nemoc* + V 疒 *nemoc*
 癩疽 V 疒 *nemoc* + V 疒 *nemoc*
 癰疽 V 疒 *nemoc* + V 疒 *nemoc*
 痞癰 V 疒 *nemoc* + V 疒 *nemoc*
 痲症 V 疒 *nemoc* + V 疒 *nemoc*
 睥睨 L 目 *oko* + L 目 *oko*
 礧砂 L 石 *kámen* + L 石 *kámen*
 砗磲 L 石 *kámen* + L 石 *kámen*
 砗磲 L 石 *kámen* + L 石 *kámen*
 稼穡 L 禾 *klas* + L 禾 *klas*

矚眈 L 日 *slunce* + L 日 *slunce*
 膈臆 L 月 *maso* + L 月 *maso*
 膈臆 L 月 *maso* + L 月 *maso*
 膨脝 L 月 *maso* + L 月 *maso*
 胳膊 L 月 *maso* + L 月 *maso*
 肮脏 L 月 *maso* + L 月 *maso*
 瞳朦 L 月 *maso* + L 月 *maso*
 槿柳 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 怪柳 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 枸橘 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 榲桲 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 柠檬 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 桔槔 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 檫檬 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 棕榈 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 杪椶 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 椴柑 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 林檎 L 木 *strom* + L 木 *strom*
 歔歔 P 欠 *zivat* + P 欠 *zivat*
 毳毳 V 毛 *chlup* + V 毛 *chlup*
 毳毳 P 毛 *chlup* + P 毛 *chlup*
 浇漓 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 涟沍 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 沉湎 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 洑澜 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 X₅洞 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 滂湃 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 沆漭 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 漫漶 L 彳 *voda* + L 彳 *voda*
 猛犸 L 犭 *pes* + L 犭 *pes*
 狻猊 L 犭 *pes* + L 犭 *pes*
 狰犴 L 犭 *pes* + L 犭 *pes*
 猖獗 L 犭 *pes* + L 犭 *pes*
 玻璃 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 瓔珞 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 玲珑 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 珑玲 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 琥珀 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 玛瑙 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 瑇瑁 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 玳瑁 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 玳瑁 L 玉 *nefrit* + L 玉 *nefrit*
 瘰癧 V 疒 *nemoc* + V 疒 *nemoc*
 疙疸 V 疒 *nemoc* + V 疒 *nemoc*
 癩疽 V 疒 *nemoc* + V 疒 *nemoc*
 癰疽 V 疒 *nemoc* + V 疒 *nemoc*
 瘰癧 V 疒 *nemoc* + V 疒 *nemoc*
 瞌睡 L 目 *oko* + L 目 *oko*
 碌碡 L 石 *kámen* + L 石 *kámen*
 砂礪 L 石 *kámen* + L 石 *kámen*
 砗磲 L 石 *kámen* + L 石 *kámen*
 砗磲 L 石 *kámen* + L 石 *kámen*
 砗磲 L 石 *kámen* + L 石 *kámen*
 窈窕 N 穴 *jeskyně* + N 穴 *jeskyně*

窈窕 N 穴 *jeskyně* + N 穴 *jeskyně*
 筐篋 N ^{^^} *bambus* + N ^{^^} *bambus*
 箴箴 N ^{^^} *bambus* + N ^{^^} *bambus*
 箴箴 N ^{^^} *bambus* + N ^{^^} *bambus*
 糍粑 L 米 *ryže* + L 米 *ryže*
 麗 X₂₃ N ^{^^} *sít'* + N ^{^^} *sít'*
 聆聆 L 耳 *ucho* + L 耳 *ucho*
 茱萸 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 葎藤 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 菖蒲 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 莼菜 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 莪蒿 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茗葱 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 菡萏 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 荳蔻 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茳苳 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 萝芳 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 葵蒿 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 莠蓂 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茉莉 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 X₁₉ 草 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 芍药 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茼蒿 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蒜薹 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 苕菜 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 芫荽 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 菠萝 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 莱菔 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蔓菁 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 葡萄 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蓓蕾 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 葳蕤 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 芋艿 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 薯蓣 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 菝葜 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 萝藦 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 X₂₆ 藁 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茺萑 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蝙蝠 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蝮蛇 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蝌蚪 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蛞蝓 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蝶螈 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蝻 X₂ L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蛇螂 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蝴蝶 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蛱蝶 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蚂蚁 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蚍蜉 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蛻螂 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蠮螋 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蚱蜢 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 螳螂 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*

X₉ 箒 N ^{^^} *bambus* + N ^{^^} *bambus*
 筐篋 N ^{^^} *bambus* + N ^{^^} *bambus*
 箴箴 N ^{^^} *bambus* + N ^{^^} *bambus*
 符箒 N ^{^^} *bambus* + N ^{^^} *bambus*
 糍粑 L 米 *ryže* + L 米 *ryže*
 糠粑 L 禾 *socha* + L 禾 *socha*
 舢舨 L 舟 *člun* + L 舟 *člun*
 葶苈 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蕪草 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茺蔚 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 苧蓉 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 芙蓉 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 苦葵 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 葶菜 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蒺藜 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蒟蒻 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茺草 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 律草 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茶藨 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 苜蓿 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蔷薇 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 囊荷 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 葶苈 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蕪菜 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蕪菜 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 芎藭 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茺草 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 菠菜 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 葫芦 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 苜蓿 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茺苳 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 葶菜 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茯苓 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蕪苳 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茺葱 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蒺藜 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茺萝 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 茺花 N ++ *tráva* + N ++ *tráva*
 蝻 X₂ L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蟾蜍 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蛤蚧 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蝮蛇 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蚺蛇 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蜥蜴 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蜉蝣 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蝼蛄 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蟋蟀 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 螳螂 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蚂蚱 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蜻蜓 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蟋蟀 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*
 蚱蜢 L 虫 *hmyz* + L 虫 *hmyz*

蛤蚧	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>	蝻蛄	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>
蝶蛸	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>	虻蜚	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>
蚰蟥	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>	蚯蚓	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>
蜈蚣	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>	螺蛳	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>
蚰蜒	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>	蠓蛸	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>
蜘蛛	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>	蝻蛄	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>
襪襪	L 衤 <i>oděv</i> + L 衤 <i>oděv</i>	蜿蜓	L 虫 <i>hmyz</i> + L 虫 <i>hmyz</i>
裕褙	L 衤 <i>oděv</i> + L 衤 <i>oděv</i>	褙褙	L 衤 <i>oděv</i> + L 衤 <i>oděv</i>
袷袷	L 衤 <i>oděv</i> + L 衤 <i>oděv</i>	短褐	L 衤 <i>oděv</i> + L 衤 <i>oděv</i>
袷袷	L 衤 <i>oděv</i> + L 衤 <i>oděv</i>	褙褙	L 衤 <i>oděv</i> + L 衤 <i>oděv</i>
覬覦	P 见 <i>vidět</i> + P 见 <i>vidět</i>	襜褕	L 衤 <i>oděv</i> + L 衤 <i>oděv</i>
趑趄	V 走 <i>běhat</i> + V 走 <i>běhat</i>	趑趄	V 走 <i>běhat</i> + V 走 <i>běhat</i>
X ₁ 诡	L 讠 <i>slovo</i> + L 讠 <i>slovo</i>	踟蹰	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>
踟蹰	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	踟蹰	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>
踌躇	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	踌躇	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>
踟蹰	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	踟蹰	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>
踌躇	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	踌躇	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>
跳踉	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	踌躇	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>
蹒跚	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	踌躇	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>
蹒跚	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	葱茏	N 艹 <i>tráva</i> + N 艹 <i>tráva</i>
蹒跚	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	蹉跎	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>
蹒跚	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	X _{20b} 跟	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>
踉跄	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	跚跚	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>
踉跄	L 足 <i>noha</i> + L 足 <i>noha</i>	X ₈ 轲	L 车 <i>vůz</i> + L 车 <i>vůz</i>
轳轳	L 车 <i>vůz</i> + L 车 <i>vůz</i>	轩轻	L 车 <i>vůz</i> + L 车 <i>vůz</i>
轳轳	L 车 <i>vůz</i> + L 车 <i>vůz</i>	轳轳	L 车 <i>vůz</i> + L 车 <i>vůz</i>
逶迤	V 辶 <i>chodník</i> + V 辶 <i>chodník</i>	迢递	V 辶 <i>chodník</i> + V 辶 <i>chodník</i>
逍遥	V 辶 <i>chodník</i> + V 辶 <i>chodník</i>	迢迢	V 辶 <i>chodník</i> + V 辶 <i>chodník</i>
邂逅	V 辶 <i>chodník</i> + V 辶 <i>chodník</i>	迢迢	V 辶 <i>chodník</i> + V 辶 <i>chodník</i>
酌酌	L 酉 <i>korbel</i> + L 酉 <i>korbel</i>	醅醅	L 酉 <i>korbel</i> + L 酉 <i>korbel</i>
醅醅	L 酉 <i>korbel</i> + L 酉 <i>korbel</i>	鍍铁	L 钅 <i>kov</i> + L 钅 <i>kov</i>
银铛	L 钅 <i>kov</i> + L 钅 <i>kov</i>	钉锅	L 钅 <i>kov</i> + L 钅 <i>kov</i>
铤铤	L 钅 <i>kov</i> + L 钅 <i>kov</i>	钻母	L 钅 <i>kov</i> + L 钅 <i>kov</i>
X ₆ 锶	L 钅 <i>kov</i> + L 钅 <i>kov</i>	磁棋	L 钅 <i>kov</i> + L 钅 <i>kov</i>
闾闾	V 门 <i>vrata</i> + V 门 <i>vrata</i>	阍阍	V 门 <i>vrata</i> + V 门 <i>vrata</i>
霖霖	N 雨 <i>děšť</i> + N 雨 <i>děšť</i>	阍阍	L 阝 <i>kopec</i> + L 阝 <i>kopec</i>
鞍鞞	L 革 <i>useň</i> + L 革 <i>useň</i>	霹雳	N 雨 <i>děšť</i> + N 雨 <i>děšť</i>
鞞鞞	L 革 <i>useň</i> + L 革 <i>useň</i>	鞞鞞	L 革 <i>useň</i> + L 革 <i>useň</i>
颞颥	P 页 <i>hlava</i> + P 页 <i>hlava</i>	X ₇ 颌	P 页 <i>hlava</i> + P 页 <i>hlava</i>
颞颥	P 页 <i>hlava</i> + P 页 <i>hlava</i>	颞颥	P 页 <i>hlava</i> + P 页 <i>hlava</i>
饴饴	L 饣 <i>jidlo</i> + L 饣 <i>jidlo</i>	饴饴	L 饣 <i>jidlo</i> + L 饣 <i>jidlo</i>
饴饴	L 饣 <i>jidlo</i> + L 饣 <i>jidlo</i>	饴饴	L 饣 <i>jidlo</i> + L 饣 <i>jidlo</i>
饥饴	L 饣 <i>jidlo</i> + L 饣 <i>jidlo</i>	饴饴	L 饣 <i>jidlo</i> + L 饣 <i>jidlo</i>
骅骝	L 马 <i>kůň</i> + L 马 <i>kůň</i>	馥馥	L 香 <i>voňavý</i> + L 香 <i>voňavý</i>
骷髅	L 骨 <i>kost</i> + L 骨 <i>kost</i>	馥馥	L 香 <i>voňavý</i> + L 香 <i>voňavý</i>
骷髅	L 骨 <i>kost</i> + L 骨 <i>kost</i>	馥馥	L 香 <i>voňavý</i> + L 香 <i>voňavý</i>
鬃鬃	N 髟 <i>vlasy</i> + N 髟 <i>vlasy</i>	馥馥	L 香 <i>voňavý</i> + L 香 <i>voňavý</i>
鬃鬃	N 髟 <i>vlasy</i> + N 髟 <i>vlasy</i>	馥馥	L 香 <i>voňavý</i> + L 香 <i>voňavý</i>
鳃鲸	L 鱼 <i>ryba</i> + L 鱼 <i>ryba</i>	馥馥	L 香 <i>voňavý</i> + L 香 <i>voňavý</i>
鲟鲟	L 鱼 <i>ryba</i> + L 鱼 <i>ryba</i>	馥馥	L 香 <i>voňavý</i> + L 香 <i>voňavý</i>
鲟鲟	L 鱼 <i>ryba</i> + L 鱼 <i>ryba</i>	馥馥	L 香 <i>voňavý</i> + L 香 <i>voňavý</i>
鸪鸪	P 鸟 <i>pták</i> + P 鸟 <i>pták</i>	馥馥	L 香 <i>voňavý</i> + L 香 <i>voňavý</i>
鸪鸪	P 鸟 <i>pták</i> + P 鸟 <i>pták</i>	馥馥	L 香 <i>voňavý</i> + L 香 <i>voňavý</i>

鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鴛鴦 D 鸟 pták + D 鸟 pták
 鼯鼠 L 鼠 krysa + L 鼠 krysa
 齟齬 L 齿 zub + L 齿 zub
 子牙 J 子 dítě + J 子 dítě

鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 X₂₁ 鸚 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鸚鵡 P 鸟 pták + P 鸟 pták
 鸚鵡 D 鸟 pták + D 鸟 pták
 黝黯 L 黑 černý + L 黑 černý
 齟齬 L 齿 zub + L 齿 zub

Kategorie A2

纛纛 L 纛 hedvábi [redupl.]	僂僂 L 人 člověk [redupl.]	伧伧 L 人 člověk [redupl.]
伧伧 L 人 člověk [redupl.]	俣俣 L 人 člověk [redupl.]	僮僮 L 人 člověk [redupl.]
伧伧 L 人 člověk [redupl.]	侏侏 L 人 člověk [redupl.]	冉冉 S 阝 hranice [redupl.]
喋喋 L 口 ústa [redupl.]	囁囁 L 口 ústa [redupl.]	啾啾 L 口 ústa [redupl.]
喳喳 L 口 ústa [redupl.]	婷婷 L 女 žena [redupl.]	姁姁 L 女 žena [redupl.]
姗姗 L 女 žena [redupl.]	妮妮 L 女 žena [redupl.]	孜孜 L 子 dítě [redupl.]
忝忝 J 小 malý [redupl.]	峒峒 N 山 hora [redupl.]	嶙嶙 L 山 hora [redupl.]
彬彬 P 彡 ornament [redupl.]	懔懔 L 心 srdce [redupl.]	忪忪 L 心 srdce [redupl.]
忪忪 L 心 srdce [redupl.]	恇恇 L 心 srdce [redupl.]	恇恇 L 心 srdce [redupl.]
悻悻 L 心 srdce [redupl.]	恇恇 L 心 srdce [redupl.]	怏怏 L 心 srdce [redupl.]
慥慥 L 心 srdce [redupl.]	憧憧 L 心 srdce [redupl.]	悒悒 L 心 srdce [redupl.]
戈戈 S 戈 halapartna [redupl.]	瞳瞳 L 目 slunce [redupl.]	琴琴 NN 木 strom [redupl.]
栩栩 L 木 strom [redupl.]	毳毳 P 毛 chlup [redupl.]	汜汜 L 水 voda [redupl.]
涪涪 L 水 voda [redupl.]	潏潏 L 水 voda [redupl.]	潏潏 L 水 voda [redupl.]
涪涪 L 水 voda [redupl.]	洑洑 L 水 voda [redupl.]	泱泱 L 水 voda [redupl.]
漉漉 L 水 voda [redupl.]	狃狃 L 犬 pes [redupl.]	狃狃 L 犬 pes [redupl.]
球球 L 玉 nefrit [redupl.]	牲牲 J 生 život [redupl.]	眇眇 L 田 pole [redupl.]
眇眇 L 目 oko [redupl.]	睪睪 L 目 oko [redupl.]	砢砢 L 石 kámen [redupl.]
磊磊 J 石 kámen [redupl.]	粼粼 NL 米 rýže [redupl.]	鬻鬻 N 羽 peří [redupl.]
玢玢 L 羽 peří [redupl.]	萋萋 N 艹 tráva [redupl.]	蕤蕤 N 艹 tráva [redupl.]
芄芄 N 艹 tráva [redupl.]	萋萋 N 艹 tráva [redupl.]	芊芊 N 艹 tráva [redupl.]
蓁蓁 N 艹 tráva [redupl.]	菁菁 N 艹 tráva [redupl.]	虤虤 NP 虎 tygr [redupl.]
蝻蝻 L 虫 hmyz [redupl.]	鬻鬻 D 角 roh [redupl.]	閤閤 U 言 slovo [redupl.]
谄谄 L 讠 slovo [redupl.]	谄谄 L 讠 slovo [redupl.]	X ₂₄ X ₂₄ L 讠 slovo [redupl.]
洗洗 L 讠 slovo [redupl.]	赳赳 V 走 běhat [redupl.]	踽踽 L 足 noha [redupl.]
蹢蹢 L 足 noha [redupl.]	X _{20a} X _{20a} L 足 noha [redupl.]	迢迢 V 辶 chodník [redupl.]
飏飏 V 风 vítr [redupl.]	骛骛 L 马 kůň [redupl.]	骛骛 L 马 kůň [redupl.]
骛骛 L 马 kůň [redupl.]		

Kategorie C

Kategorie C1

X ₂₅ 栝 D 木 strom + L 木 strom	酗酒 L 酉 korbel + P 酉 korbel	嫫嫫 D 女 žena + L 女 žena
嬰奸 D 女 žena + L 女 žena	斑斕 S 文 tetování + L 文 tetování	胳臂 L 月 maso + D 月 maso
携李 L 木 strom + N 木 strom	杌果 D 木 strom + L 木 strom	X ₁₀ X ₁₂ L 田 pole + D 田 pole
硨磲 L 石 kámen + J 石 kámen	翡翠 D 羽 peří + N 羽 peří	螺贏 L 虫 hmyz + DS 虫 hmyz
蜚蠊 D 虫 hmyz + L 虫 hmyz	螃蟹 L 虫 hmyz + D 虫 hmyz	觳觫 DL 角 roh + L 角 roh
摩挲 U 手 ruka + D 手 ruka	塿土 L 土 země + 土 země	孢子 L 子 dítě + 子 dítě
木樨 木 strom + L 木 strom	楝木 L 木 strom + 木 strom	柃木 L 木 strom + 木 strom
楠木 L 木 strom + 木 strom	X ₁₇ 木 L 木 strom + 木 strom	斫石 L 石 kámen + 石 kámen
礞石 L 石 kámen + 石 kámen	籊竹 N 竹 bambus + 竹 bambus	籊竹 N 竹 bambus + 竹 bambus

箬竹	N ^{^^} bambus + 竹 bambus	豇豆	L 豆 bob + 豆 bob	籼肉	D 肉 maso + 肉 maso	糜虫	D 虫 hmyz + 虫 hmyz
镏金	L 车 kov + 金 kov	馏金	L 骨 kost + 骨 kost	颶风	V 风 vítr + 风 vítr	豆豉	豆 bob + L 豆 bob
髌骨	L 骨 kost + 骨 kost	鲑鱼	L 鱼 ryba + 鱼 ryba	骸骨	L 骨 kost + 骨 kost	骨骼	骨 kost + L 骨 kost
黝黑	L 黑 černý + 黑 černý	鲑鱼	L 鱼 ryba + 鱼 ryba	鲑鱼	L 鱼 ryba + 鱼 ryba	鲑鱼	L 鱼 ryba + 鱼 ryba
鼯鼠	L 鼠 krysa + 鼠 krysa	黝鼠	L 鼠 krysa + 鼠 krysa	鼯鼠	L 鼠 krysa + 鼠 krysa	鼯鼠	L 鼠 krysa + 鼠 krysa
木槿	木 strom + L 木 strom	鼯鼠	L 鼠 krysa + 鼠 krysa	齧牙	L 齿 zub + 牙 zub	櫟木	L 木 strom + 木 strom
蛲虫	L 虫 hmyz + 虫 hmyz	牦牛	L 牛 buvol + 牛 buvol	燧火	L 火 oheň + 火 oheň	犏牛	L 牛 buvol + 牛 buvol

Kategorie C2

险巖	L 阝 kopec + L 山 hora	莴笋	N 艹 tráva + N ^{^^} bambus	保姆	L 亻 člověk + L 女 žena
泥鳅	L 彳 voda + L 鱼 ryba	虹鱖	L 虫 hmyz + L 鱼 ryba	腓理	L 月 maso + L 玉 nefrit
海蛭	L 彳 voda + L 虫 hmyz	杙隍	L 木 strom + L 阝 kopec	林獭	L 木 strom + L 豸 pes
傧相	L 亻 člověk + L 木 strom	端倪	L 立 stát + L 亻 člověk	踞弛	L 足 noha + L 弓 luk
解佻	L 角 roh + L 亻 člověk	坷拉	L 土 země + L 手 ruka	倬约	L 女 žena + L 纟 hedvábi
贪婪	D 贝 škeble + D 女 žena	櫻仔	L 木 strom + L 亻 člověk	柊叶	L 木 strom + L 口 ústa
恠味	L 木 strom + L 日 slunce	饿殍	L 彳 jídlo + L 歹 zlo	縻绕	L 彳 voda + L 纟 hedvábi
江珧	L 彳 voda + L 玉 nefrit	皈依	L 白 bílý + L 亻 člověk	羴胺	L 羊 ovce + L 月 maso
舢板	L 舟 člun + L 木 strom	菖兰	N 艹 tráva + N 八 osm	黝暗	L 黑 černý + L 日 slunce
树鼯	L 木 strom + L 鼠 krysa	埤	X ₁₆ L 土 země + L 阝 kopec	芄兰	N 艹 tráva + N 八 osm

Kategorie Z

X ₃ 符	L 纟 hedvábi + D 巾 šátek	雾淞	N 雨 déšť + L 彳 led	嫫屑	D 女 žena + V 尸 mrtvola
譬效	D 言 slovo + P 欠 zivat	磁基	L 车 kov + D 土 země	磊落	J 石 kámen + N 艹 tráva
箬椈	N ^{^^} bambus + L 木 strom	莪术	N 艹 tráva + S 木 strom	杜衡	L 木 strom + N 艹 tráva
秦艽	D 禾 klas + N 艹 tráva	江蓠	L 彳 voda + N 艹 tráva	堇菜	D 土 země + N 艹 tráva
苹果	N 艹 tráva + D 木 strom	苜蓿	N 艹 tráva + D 土 země	地苳	L 土 země + N 艹 tráva
桑葚	D 木 strom + N 艹 tráva	缙丝	L 纟 hedvábi + D 一 jeden	仳离	L 亻 člověk + D 肉 tlapa
翩跹	P 羽 noha + L 足 noha	侥幸	L 亻 člověk + D 干 obořit se	嘹亮	L 口 ústa + N 亠 poklička
蒟酱	N 艹 tráva + D 酉 korbel	蠕动	L 口 ústa + P 力 síla	镞盐	L 车 kov + D 皿 nádoba
烟囪	L 火 oheň + V 口 ohrada	鸡糞	P 鸟 pták + L 土 země	奸宄	L 女 žena + N 亠 střecha
虺虺	V 尢 chromý + U 虫 hmyz	庸峭	V 广 přístřešek + L 山 hora	囊膈	J 口 ústa + L 月 maso
乌柏	N 丿 levý tah + L 木 strom	瘡背	V 疒 nemoc + D 月 maso	瘡挛	V 疒 nemoc + D 手 ruka
横痃	L 木 strom + V 疒 nemoc	瘡腮	V 疒 nemoc + L 月 maso	疰夏	V 疒 nemoc + D 夕 přijít
鞞丸	N 目 oko + J 丶 bodový tah	蒙眛	N 艹 tráva + L 目 oko	笱帚	N ^{^^} bambus + D 巾 šátek
古筝	D 口 ústa + N ^{^^} bambus	羴基	L 羊 ovce + D 土 země	羴基	L 羊 ovce + DL 工 práce
羴基	L 羊 ovce + D 土 země	羴基	L 羊 ovce + D 土 země	羴虺	NL 自 nos + U 丩 pečť
须臾	P 页 hlava + S 白 ošátka	舢装	L 舟 člun + D 衣 oděv	華拔	N 艹 tráva + L 手 ruka
葵叶	N 艹 tráva + L 口 ústa	焰器	L 火 oheň + J 口 ústa	豨豨	L 豸 pes + N 艹 tráva
芋眠	N 艹 tráva + L 目 oko	芋绵	N 艹 tráva + L 纟 hedvábi	菁华	N 艹 tráva + D 十 deset
蝻斯	DD 虫 hmyz + P 斤 sekerka	斑蝥	S 文 tetování + D 虫 hmyz	裕包	L 衤 oděv + V 勺 obal
颯缕	P 见 vidět + L 纟 hedvábi	勃溪	P 力 síla + L 谷 údolí	喧豸	L 口 ústa + U 豕 prase
蝻屎	J 贝 škeble + V 尸 mrtvola	皸裂	DL 车 vůz + D 衣 oděv	白鸛	白 bílý + P 鸟 pták
地鸛	L 土 země + P 鸟 pták	杜鹃	L 木 strom + P 鸟 pták	飒爽	P 风 vítr + J 爻 křížení
扶乩	L 手 ruka + P 乙 výhonek	黠鹿	L 黄 žlutý + 鹿 jelen	喋血	L 口 ústa + 血 krev
黄疸	黄 žlutý + V 疒 nemoc	裸麦	L 禾 klas + 麦 pšenice	苳麻	N 艹 tráva + 麻 konopí
苳麻	N 艹 tráva + 麻 konopí	薏米	N 艹 tráva + 米 rýže	芥麦	N 艹 tráva + 麦 pšenice
莠麦	N 艹 tráva + 麦 pšenice	蓖麻	N 艹 tráva + 麻 konopí	颯骨	P 页 hlava + 骨 kost
颯骨	P 页 hlava + 骨 kost	雨淞	雨 déšť + L 彳 led	掠鸟	L 木 strom + 鸟 pták
香櫟	香 voňavý + L 木 strom	缙木	L 纟 hedvábi + 木 strom	匏瓜	NP 勺 obal + 瓜 tykev
嚙矢	L 口 ústa + 矢 šíp	堇色	D 土 země + 色 barva	彳亍	彳 krok + N 二 dva
青桐	青 azurový + L 木 strom	白杆	白 bílý + L 木 strom	青杆	青 azurový + L 木 strom

榴石	L 木 <i>strom</i> + 石 <i>kámen</i>	黄栌	黄 <i>žlutý</i> + L 木 <i>strom</i>	黄檗	黄 <i>žlutý</i> + D 木 <i>strom</i>
黄猯	黄 <i>žlutý</i> + L 犭 <i>pes</i>	黄猯	黄 <i>žlutý</i> + L 犭 <i>pes</i>	獠牙	L 犭 <i>pes</i> + 牙 <i>zub</i>
器皿	J 口 <i>ústa</i> + 皿 <i>nádoba</i>	风筝	风 <i>vitr</i> + N ^{kk} <i>bambus</i>	罡风	N ^{mm} <i>sít'</i> + 风 <i>vitr</i>
牛蒡	牛 <i>buvol</i> + N ⁺ 艹 <i>tráva</i>	毛茛	毛 <i>chlup</i> + N ⁺ 艹 <i>tráva</i>	茴香	N ⁺ 艹 <i>tráva</i> + 香 <i>voňavý</i>
白芨	白 <i>bílý</i> + N ⁺ 艹 <i>tráva</i>	马蔺	马 <i>kůň</i> + N ⁺ 艹 <i>tráva</i>	黄芪	黄 <i>žlutý</i> + N ⁺ 艹 <i>tráva</i>
香薷	香 <i>voňavý</i> + N ⁺ 艹 <i>tráva</i>	青葙	青 <i>azurový</i> + N ⁺ 艹 <i>tráva</i>	白芷	白 <i>bílý</i> + N ⁺ 艹 <i>tráva</i>
白薤	白 <i>bílý</i> + N ⁺ 艹 <i>tráva</i>	蠮龟	L 虫 <i>hmyz</i> + 龟 <i>želva</i>	石蛎	石 <i>kámen</i> + L 虫 <i>hmyz</i>
白蛉	白 <i>bílý</i> + L 虫 <i>hmyz</i>	石蚶	石 <i>kámen</i> + L 虫 <i>hmyz</i>	水螳	水 <i>voda</i> + L 虫 <i>hmyz</i>
铸色	L 钅 <i>kov</i> + 色 <i>barva</i>	山魃	山 <i>hora</i> + V 鬼 <i>démon</i>	黄鹂	黄 <i>žlutý</i> + P 鸟 <i>pták</i>
嵒窳	DD 口 <i>ústa</i> + N 穴 <i>jeskyně</i>	不韪	N 一 <i>jeden</i> + U 韦 <i>opozice</i>	酰基	L 酉 <i>korbel</i> + D 土 <i>země</i>
屯遭	D 中 <i>ratolest</i> + V 辶 <i>chodník</i>				

Příloha č. 3 Slovníček analyzovaných ZNV

Nadpisový řádek je seřazen následovně: znak s nulovým významem, výslovnost v pīnyīnu a výčet víceslabičných struktur, v nichž se znak uplatňuje. Pro větší přehlednost je v rámci výčtu nahrazen tučnou vlnovkou. Řádek výkladový začíná nejprve polynomickou strukturou, poté následuje prepis výslovnosti a český překlad, který je z velké části dílem autorky předkládané práce. Názvy rostlin a živočichů jsou obvykle doplněny o prepis do latiny, chemické prvky a sloučeniny o vzorec. Jestliže taxonu dosud nebyl přiřazen český ekvivalent, sestává výklad významu z latinské biologické nomenklatury, případně také z upřesnění, do jaké čeledi nebo rodu živý organismus patří. Pokud bylo třeba význam více rozvést, bylo tak učiněno v poznámce pod čarou, a to včetně odkazu na příslušnou stranu v *XHC*. V poznámkách pod čarou se rovněž nachází další slovníkem prisuzované významy, které však nebyly pro účely analýzy brány v potaz, proto je na ně třeba nahlížet jen jako na referenci.

Seznam užitých zkratk a symbolů

<i>dial.</i>	dialektismus
<i>hov.</i>	hovorově
<i>kniž.</i>	knižně
[<i>redupl.</i>]	reduplikovaný
<i>zst.</i>	zastarale
Me1	atributivní slovece 的 d
TČM	tradiční čínská medicína
~	nahrazuje vykládaný znak
	odděluje položky výčtu
()	doplnění či upřesnění výkladu významu
[]	explikační část překladu

A

爨 ài ~燧
 爨燧 àidài
 娴 ān ~婀
 娴婀 ān'ē
 鹑 ān ~鹑
 鹑鹑 ānchún
 鲛 ān ~鰈
 鲛鰈 ānkāng
 肮 āng ~脏
 肮脏 āngzāng
 聒 áo 佶屈~牙
 佶屈聒牙 jíqū áo yá

kniž. oblačný, zamračený

kniž. nerozhodný, váhavý

křepelka polní (*Coturnix coturnix*)

ďasové (*Lophiiformes*)

špinavý, nečistý

těžko srozumitelný text plný krkolomných výrazů

B

菝 bá ~莢
 菝莢 báqiā
 斓 bān ~斓
 斓斓 bānlán
 莠 bàng 牛~
 牛莠 niúbàng
 孢 bāo ~子
 孢子 bāozǐ
 龋 bāo ~牙
 龋牙 bāoyá
 狈 bèi 狼~
 狼狈 lángbèi
 蓓 bèi ~蕾
 蓓蕾 bèilěi
 骹 bèi 骹~
 骹骹 wěibèi
 菴 bēng [redupl.]
 菴菴 bēngbēng
 荸 bí ~芥
 荸荠 bíqi
 萑 bì ~拔
 萑拔 bìbō
 萑 bì ~薹
 萑薹 bìxiè
 屐 bì ~屐
 屐屐¹⁰⁶ bìxì
 悝 bì ~忆
 悝忆 bìyì
 蓖 bì ~麻
 蓖麻 bì má
 臆 bì ~臆
 臆臆 bìyì

přestup čínský (*Smilax china*)

pestrý, barvitý

lopuch větší (*Arctium lappa*)

spora, výtrus, zárodečná buňka

zub(y) vyčnívající z úst, tj. zpod rtu

bídny, mizerný, sužovaný, rozpačitý

pupen, poupě

kniž. zamotaný, spleť, komplikovaný

kniž. bujný, hojný (o květinách, plevelu)

bahnička jedlá (*Eleocharis dulcis*)

pepřovník dlouhý (*Piper longum*)

Dioscorea septemloba Thunb. – bylina čeledi smldincovité

kniž. namáhavý

kniž. nešťastný, podrážděný

skočec obecný (*Ricinus communis*)

nešťastný, podrážděný

¹⁰⁶ Též „zst. bájná želva“.

秘 bì	~ 醇	
秘醇 bìbó		kniž. silně aromatický
薜 bì	~ 荔	
薜荔 bìlì		fikovník plazivý (<i>Ficus pumila</i>)
蝙蝠 biān	~ 蝠	
蝙蝠 biānfú		netopýr
苜 biàn	~ 基	
苜基 biànjī		benzyl C ₆ H ₅ CH ₂ -
瘰 biāo	~ 疽	
瘰疽 biāojū		TČM: flegmóna ¹⁰⁷
僮 biāo	[redupl.]	
僮僮 ¹⁰⁸ biāobiāo		kniž. krácející, chodící
蕹 biāo	~ 草	
蕹草 biāocǎo		skřípinec trojhranný (<i>Scirpus triqueter</i>)
灑 biāo	[redupl.]	
灑灑 biāobiāo		kniž. prudký déšť nebo sníh
彬 bīn	[redupl.]	
彬彬 bīnbīn		kniž. kultivovaný
宾 bīn	~ 相	
宾相 ¹⁰⁹ bīnxiàng		družba, družička
缤 bīn	~ 纷	
缤纷 bīnfēn		kniž. rozmanitý a chaotický
镔 bīn	~ 铁	
镔铁 bīntiě		damascénská ocel
槟 bīng	~ 榔	
槟榔 bīngláng		areka obecná (<i>Areca catechu</i>)
蛎 bǐng	石~	
石蛎 shíbǐng		chvostnatky (<i>Archaeognatha</i>)
玻 bō	~ 璃	
玻璃 bōli		sklo
菠 bō	~ 菜 ~ 萝	
菠菜 bōcài		špenát
菠萝 bōluó		ananas
鸪 bó	~ 鸽 ~ 鸠	
鸪鸽 bógé		holub domácí (<i>Columba livia f. domestica</i>)
鸪鸠 bógu		druh holuba ¹¹⁰
醇 bó	秘~	
秘醇 bìbó		kniž. silně aromatický
檫 bò	黄~	
黄檫 huángbò		korkovník (<i>Phellodendron</i>)
岫 bō	~ 峭	
岫峭 bōqiào		kniž. půvabný, ladný
庸 bū	~ 峭	
庸峭 būqiào		kniž. půvabný, ladný

¹⁰⁷ XHC 2016: s. 86: „Bakteriální hnisavý zánět postihující břicho prstů (na rukou či na nohou). Postižené místo nejprve opuchne, zčervená, poté pobolívá a je horké“.

¹⁰⁸ Těž „**kniž.** četný, mnohý“.

¹⁰⁹ Těž „**zst.** vítáč hostů, ceremoniář“.

¹¹⁰ XHC 2016: s. 101: „Pták s černohnědým peřím. Před bouřkou nebo rozedněním sedává na stromě a volá *kuku*“.

鸱 bū	地~	
地鸱 dibū		drop velký (<i>Otis tarda</i>)
C		
鸪 cāng	~鸪	
鸪鸪 cānggēng		žluva
螯 cáo	螯~	
螯螯 qícáo		ponrava
懞 cǎo	[redupl.]	
懞懞 cǎocǎo		kniž. ustaraný, neklidný
箬 cè	~竹	
箬竹 cèzhú		<i>Bambusa blumeana</i> – druh bambusu
嶒 céng	峻~	
嶒嶒 léngcéng		kniž. vysokohorský, skalnatý
喳 chā	[redupl.]	
喳喳 chācha		šeptat
佻 chà	~儻	
佻儻 chāchàng		kniž. zklamaný
忮 chà	~忮	
忮忮 chāchì		zklamaný
襜 chān	~褕	
襜褕 chānyú		kniž. dlouhé nepodšité šaty
婵 chán	~娟 ~媛	
婵娟 ¹¹¹ chánjuān		kniž. nádherná [žena]
婵媛 ¹¹² chányuán		kniž. nádherná [žena]
潺 chán	~湲	
潺湲 chányuán		kniž. poklidně tekoucí (říčka, pramen, proud vody)
鞞 chàn	鞍~	
鞞鞞 ānchàn		koňské sedlo se všim příslušenstvím
菖 chāng	~兰 ~蒲	
菖兰 chānglán		gentský mečík (<i>Gladiolus gandavensis</i> Vaniot Hoult)
菖蒲 chāngpú		puškvorec obecný (<i>Acorus calamus</i>)
徜徉 cháng	~徉	
徜徉 chángyáng		kniž. lelkovat
鲮 cháng	毛~鱼	
毛鲮鱼 máochángyú		smuha (<i>Megalonibeia</i>)
碎 chē	~磔	
碎磔 chēqú		zéva (<i>Tridacninae</i>)
踰 chēn	~蹕	
踰蹕 chēnchūō		kniž. pokulhávat, skákat
蹕 chēn	~蹕	
蹕蹕 chēnchūō		pokulhávat, skákat
怪 chēng	~柳	
怪柳 chēngliǔ		tamaryšek čínský (<i>Tamarix chinensis</i>)

¹¹¹ Těž „**kniž.** měsíc [na obloze]“.

¹¹² Těž „**kniž.** propojený, propletený“.

¹¹³ Těž „**kniž.** ztrhaný, zmořený“, „**kniž.** trápit“, „**kniž.** obviňovat“, „**kniž.** zmírnit“.

踟 chí	~蹰 ~蹰	
踟蹰 chíchú		nerozhodný, váhavý
踟蹰 chíchú		nerozhodný, váhavý
豉 chǐ	豆~	
豆豉 dòuchǐ		fermentované fazole
彳 chì	~亍	
彳亍 chíchù		<i>kniž.</i> pomalu kráčet, našlapovat
倖 chì	倖~	
倖倖 chàchì		<i>kniž.</i> zklamaný
倖 chì	倖~	
倖倖 chàchì		zklamaný
瘵 chì	~痲	
瘵痲 chizòng		TČM: třást se, svíjet se v křečích
茺 chōng	~蔚	
茺蔚 chōngwèi		srdečník japonský (<i>Leonurus japonicus</i> Houtt.)
憧 chōng	[redupl.] ~憬	
憧憧 chōngchōng		mihotavý, třepotavý (o světle, stínu, plameni svíčky)
憧憬 chōngjǐng		vzhlížet s nadějí, toužit [po něčem]
踌 chóu	~躇	
踌躇 ¹¹⁴ chóuchú		váhavý
蝥 chú	蟥~	
蝥蟥 chánchú		ropucha
踯 chú	踯~ 踯~	
踯蹰 chíchú		nerozhodný, váhavý
踯蹰 ¹¹⁵ chóuchú		váhavý
蹰 chú	踯~	
蹰蹰 chíchú		nerozhodný, váhavý
亍 chù	彳~	
彳亍 chíchù		<i>kniž.</i> pomalu kráčet, našlapovat
诼 chù	~詭	
诼詭 chùguǐ		<i>kniž.</i> neobvyklý, zvláštní
阨 chuài	阨~	
阨阨 zhèngchuài		zoufale bojovat
膾 chuài	囊~	
囊膾 nāngchuài		tučné, křehké vepřové maso z hrudní a břišní části (prasete)
莼 chún	~菜	
莼菜 chúncài		<i>Brasenia schreberi</i> J. F. Gmel. – druh brasenie
婣 chuò	~约	
婣约 chuòyuē		elegantní, půvabná [žena]
齷 chuò	齷~	
齷齷 ¹¹⁶ wòchuò		špinavý, nečistý
鸕 cí	鸕~	
鸕鷀 lúcí		kormorán
糍 cí	~粑	
糍粑 cíbā		koláček z lepkavé rýže

¹¹⁴ Těž „*kniž.* zůstat, setrvávat“, „*kniž.* [být] spokojený sám se sebou“.

¹¹⁵ Viz předchozí poznámka.

¹¹⁶ Těž „ohavný, strašný [člověk]“.

苁 cōng ~蓉	
苁蓉 cōngróng	cistanche (<i>Cistanche</i>)
囱 cōng 烟~	
烟囱 yāncōng	komín
腠 còu ~理	
腠理 còulǐ	TČM: strie nebo vzorování svalové tkáně
蹶 cù ~蹶	
蹶蹶 cùjù	kniž. uctivý a neklidný
璀 cuǐ ~璨	
璀璨 cuǐcàn	zářivý, oslnivý (o perlách, nefritech)
悴 cuì 憔~	
憔悴 qiáocuì	ztrhaný, zmořený
嵯 cuó ~峨	
嵯峨 cuó'é	kniž. rozeklaný, skalnatý
瘞 cuó ~疮	
瘞疮 cuóchuāng	akné
D	
臃 dā 肥~	
肥臃 féidā	kniž. obtloustlý (často ve spojení s Me1 的 d)
褙 dā ~包 ~褙	
褙包 dābāo	bederní pás ¹¹⁷
褙褙 ¹¹⁸ dālián	kapsář přes rameno
苾 dá 苾~菜	
苾苾菜 jūndáicài	mangold (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>cicla</i>)
瘡 dá ~背	
瘡背 dábèi	TČM: vřed na zádech
坳 da 坳~	
坳坳 gēda	pahorek
绌 da 绌~	
绌绌 gēda	uzel
疸 da 疸~	
疸疸 ¹¹⁹ gēda	bradavice, vřed
跫 da 跫~	
跫跫 bèngda	poskakovat
瘡 da 瘡~	
瘡瘡 gēda	bradavice, vřed
玳 dài ~花 ~瑁	
玳玳花 dàidàihuā	pomerančovník hořký (<i>Citrus × aurantium Amara</i>)
玳瑁 dàimào	kareta pravá (<i>Eretmochelys imbricata</i>)
澹 dài 澹~	
澹澹 àidài	kniž. zamračený, zamračeno
襤 dài 襤~	
襤襤 nàidài	kniž. nerozumný, hloupý
眈 dān [redupl.]	
眈眈 dāndān	upřený [pohled]

¹¹⁷ XHC 2016: s. 231: „dlouhý a široký pás z hedvábné či jiné látky, který se váže na oblečení“.

¹¹⁸ Též „svrchní oděv zápasníků“.

¹¹⁹ Též „malé koulovité útvary, kulička“.

疸 dǎn 黄~	
黄疸 huángdǎn	žloutenka
菡 dàn 菡~	
菡萏 hàndàn	kniž. lotos ořechonosný (<i>Nelumbo nucifera</i>)
螳 dāng 螳~	
螳螂 diédāng	pavouci čeledi sklípákovití (<i>Ctenizidae Thorell</i>)
筍 dāng 筍~	
筍筍 yúndāng	druh bambusu rostoucí v blízkosti vody
橈 dǎng 橈~	
箬橈 lèdǎng	rostlina rodu žlutodřev (<i>Zanthoxylum</i>)
沔 dāo [redupl.]	
沔沔 dāodāo	kniž. mrštný, proudící, tekoucí
沔 dāo [redupl.]	
沔沔 dāodāo	kniž. ustaraný, sklíčený
髻 dí ~髻	
髻髻 díjì	kniž. příčesek ve formě drdolu
玳 dì ~玳	
玳玳 dìlì	kniž. perleťový, třpytivý
瑯 dì 玛~脂	
玛瑙脂 mǎdìzhī	tekuté adhezivní lepidlo ¹²⁰
螭 dì ~螭	
螭螭 didōng	kniž. duha
钉 diào 钉~儿	
钉儿 liàodiàoer	petlice zámku dveří či oken
喋 dié [redupl.] ~血	
喋喋 diédié	donekonečna hovořící, neúnavně žvanící
喋血 diéxuè	kniž. masakrovat
嶂 dié ~嶂	
嶂嶂 diéniè	kniž. vysokohorský
螳 dié ~螳	
螳螂 diédāng	pavouci čeledi sklípákovití (<i>Ctenizidae Thorell</i>)
仃 dīng 伶~	
伶仃 língdīng	osamocený, osamělý
盯 dīng ~盯	
盯盯 dīngníng	ušní maz
钉 dìng 短~	
短钉 ¹²¹ dòudīng	kniž. obětina naturálního charakteru
螭 dōng 螭~	
螭螭 didōng	kniž. duha
蚪 dǒu 蚪~	
蝌蚪 kēdǒu	pulec
短 dòu ~钉	
短钉 ¹²² dòudīng	kniž. obětina naturálního charakteru
髑 dú ~髑	
髑髅 dúlóu	kniž. kosterní pozůstatky

¹²⁰ XHC 2016: s. 869: „kromě dalších příměsí obsahuje hlavně živec, používá se hlavně k lepení linolea“.

¹²¹ Těž „**kniž.** příliš květnatý, bujný písemný projev“.

¹²² Viz předchozí poznámka

苳 dù	苳~	
苳苳 jiāngdù		<i>Cyperus malaccensis</i> – rostlina rodu šáchorovitě
哆 duō	~嗦	
哆嗦 duōsuo		chvět se, třást se (zimou, zlostí)
E		
婀 ē	~娜	
婀娜 ēnuó		kniž. něžná a krásná
婀 ē	婷~ ~娜	
婷婷 ān'ē		kniž. nerozhodný, váhavý
婀娜 ēnuó		něžná a krásná
莪 é	~蒿 ~术	
莪蒿 éhāo		odrůda pelyňku
莪术 ézhú		kurkumovník zeodárový (<i>Curcuma zedoaria</i>)
愕 è	[redupl.]	
愕愕 è'è		kniž. přímočarý, přímý
噫 è	二~英	
二噫英 èr'èyīng		1,4-dioxin C ₄ H ₄ O ₂
洏 ér	涟~	
涟洏 lián'ér		kniž. uslzený, uplakany
F		
砝 fǎ	~码	
砝码 fǎmǎ		přivažek
珫 fà	~琅	
珫琅 fàláng		smalt, glazura
緋 fán	~帛	
緋帛 ¹²³ fányuān		kniž. pofukování větru
肪 fáng	脂~	
脂肪 zhīfáng		tuky
翡 fěi	~翠	
翡翠 ¹²⁴ fěicuì		ledňáček
狒 fèi	[redupl.]	
狒狒 fèifèi		pavián
粉 fēn	[redupl.]	
粉粉 fēnfēn		kniž. letící pták
鼯 fén	~鼠	
鼯鼠 féngshǔ		cokor (<i>Myospalax</i>)
玦 fū	珮~	
玦珮 wǔfū		kniž. kámen podobný nefritu
砮 fū	砮~	
砮砮 wǔfū		kámen podobný nefritu
芙 fú	~蕖	
芙蕖 fúqú		kniž. lotosový květ
茯苓 fú	~苓	
茯苓 fúlíng		<i>Wolfiporia extensa</i> – houba čeledi chorošovitě
菘 fú	菜~	
菘菜 láifú		ředkev setá, daikon (<i>Raphanus sativus</i>)

¹²³ Těž „**kniž.** nahodile vzít“.

¹²⁴ Těž „jadeit“.

匍 fú	匍~	
匍匐 púfú		lézt, plazit se
虺 fú	~虺 虺~	
虺虺 fúyóu		jepice
蚍蜉 pífú		kniž. velký mravenec
鲂 fú	鲂~	
鲂鲂 fángfú		druh ryby čeledi štitníkovití (<i>Triglidae</i>)
咐 fù	嘱咐~	
嘱咐 zhǔfù		přikazovat, důtklivě nabádat
蝮 fù	~蛇	
蝮蛇 fùshé		ploskolebec stepní (<i>Agkistrodon halys</i>)
G		
尜 gá	[redupl.] (~儿)	
尜尜 gága		káča (dětská hračka)
尬 gà	尴~	
尴尬 ¹²⁵ gāngà		nepříjemný, složitý (o situaci)
玕 gān	琅~	
琅玕 lánggān		kniž. kámen podobný perle
砣 gān	~石	
砣石 gānshí		hlušina
尴 gān	~尬	
尴尬 ¹²⁶ gāngà		nepříjemný, složitý (o situaci)
橄 gǎn	~榄	
橄榄 ¹²⁷ gǎnlǎn		kanárník (<i>Canarium album</i> (Lour.) Rausch)
枏 gāng	青~	
青枏 qīnggāng		<i>Quercus glauca</i> – druh dubu
罡 gāng	~风	
罡风 gāngfēng		v taoismu označuje silný vítr, který se nachází vysoko v atmosféře
榨 gāo	桔~	
桔榨 jiégāo		nástroj sloužící k čerpání vody ¹²⁸
皋 gāo	~丸	
皋丸 gāowán		varlata
圪 gē	~圪	
圪圪 gēda		pahorek
纆 gē	~纆	
纆纆 gēda		uzel
疙 gē	~瘩 ~痘	
疙瘩 gēda		bradavice, vřed
疙疸 ¹²⁹ gēda		bradavice, vřed
饹 gē	~饹	
饹饹 gēzha		trhanec z fazolové mouky
胳膊 gē	~膊 ~臂	
胳膊 gēbei		paže
胳膊 gēbo		paže

¹²⁵ Též „nepřirozený, rozpačitý“.

¹²⁶ Viz předchozí poznámka.

¹²⁷ Též „olivý“, „olivovníky“.

¹²⁸ XHC 2016: s. 667: „Vedle studny či vodního zdroje se na strom, případně jinou bytelnou konstrukci zavěsí páka. Na jeden konec se uváže vědro a na druhý závaží“.

¹²⁹ Viz poznámka č. 119.

裕 gē	~褙	
裕褙 gēbei		odstřížky nebo staré hadry našité na podšívkovou tkaninu ¹³⁰
茗 gé	~葱	
茗葱 gécōng		česnek hadí (<i>Allium victorialis</i> L.)
骼 gé	骨~	
骨骼 gùgé		kostra (člověka nebo zvířete)
鞣 gé	鞣~	
鞣鞣 jiāogé		kniž. proplétat se, zapadat [do sebe]
虻 gè	~螂	
虻螂 gèláng		chrobákovití (hovniválové)
菘 gèn	毛~	
毛菘 máogèn		pryskyřník japonský (<i>Ranunculus japonicus</i>)
鸪 gēng	鸪~	
鸪鸪 cānggēng		žluva
蚣 gōng	蜈~	
蜈蚣 wúgōng		stonožka
佝 gōu	~偻病	
佝偻病 gōulóubìng		křivice (<i>rachitis</i>)
枸 gōu	~橘	
枸橘 gōujú		citronečnick trojlistý, trifoliáta (<i>Poncirus trifoliata</i>)
枸 gǒu	~杞	
枸杞 gǒuqǐ		kustovnice čínská (<i>Lycium chinense</i>)
轱 gū	~辘	
轱辘 gūlu		kutálet se
鸪 gū	鸪~ 鸪~	
鸪鸪 bógū		druh holuba ¹³¹
鸪鸪 zhègū		frankolín (<i>Francolinus</i>)
蛄 gū	蛄~ 蛄~	
蛄蛄 huìgū		<i>Platypleura kaempferi</i> – druh cikády
蛄蛄 lóugū		krtonožka (<i>Gryllotalpa</i>)
萘 gū	~萘 ~萘果	
萘萘 gūgū		pupen
萘萘 gūgū		pupen
萘萘果 gūgūguǒ		měchýřek (<i>folliculus</i>)
蛄 gū	蛄~	
蛄蛄 làgū		<i>Cambaridae</i> – druh raka, velikostí menší než je humr
蛄蛄蛄 làlàgū		krtonožka (<i>Gryllotalpa</i>)
苦 guā	~葵	
苦葵 guāilóu		<i>Trichosanthes kirilowii</i> – vlasokvět, rostlina čeledi tykvovité
胱 guāng	~氨酸 膀~	
胱氨酸 guāng'ānsuān		cystin C ₆ H ₁₂ N ₂ O ₄ S ₂
膀胱 pángguāng		močový měchýř
皈 guī	~依	
皈依 guīyī		konvertovat (k jinému náboženství)
宄 guǐ	奸~	
奸宄 jiānguǐ		kniž. zločinec, provinilec

¹³⁰ XHC 2016: s. 438: „Spojením těchto dvou filamentů vznikne silnější kus látky, který se využívá zejména k šití tradičních plátěnek“.

¹³¹ Viz poznámka č.110.

媿 guī ~媿	
媿媿 guīhuà	kniž. něžná a krásná
坳 guō 坳~	
坳坳 gānguō	žihací kelímek, tyglík
蝸 guō [redupl.]~儿	
蝸蝸 儿 guōguor	kobylka
螺 guō ~羸	
螺羸 guōluō	jízlivky (<i>Euminae</i>)
H	
菡 hàn ~菡	
菡萏 hàndàn	kniž. lotos ořechonosný (<i>Nelumbo nucifera</i>)
焯 hǎn/hàn ~菜	
焯菜 hǎncài/hàncài	rukev (<i>Rorripa</i>)
颀 háng 颀~	
颀颀 ¹³² xiéháng	kniž. pták poletující nahoru a dolů
嚆 hāo ~矢	
嚆矢 hāoshǐ	kniž. pískací/rezonanční hrot [šípů]
饴 hé ~饴	
饴饴 héle	nudle z pohankové a čirokové mouky
嚮 hè [redupl.]	
嚮嚮 hēhè	kniž. lesklé bílé peří
膨 hēng 膨~	
膨膨 péng hēng	kniž. vypuknuté břicho
蘅 héng 杜~	
杜蘅 dùhéng	<i>Asarum forbesii</i> – druh kopytníku
莛 hóng ~草	
莛草 hóngcǎo	řdesno východní (<i>Polygonum orientale</i>)
泓 hòng ~洞	
泓洞 hòngdòng	kniž. rozsáhlý, rozlehlý, bezmezný
逅 hòu 邂~	
邂逅 xièhòu	kniž. náhodou potkat
唢 hū ~哨	
唢哨 hūshào	pískání na prsty
惚 hū 恍~	
恍惚 huǎnghū	roztržitý, nesoustředěný
囫 hú ~囫	
囫圇 húlún	celý, úplný
葫 hú ~芦	
葫芦 húlu	lagenárie obecná (<i>Lagenaria siceraria</i>)
瑚 hú 珊~	
珊瑚 shānhú	korál
鸬 hú 鹈~	
鸬鹚 tíhú	pelikán
蝴 hú ~蝶	
蝴蝶 húdié	motýl
觥 hú ~觥	
觥觥 húsù	kniž. třást se strachem

¹³² Též „odporovat si, soupeřit“.

琥 hǔ	~珀	
琥珀 hǔpò		jantar C ₆ H ₁₆ O
骅 huá	~骝	
骅骝 huáliú		kniž. hnědák, vraník hnědé barvy
姘 huà	~婉	
婉姘 guǐhuà		kniž. něžná a krásná
穰 huái	~耙	
穰耙 huáibà		pluh
闾 huán	~闾	
闾闾 huánhuì		kniž. pouliční trh, městské uličky
痲 huàn	~痲	
痲痲 tānhuàn		ochrnout
漶 huàn	~漫	
漫漶 mànhuàn		rozmazaný, nečitelný (písmo, obrázky)
徨 huáng	~徨	
彷徨 pánghuáng		pochodovat tam a zpět
饴 huáng	~饴	
饴饴 zhānghuáng		kniž. sladkosti, bonbony
蟻 huáng	~蟻	
蟻蟻 mǎhuáng		pijavice
喧 huī	~喧	
喧喧 xuānhuī		kniž. hlučný
茴 huí	~香	
茴香 huíxiāng		fenykl obecný (<i>Foeniculum vulgare</i>)
闾 huì	~闾	
闾闾 huánhuì		kniž. pouliční trh, městské uličky
蝻 huì	~蝻	
蝻蝻 huìgū		<i>Platyleura kaempferi</i> – druh cikády
馄 hún	~饨	
馄饨 húntun		knedlíčky wonton

J

圾 jī	~圾	
垃圾 lājī		odpadky, smetí
芨 jī	白~ ~草	
白芨 báijī		čínská orchidej (<i>Bletilla striata</i>)
芨芨草 jījīcǎo		osinatec (<i>Achnatherum</i>)
乩 jī	扶~	
扶乩 fújī		způsob věštění ¹³³
戾 jī	~奸	
戾奸 lìjiàn		homosexuální styk mezi muži
劊 jī	~劊	
劊劊 ¹³⁴ jījué		kniž. řezbářský nůž
钜 jī	~钜	
钜钜 zījī		kniž. motyka
蒺 jí	~藜	
蒺藜 jílí		kotvičník zemní (<i>Tribulus terrestris</i>)

¹³³ XHC 2016: s. 399: „Dva lidé nesou nad pískem desku, na níž je zavěšený proutek. Vzniklé znaky či obrazce jsou důkazem přítomnosti nadpřirozených jevů“.

¹³⁴ Též „**kniž.** vyřezávat“.

蹊 jí	蹊~	
蹊蹊 cùjī		kniž. uctivý a neklidný
鶺鴒 jí	~鶺鴒	
鶺鴒 jílíng		konipas
鑿 jì	白~豚	
白鑿豚 báijìtún		delfínovec čínský (<i>Lipotes vexillifer</i>)
櫪 jì	~木	
櫪木 jìmù		loropetalum čínské (<i>Loropetalum chinense</i>)
跣 jiā	~跌	
跣跌 jiāfū		lotosový sed
蛱 jiá	~蝶	
蛱蝶 jiádié		babočkovití (<i>Nymphalidae</i>)
戈 jiān	[redupl.]	
戈戈 jiānjiān		kniž. malý, drobný
鞞 jiān	鞍~	
鞞鞞 ānjiān		kniž. koňské sedlo s dečkou
浅 jiàn	[redupl.]	
浅浅 jiànjiàn		kniž. výřečný, výmluvný
苕 jiāng	~苕	
苕苕 jiāngdù		<i>Cyperus malaccensis</i> – rostlina rodu šachorovitě
豇 jiāng	~豆	
豇豆 jiāngdòu		vigna čínská (<i>Vigna unguiculata</i>)
疆 jiāng	~砂	
砂疆 shājiāng		vápenaté útvary v zemině ¹³⁵
苒 jiāo	秦~	
秦苒 qínjiāo		<i>Gentiana macrophylla</i> – druh hořce
嶢 jiāo	~嶢	
嶢嶢 jiāoyáo		kniž. tyčící se, do výše čnící
鷓 jiāo	~鷓	
鷓鷓 jiāoliáo		střízlík obecný (<i>Troglodytes troglodytes</i>)
侥 jiǎo	~幸	
侥幸 jiǎoxìng		šťastnou náhodou, čirou náhodou
潜 jiē	[redupl.]	
潜潜 jiējiē		kniž. proudící, tekoucí (vodní tok)
拮 jié	据~	
拮据 jiéju		mít nouzi o peníze, [být] na dně
蚶 jié	石~	
石蚶 shíjié		<i>Capitulum mitella</i> – druh pobřežního korýše
蚶 jiè	蛤~	
蛤蚧 géjiè		gekon obrovský (<i>Gekko gekko</i>)
堇 jǐn	~菜 ~色	
堇菜 jǐncài		violka (<i>Viola</i>)
堇色 jǐnsè		světle fialová, jasně fialová
饑 jǐn	饥~	
饥饑 jījīn		kniž. hladomor vzniklý v důsledku nedostatku potravin

¹³⁵ XHC 2016, s.1133: „(...) poměrně tvrdé, nepropouští vodu. Větší útvary jsou velké asi jako kostka, menší jsou velké jako zrnka. Ve stavebnictví se mohou užívat namísto zdiva“.

槿 jǐn	木~	
木槿 mùjǐn		ibišek syrský (<i>Hibiscus syriacus</i>)
菁 jīng	~华 [redupl.] 蔓~	
菁华 jīnghuā		podstata, esence
菁菁 jīngjīng		kniž. bujný (o travách a stromech)
蔓菁 mánjīng		brukev řepák vodnice (<i>Brassica rapa subsp. rapa</i>)
獠 jiāo	黄~	
黄獠 huángjiāo		muntžak (<i>Muntiacus</i>)
兢 jīng	~业业 战战~	
兢兢业业 jīngjīngyèyè		svědomitý, pečlivý
战战兢兢 zhànzhànjīngjīng		třást se strachem
鼯 jīng	鼯~	
鼯鼯 qújīng		rejsek (<i>Soricidae</i>)
痉 jìng	~挛	
痉挛 jìngluán		křeč (spasmus)
赳 jiū	[redupl.]	
赳赳 jiūjiū		udatný, galantní
柏 jiù	乌~	
乌柏 wūjiù		kožokvět lojonosný (<i>Sapium sebiferum</i>)
枸 jǔ	~椽	
枸椽 jǔyuán		cedrát (<i>Citrus medica</i>)
钜 jǔ	~铍	
钜铍 jǔyǔ		neshoda, svár
蒟 jǔ	~酱 ~蒟	
蒟酱 ¹³⁶ jǔjiàng		pepřovník betelový (<i>Piper betle L.</i>)
蒟蒻 jǔruò		zmijovec indický (<i>Amorphophallus konjac</i>)
齟 jǔ	~齟	
齟齬 jǔyǔ		kniž. neshodnout se, hádat se ¹³⁷
踽 jǔ	[redupl.]	
踽踽 jǔjǔ		kniž. kráčející sám
苣 jù	莴~	
莴苣 wōjù		locika setá (<i>Lactuca sativa Linn.</i>)
飓 jù	~风	
飓风 jùfēng		hurikán
鹃 juān	杜~	
杜鹃 ¹³⁸ dùjuān		rododendron (<i>Rhododendron simsii Planch.</i>), příp. jeho plod
睨 juàn	[redupl.]	
睨睨 juànjuàn		kniž. podezřívavě hledící
孑 jué	子~	
孑孓 jiéjué		larva komára
驮 jué	~驢	
驮驢 juétí		mula
劊 jué	劊~	
劊劊 ¹³⁹ jījué		kniž. řezbářský nůž

¹³⁶ Též „pepřová omáčka“.

¹³⁷ XHC 2016: s. 706: „Postavení horních a dolních zubů si navzájem neodpovídá. Metaforicky: vzájemná neshoda, svár“.

¹³⁸ Též „kukačky (ptáci)“.

¹³⁹ Viz poznámka č. 134.

獬 jué	猖~	
猖獗 chāngjué		vzpurný, nepoddajný
爨 jué	~火	
爨火 juéhuǒ		„ <i>kniž.</i> pochodeň“
苕 jūn	苕~菜	
苕苕菜 jiūdácài		mangold (<i>Beta vulgaris</i> var. <i>cicla</i>)
皸 jūn	裂 liè	
皸裂 jūnliè		mrazem rozpraskaná kůže
K		
剝 kāi	~切	
剝切 kāiqiè		<i>kniž.</i> relevantní, případný
欬 kài	警~	
警欬 qǐngkài		<i>kniž.</i> kašlat
颧 kǎn	~颌	
颧颌 kǎnhàn		<i>kniž.</i> vychrtlý a zbídačený (hladem)
轆 kǎn	~轳	
轆轳 kǎnkē		<i>kniž.</i> hrbolatý
慷 kāng	~慨	
慷慨 ¹⁴⁰ kāngkǎi		vzletný, vzrušený, patetický
鯧 kāng	鯧~	
鯧鯧 ānkāng		ďasové (<i>Lophiiformes</i>)
箒 kǎo	~笔	
箒笔 kǎolǎo		proutěný košík (s kruhovým dnem)
畎 kē	~畝	
畎畝 kēla		hrouda hlíny
坳 kē	~拉	
坳拉 kēla		hrouda hlíny
稞 kē	~麦	
稞麦 kēmài		ječmen setý bezpluchý (<i>Hordeum vulgare</i> var. <i>nudum</i>)
瞌 kē	~睡	
瞌睡 kēshuì		podřimovat, pospávat
蝌 kē	~蚪	
蝌蚪 kēdǒu		pulec
坳 kē	坎~	
坎坳 ¹⁴¹ kǎnkē		hrbolatý, nerovný
缣 kè	~丝	
缣丝 kèsī		technika zpracování hedvábí ¹⁴²
倥 kōng	~侗	
倥侗 kōngtóng		<i>kniž.</i> neznalý, nevědomý
倥 kōng	[redupl.]	
倥倥 kōngkōng		<i>kniž.</i> upřímný, srdečný
倥 kǒng	~惚	
倥惚 ¹⁴³ kǒngzǒng		<i>kniž.</i> naléhavý, neodkladný (událost)
矻 kū	[redupl.]	
矻矻 kūkū		<i>kniž.</i> pracovitý, pilný, přičinlivý

¹⁴⁰ Těž „štedrý“.

¹⁴¹ Těž „*kniž.* procházet těžkostmi, frustrovaný“.

¹⁴² *XHC* 2016: s. 742: Hedvábí upravené technikou kèsī budí dojem, že na něj byl vzor vyřezán nikoli vyšit.

¹⁴³ Těž „*kniž.* chudý“.

骷 kū	~髅	
骷髅 kūlóu		kostra lebky, příp. úplná lidská kostra
鲩 kuài	~鱼	
鲩鱼 kuàiyú		iliša (<i>Ilisha</i>)
髌 kuān	~骨	
髌骨 kuāngǔ		pánevní kost
劬 kuāng	~勩	
劬勩 kuāngráng		kniž. znepokojený a rozrušený
佺 kuāng	~儻	
佺儻 kuāngráng		kniž. znepokojený a rozrušený
岵 kuī	~巍	
岵巍 kuīwēi		kniž. do výše čnicí, tyčící se
骩 kuí	[redupl.]	
骩骩 kuíkuí		kniž. statný oř
蝮 kuí	~蛇	
蝮蛇 kuíshé		zmije
傀 kuī	~儡	
傀儡 ¹⁴⁴ kuǐlěi		dřevěná loutka
魄 kuī	~磊	
魄磊 ¹⁴⁵ kuǐlěi		hrouda kamenných kostek
蛞 kuò	~蝓	
蛞蝓 kuòyú		slimák
L		
畎 lā	畎~	
畎畎 kēla		hrouda hlíny
垃 lā	~圾	
垃圾 lājī		odpadky, smetí
喇 lǎ	~叭	
喇叭 lǎba		trubka, trumpeta
蝼 là	~蛄	
蝼蛄 làgǔ		<i>Cambaridae</i> – druh raka, velikostí je menší než humr
蝼蛄蛄 làlàgǔ		krtonožka (<i>Gryllotalpa</i>)
鬍 là	~鬍	
鬍鬍 làlì		favus
鞞 la	鞞~ 鞞~草	
鞞鞞 wùla		zimní obuv obyvatel severovýchodní Číny ušitá z kůže, vycpaná ostřicí
鞞鞞草 wùlacǎo		<i>Carex meyeriana</i> – druh ostřice
栎 lái	~木	
栎木 lái mù		svída velkolistá (<i>Cornus macrophylla</i>)
婪 lán	贪~	
贪婪 ¹⁴⁶ tānlán		lačný
褴 lán	~褛	
褴褛 lánlǚ		omšelý, ošuntělý (o oděvu)
斓 lán	斑~	
斑斓 bānlán		kniž. pestrý, barvitý

¹⁴⁴ Též metaforicky: „[být] něčí loutka“.

¹⁴⁵ Též metaforicky: „mít těžkosti [na srdci]“.

¹⁴⁶ Též pejorativně: „nenasytný“.

榄 lǎn 橄~	
橄榄 ¹⁴⁷ gǎnlǎn	kanárník (<i>Canarium album</i> (Lour.) Rausch)
堦 lǎn 坎~	
坎堦 kǎnlǎn	kniž. vyčerpaný, vyřízený, zničený
银 láng ~铛	
银铛 lángdāng	kniž. železný řetěz
螂 láng 虻~ 蜣~ 蝗~ 蟑~	
虻螂 gèláng	chrobákovití (hovniválové)
蜣螂 qiāngláng	chrobákovití (hovniválové)
蝗螂 tángláng	kudlanka
蟑螂 zhāngláng	šváb
垠 làng 圻~	
圻垠 kuànglàng	kniž. bezmezný, nekonečný
箒 láo 箒~竹	
箒箒竹 sīláozhú	druh bambusu
栲 lǎo 栲~	
栲栲 kǎolǎo	proutěný košík s kruhovým dnem
箒 lǎo 箒~	
箒箒 kǎolǎo	proutěný košík s kruhovým dnem
芳 là 萝~	
萝芳 luólè	bazalka
玦 là 瑊~	
瑊玦 jiānlè	kámen podobný nefritu
箴 là ~椋 ~竹	
箴椋 lèdǎng	rostlina rodu žlutodřev (<i>Zanthoxylum</i>)
箴竹 lèzhú	<i>Bambusa blumeana</i> – druh bambusu
饽 le 饽~	
饽饽 héle	nudle z pohankové a čirokové mouky
縲 léi ~绁	
縲绁 léixiè	kniž. provazová pouta
儻 léi [redupl.]	
儻儻 léiléi	vyčerpaný, ztrhaný, zmořený
磊 lěi 磊~ [redupl.] ~落	
磊磊 ¹⁴⁸ kuǐlěi	hrouda kamenných kostek
磊磊 lěilěi	kniž. hromada kamení
磊落 ¹⁴⁹ lěiluò	čestný, slušný
儡 lěi 傀~	
傀儡 kuǐlěi	dřevěná loutka, též metaforicky: "být něčí loutka"
癩 lěi 瘡~	
瘡癩 pēilěi	TČM: osypky, spalničky
嶒 léng ~嶒	
嶒嶒 léngcéng	kniž. rozeklaný, skalnatý
狸 lí ~猫	
狸猫 límāo	kočka bengálská (<i>Prionailurus bengalensis</i>)
鹈 lí 黄~	
黄鹈 huánglí	žluva

¹⁴⁷ Viz poznámka č. 127.

¹⁴⁸ Viz poznámka č. 145.

¹⁴⁹ Též „**kniž.** rozmanitý, rozličný“.

莨 lí	江~	
江莨 jiānglí		druh červené řasy (<i>Gracilaria</i>)
蜊 lí	蛤~	
蛤蜊 gélí		škeble
漓 lí	浇~ 淋~	
浇漓 jiāolí		kniž. hrdý, nečestný (o způsobech, návycích)
淋漓 ¹⁵⁰ línlí		stékající, linoucí se, řinoucí se
璃 lí	玻~ 琉~	
玻璃 bōlí		sklo
琉璃 liúli		barevná glazura
鲮 lí	鳎~	
鳎鲮 mánlí		úhoř
檫 lí	~檬	
檫檬 líméng		citroník limonový (<i>Citrus limon</i>)
迺 nǎi	迺~	
迺迺 yǎiǎi		kniž. vinoucí se, klikatící se
苧 lì	葶~	
葶苧 tínglì		chudina hajní (<i>Draba nemorosa</i>)
玦 lì	玦~	
玦玦 dìlì		kniž. perleťový, třípytívý
俐 lì	伶~	
伶俐 línglì		bystrý, pohotový
痲 lì	瘰~	
瘰痲 luǒlì		skrofulóza (krtice)
莉 lì	茉莉~	
茉莉 mòlì		jasmín
狸 lì	猯~	
猯狸 shēlì		rys ostrovid (<i>Felis lynx</i>)
蒻 lì	~草	
蒻草 lìcǎo		dochan psárkovitý (<i>Pennisetum alopecuroides</i>)
纛 lì	~木	
纛木 lì mù		lyonie (<i>Lyonia ovalifolia</i>)
雳 lì	霹~	
霹雳 pīlì		blesk, zahřmění
鬃 lì	鬃~	
鬃鬃 làlì		favus
槌 lián	~枷 榴~	
槌枷 liánjiā		cep
榴槌 liúlián		durian (<i>Durio</i>)
褫 lián	褫~	
褫褫 ¹⁵¹ dālián		kapsář přes rameno
蜚 lián	蜚~	
蜚蜚 fēilián		šváb
衿 liǎn	~衿	
衿衿 liǎnrèn		kniž. ženský formální pozdrav – úklona

¹⁵⁰ Též „promáčený, zmoknutý“.

¹⁵¹ Viz poznámka č.118.

菝 liǎn 白~ 白菝 báiliǎn	révovnik japonský (<i>Ampelopsis japonica</i>)
潑 liàn ~滲 潑滲 ¹⁵² liànyàn	kniž. vzdouvající se, valící se (voda)
棕 liáng ~鸟 棕鸟 liángniǎo	špaček
踉 liáng 跳~ 跳踉 tiàoliáng	poskakovat
踉 liàng ~踉 踉踉 liàngqiàng	loudat se
嘹 liáo ~亮 嘹亮 liáoliàng	zvučný, znělý [zvuk]
獠 liáo ~牙 獠牙 liáoyá	(zvířecí) kel
鸱 liáo 鸱~ 鸱鸱 jiāoliáo	střízlík obecný (<i>Troglodytes troglodytes</i>)
尥 liào ~蹶子 尥蹶子 liào juězi	kopat zadními končetinami (u kopytníků)
趔 liè ~趔 趔趔 lièqie	potácet se, vrávorat
粼 lín [redupl.] 粼粼 línlín	kniž. křišťálově čistý (kámen), průzračný (voda)
嶙 lín [redupl.] ~峯 嶙嶙 línlín 嶙峋 ¹⁵³ línxún	kniž. drsný, hrubý kniž. drsný [povrch]
潏 lín [redupl.] 潏潏 línlín	průzračně čistá voda
蔺 lìn 马~ 马蔺 mǎlìn	kosatec čínský (<i>Iris lactea var. chinensis</i>)
躡 lìn 蹂~ 蹂躡 róulìn	šlapat, dupat
苓 líng 茯~ 茯苓 fúlíng	<i>Wolfiporia extensa</i> – houba čeledi chorošovitě
囹 líng ~圉 囹圄 língyǔ	kniž. vězení, věznice
玲 líng ~珑 玲珑 ¹⁵⁴ línglóng	důmyslně a precizně zhotovený (věc)
桉 líng ~木 桉木 língmù	žerava japonská (<i>Eurya japonica</i>)
聆 líng ~咙 聆咙 línglóng	kniž. sluneční svit
鸪 líng 鹒~ 鸪鹒 jílíng	konipas
蛉 líng 白~ 蜉~ 白蛉 báilíng 蜉蛉 mínglíng	koutulovití (<i>Phlebotominae</i>) – hmyz sající krev zelená (motýlí) housenka

¹⁵² Též „**kniž.** přetékat“.

¹⁵³ Též „**kniž.** vyzáblý, [být] jako kost a kůže“ a „**kniž.** čestný, slušný“.

¹⁵⁴ Též „bystrý a pohotový“.

苓 líng	~管	
苓管 língxiǎng		kniž. bambusový koš na ryby
琉 liú	~璃	
琉璃 liúli		barevná glazura
飏 liú	[redupl.]	
飏飏 liúliú		kniž. jemný vánek, pofukovat
镏 liú	~金	
镏金 liújīn		pozlacovat
鸚 liú	鸩~	
鸩鸩 xiūliú		kulíšek
茏 lóng	葱~ ~葱	
葱茏 cōnglóng		zelenající se (bujnou vegetací)
茏葱 lóngcōng		zelenající se (bujnou vegetací)
珑 lóng	~玲	
珑玲 lónglíng		kniž. jasný, zářivý
咙 lóng	吟~ 矇~ 瞳~	
吟咙 línglóng		kniž. sluneční svit
矇咙 ménglóng		kniž. nejasný, potemnělý (o slunečním světle)
瞳咙 tónglóng		kniž. rozednění
胧 lóng	朦~	
朦胧 ¹⁵⁵ ménglóng		kniž. potemnělý, šerý (o měsíčním svitu)
眈 lóng	蒙~	
蒙眈 ménglóng		napůl spící, (nacházet se) ve stavu polospánku
侏 lǒng	~侗	
侏侗 lǒngtǒng		kniž. všeobecný, paušalizující
垆 lóu	~土	
垆土 lóutǔ		druh hnědozemě
萎 lóu	~蒿 ~叶	
萎蒿 lóuhāo		<i>Artemisia selengensis</i> – druh pelyňku rozšířeného v Číně
萎叶 lóuyè		pepřovník betelový (<i>Piper betle</i> L.)
髅 lóu	髑~ 骷~	
髑髅 dúlóu		kniž. kosterní pozůstatky
骷髅 kūlóu		kostra lebky, příp. úplná kostra
栌 lú	黄~	
黄栌 huángrú		růj vlasatá (<i>Cotinus coggygria</i>)
辘 lú	辘~	
辘辘 lùlù		vrátek, naviják
鸬 lú	~鹈	
鸬鹚 lúcí		kormorán
碌 lù	[redupl.]	
碌碌 lùlù		kniž. vzácný, zřídka
箒 lù	符~	
符箒 fúlù		souhrnné označení pro psaná zaříkadla a formule taoistických mnichů
辘 lù	~辘	
辘辘 lùlù		vrátek, naviják
氍 lú	毳~	
氍毳 pǔlú		tkanina z ovčí vlny, kterou vyrábějí Tibetané

¹⁵⁵ Též „nejasný“.

榈 lú	栟~ 花~木 棕~	
栟榈 bīnglú		trachykarpus žíněný (<i>Trachycarpus fortunei</i>)
花榈木 huālúmù		<i>Ormosia henryi</i> – rostlina čeledi bobovité
棕榈 zōnglú		trachykarpus žíněný (<i>Trachycarpus fortunei</i>)
褻 lǚ	褻~	
褻褻 lánlǚ		omšelý, ošuntělý (o oděvu)
葎 lù	~草	
葎草 lùcǎo		chmel japonský (<i>Humulus scandens</i> (Lour.) Merrill)
囫 lún	~囫	
囫囫 húlún		celý, úplný
覩 luó	~缕	
覩缕 luólǚ		kniž. detailně popisovat
楞 luó	黄波~ 杪~	
黄波楞 huángbōluó		korkovník amurský (<i>Phellodendron amurense Rupr.</i>)
杪楞 suōluó		<i>Alsophila spinulosa</i> – kapradina z čeledi cyatea
瘰 luō	~痲	
瘰痲 luōlǐ		skrofulóza (krtice)
羸 luō	螺~	
螺羸 guōluō		jízlivky (<i>Euminae</i>)
珞 luò	璣~	
璣珞 yīngluò		nefritový nebo perlový náhrdelník
M		
蟆 má	蛤~	
蛤蟆 háma		žáby
犸 mǎ	猛~	
猛犸 měngmǎ		mamut
蚂 mǎ	~蚁 ~蟥	
蚂蟥 mǎhuáng		pijavice
蚂蚁 mǎyǐ		mravenec
苣 mǎi	苣~菜	
苣荬菜 qǔmaicài		mléč rolní (<i>Sonchus arvensis</i> L.)
霰 mài	~霖	
霰霖 màimù		kniž. přehánka
颯 mǎn	~颯	
颯颯 mǎnhǎn		zmatený a nedbalý
杧 máng	~果	
杧果 mángguǒ		mangovník indický (<i>Mangifera indica</i>), mango
砒 máng	~硝	
砒硝 mángxiāo		mirabilit $\text{Na}_2\text{SO}_4 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$
漭 mǎng	[redupl.]	
漭漭 mǎngmǎng		kniž. rozlehlý, bezmezný (o vodní ploše)
牦 máo	~牛	
牦牛 máoniú		jak (<i>Bos grunniens</i> , <i>Bos mutus</i>)
酩 máo	~醺	
酩醺 máotáo		kniž. opilý na mol
蝥 máo	斑~	
斑蝥 bānmáo		brouk čeledi májkovití (<i>Mylabris</i>)
莛 mào	~薈	
莛薈 mào sāo		šmel okoličnatý (<i>Butomus umbellatus</i>)

瑁 mào 玳~	
玳瑁 dàimào	kareta pravá (<i>Eretmochelys imbricata</i>)
氈 mào ~氈	
氈氈 mào sào	kniž. rozmrzelý, mrzutý
幪 méng 幪~	
幪幪 ¹⁵⁶ píngméng	kniž. skrývat se, schovávat se
檬 méng 柠~	
柠檬 níngméng	citrón
矇 méng ~矇	
矇矇 ménglóng	kniž. šerý, potemnělý
朦 méng ~朦 瞳~	
朦胧 ¹⁵⁷ ménglóng	kniž. potemnělý, šerý (o měsíčním svitu)
瞳朦 tóngméng	kniž. nejasný, potemnělý
礞 méng ~石	
礞石 méngshí	druh břidlice s léčebnými účinky
蚘 měng 蚘~	
蚘蚘 zhàměng	saranče
舢 měng 舢~	
舢舢 zéměng	kniž. člun, loďka
猕 mí ~猴 ~猴桃	
猕猴 míhóu	makak
猕猴桃 míhóutáo	kiwi
藜 mí 茶~	
茶藜 túmí	<i>Rubus rosifolius</i> var. <i>coronarius</i> – rostlina čeledi růžovité
醪 mí 醪~	
醪醪 ¹⁵⁸ túmí	<i>Rubus rosifolius</i> var. <i>coronarius</i> – rostlina čeledi růžovité
萹 mì 萹~	
萹萹 xīmì	penízek rolní (<i>Thlaspi arvense</i>)
俛 miǎn 俛~	
俛俛 mǐnmiǎn	přemoci sám sebe, snažit se
湏 miǎn 沉~	
沉湏 chénmiǎn	kniž. propadnout [něčemu], utápět [se v] (zpravidla o zlovyku)
腩 miǎn ~腩	
腩腩 miǎntiǎn	plachý, ostýchavý, nesmělý
缈 miǎo 缥~	
缥缈 piāomiǎo	zamlžený, mlhavý
皿 mǐn 器~	
器皿 qì mǐn	nádobí
俛 mǐn ~俛	
俛俛 mǐnmiǎn	přemoci sám sebe, snažit se
榎 míng ~植	
榎植 míngzhā	kdoulovec čínský (<i>Pseudocydonia sinensis</i>)
酩 mǐng ~酩	
酩酩 mǐngdǐng	opilý namol
萝 mó 萝~	
萝萝 luómó	<i>Metaplexis japonica</i> (Thunb.) Makino – rostlina čeledi toješťovitě

¹⁵⁶ Též „zst. plenta, paraván“.

¹⁵⁷ Viz poznámka č. 155.

¹⁵⁸ Též „zst. druh tvrdého alkoholu“.

茉莉 mòlì	~莉	jasmín
蝎蝎 yóumóu	蝎~	<i>Scylla serrata</i> – druh raka
保姆 bǎomǔ	保~	chůva, opatrovatelka
钼 mǔ	钼~	kniž. žehlička
苜蓿 mùxù	~蓿	tolice (<i>Medicago</i>)
霖霖 màimù	霖~	kniž. přeháňka
N		
腩 nà	腩~ 腩~兽	kniž. tlustý
腩腩 wànnà		tuleň
腩腩兽 wànnàshòu		kolokázie jedlá (<i>Colocasia esculenta</i>), taro
芋 nǚ	芋~	kniž. nerozumný, hloupý
芋芋 yúnǚ		<i>Phoebe zhennan</i> – druh vavřínu
襪 nài	~襪	mluvit potichu, šeptat
襪襪 nàidài		kniž. otrávený, rozmrzelý
楠 nán	~木	salmiak NH ₄ Cl
楠木 nánmù		roup dětský (<i>Enterobius vermicularis</i>)
嚷 nāng	[redupl.]	achát
嚷嚷 nāngnāng		ostýchavý, nesmělý
懊 náo	懊~	kniž. nápověda, vodítko
懊懊 àonáo		kniž. nemluvně
硃 náo	砂~	kniž. okouzující a něžný
硃砂 náoshā		kniž. bujný, bujně rostoucí
蛲 náo	~虫	nízká zídka, ohraničení (na zdi, hradbách)
蛲虫 náochóng		kniž. nízká zídka, ohraničení (na zdi, hradbách)
瑙 nǎo	玛~	
玛瑙 mǎnǎo		
忸 ní	忸~	
忸忸 niǔní		
倪 ní	端~	
端倪 ¹⁵⁹ duānní		
媿 ní	媿~	
媿媿 yīnì		
旖 nǐ	旖~	
旖旎 yīnǐ		
蕤 nǐ	[redupl.]	
蕤蕤 nǐnǐ		
隄 nì	埤~	
埤隄 pìdì		
埤 nì	埤~	
埤埤 pìdì		

¹⁵⁹ Též „**kniž.** naznačovat“.

權 nì ~木	
權木 nìmù	alángium čínské (<i>Alangium chinense</i>)
葛 niǎo ~萝	
葛萝 niǎoluó	povijnice dlanitolistá (<i>Ipomoea quamoclit</i>)
隄 niè 机~ 阡~	
机隄 wùniè	kniž. nestabilní, nestálý, neklidný (problém, situace, emoce)
阡隄 wùniè	nestabilní, nestálý, neklidný (problém, situace, emoce)
苍 niè 地~	
地苍 dìniè	<i>Melastoma dodecandrum</i> – rostlina rodu melastoma
嗫 niè ~嚅 嚅~	
嗫嚅 nièrú	kniž. zdráhat se mluvit, váhavě mluvit
嚅嗫 rúniè	kniž. zdráhat se mluvit, váhavě mluvit
嶂 niè 嶂~	
嶂嶂 diéniè	kniž. vysokohorský
颞 niè ~骨 ~颞	
颞骨 niègǔ	spánková kost
颞颞 nièrú	spánky (kost)
颞 niè ~脍	
颞脍 nièwù	kniž. neklidný, nestabilní
叮 níng 叮~	
叮叮 dīngníng	opakovaně upomínat
柠 níng ~檬	
柠檬 níngméng	citrón
聆 níng 聆~	
聆听 dīngníng	ušní maz
擎 níng 擎~	
擎擎 zhēngníng	kniž. nadýchané vlasy
忸 niǔ ~怩	
忸怩 niǔní	ostýchavý, nesmělý
啾 nóng [redupl.]	
啾啾 nóngnong	mluvit potichu, šeptat
脍 nǔ ~肉	
脍肉 nǔròu	TČM: <i>pterygium</i>
P	
杷 pá 枇~	
枇杷 pípa	lokvát/mišpulník japonský (<i>Eriobotrya japonica</i>)
琶 pá 琶~	
琵琶 pípa	pipa – čínská čtyřstrunná loutna
徘徊 pái ~徊	
徘徊 páihuái	chodit sem a tam, toulat se, váhat
湃 pài 滂~ 澎~	
滂湃 pāngpài	buráčení, dunění (vodního proudu)
澎湃 péngpài	vzdouvat se, příboj
蹒 pán ~跚	
蹒跚 pánshān	pajdavý, mátožný
螃 páng ~蟹	
螃蟹 pángxiè	krab
鲞 páng ~鮓	
鲞鮓 pángpí	hořavka

匏 páo	~瓜	
匏瓜 páoguā		<i>Lagenaria siceraria</i> var. <i>depressa</i> (Ser.) Hara – odrůda lagenárie
穉 péi	~穗	
穉穗 péisāi		kniž. volně svěšené peří
芄 péng	[redupl.]	
芄芄 péngpéng		kniž. bujně rostoucí (rostliny)
虿 péng	~蜴	
虿蜴 péngqí		menší druh kraba
椪 pèng	~柑	
椪柑 pènggān		ponkan, čínský medový pomeranč (<i>Citrus poonensis</i>)
伾 pī	[redupl.]	
伾伾 pīpī		kniž. silný, mající sílu
狻 pī	[redupl.] ~獠 獠~	
狻狻 pīpī		kniž. prohánět se, pobíhat (o divokých zvířatech)
狻獠 pīzhēn		kniž. nehostinný, divoký
獠狻 zhēnpī		nehostinný, divoký
霹 pī	~雳	
霹雳 pīlì		blesk, zahřmění
枇 pí	~杷	
枇杷 pípa		lokvát, mišpulník japonský (<i>Eriobotrya japonica</i>)
蚍 pí	~蜉	
蚍蜉 pífú		kniž. velký mravenec
琵琶 pí	~琶	
琵琶 pípa		pipa – čínská čtyř strunná loutna
鲮 pí	~鳊	
鲮鳊 pángpí		hořavka
仳 pǐ	~离	
仳离 pǐlí		kniž. odloučit se od sebe (manželé), rozvést se, opustit manželku
睥 pì	~睨	
睥睨 pìnì		kniž. dívat se podezřívavě
滌 pì	~泔	
泔滌 píngpì		kniž. prát, (vy)máchat [hedvábí]
鸚 pì	~鸚	
鸚鸚 pītī		potápka (<i>Podicipediformes</i>)
犏 piān	~牛	
犏牛 piānniú		dzo ¹⁶⁰
胼 pián	~胝	
胼胝 piánzhī		mozol, ztvrdlá kůže
嫵 pián	~娟	
嫵娟 piánjuān		kniž. krásná, půvabná
跣 pián	~跣	
跣跣 piánzhī		mozol, ztvrdlá kůže
蝮 piāo	~蝮	
蝮蝮 piāoxiāo		ootéka ¹⁶¹
殍 piǎo	~饿	
饿殍 èpiǎo		kniž. mrtvola vyhladovělého člověka

¹⁶⁰ XHC 2016: s. 997: „míšenec býka a samice jaka“.

¹⁶¹ XHC 2016: s. 1000: „Vaječná schránka (způsob jakým si kudlanky chrání vajíčka). Sušená ootéka se v TČM používá rovněž jako léčivo“.

芨 piě ~蓝	
芨蓝 piělan	kedluben
嫫 piè ~屑	
嫫屑 pièxiè	kniž. vlající, volný [oděv]
娉 pīng ~婷	
娉婷 pīngtíng	žena mající elegantní vystupování/postoj
苹 píng ~果	
苹果 píngguǒ	jablko
幘 píng ~幘	
幘幘 ¹⁶² píngméng	kniž. skrývat se, schovávat se
泔 píng ~泔	
泔泔 píngpǐ	kniž. prát, (vy)máchat [hedvábí]
筐 pō ~篮 ~箩	
筐篮 pōlán	proutěný koš (z vrbového nebo bambusového proutí)
筐箩 pōluo	mělká bambusová nebo vrbová nádoba (košík, miska)
珀 pò 琥~	
琥珀 hǔpò	jantar C ₆ H ₁₆ O
梔 pō 榘~	
榘梔 wēnpō	kdouloň obecná (<i>Cydonia oblonga</i>)
匍 pú ~匍	
匍匐 púfú	lézt, plazit se
菩 pú ~提树	
菩提树 pútíshù	fikovník posvátný (<i>Ficus religiosa</i>)
葡 pú ~萄	
葡萄 pútao	hroznové víno
氍 pǔ ~氍	
氍氍 pǔlu	tkanina z ovčí vlny, kterou vyrábějí Tibeťané
Q	
萋 qī [redupl.]	
萋萋 qīqī	kniž. bujný, bujně rostoucí
噉 qī ~里喀嚓	
噉里喀嚓 qīlikāchā	rázný a energický
芪 qí 黄~	
黄芪 huángqí	kozinec (<i>Astragalus</i>)
蛭 qí ~蛭	
蛭蛭 qíciáo	ponrava
虻 qí 虻~	
虻虻 péngqí	menší druh kraba
麒 qí ~猊	
麒麟 qíqiū	zлак nachový, mahi-mahi (<i>Coryphaena hippurus</i>)
袷 qiā ~袷	
袷袷 qiāpàn	chapan – dlouhý svrchní oděv s knoflíky typický pro Ujgurů, Tádžiků
莢 qiā 菝~	
菝莢 báqiā	přestup čínský (<i>Smilax china</i>)
落 qià ~草	
落草 qiàcǎo	vytrvalá bylina ¹⁶³

¹⁶² Viz poznámka č. 156.

¹⁶³ XHC 2016: s. 1086: „roste v trsech, má úzké šedo zelené listy, vhodná i jako krmivo“.

骼 qià	~骨	
骼骨 qiàgǔ		kyčelní kost
芊 qiān	~眠 ~绵 [redupl.]	
芊眠 qiānmián		hustý, zarostlý (les, traviny)
芊绵 qiānmián		kniž. hustý, zarostlý (les, traviny)
芊芊 qiānqiān		kniž. bujný, bujně rostoucí
杆 qiān	白~ 青~	
白杆 báiqiān		smrk Meyerův (<i>Picea meyeri Rehd.et Wils</i>)
青杆 qīngqiān		smrk Wilsonův (<i>Picea wilsonii Mast.</i>)
荨 qián	~麻	
荨麻 qiánmá		kopřiva
缱 qiǎn	~缱	
缱缱 qiǎnqiǎn		kniž. [být] silně citově napojený na [někoho], nerozlučný [s]
蜣 qiāng	~螂	
蜣螂 qiāngláng		chrobákovití (hovniválové)
锒 qiāng	~色	
锒色 qiāngsè		rez, koroze
踉 qiāng	[redupl.]	
踉踉 qiāngqiāng		kniž. mít správnou (vytříbenou) techniku chůze
蔷薇 qiáng	~薇	
蔷薇 qiángwēi		růže mnohokvětá (<i>Rosa multiflora Thunberg</i>)
羟 qiǎng	~胺 ~基	
羟胺 qiǎng'ān		hydroxylamin H ₃ NO
羟基 qiǎngjī		hydroxyl HO
踉 qiàng	跟~ ~跟	
踉跄 liàngqiàng		loudat se
踉跄 qiàngliàng		kniž. loudat se
踉 qiàng	~跟	
踉跄 qiàngliàng		loudat se
荞 qiáo	~麦	
荞麦 qiáomài		pohanka obecná (<i>Fagopyrum esculentum</i>)
憔悴 qiáo	~悴	
憔悴 qiáocuì		ztrhaný, zmořený
駈 qīn	[redupl.]	
駈駈 qīnqīn		kniž. svižný, rychlý jako běžící kůň
嵌 qīn	~崑	
嵌崑 qīnyīn		kniž. vysokohorský
檣 qín	林~	
林檎 línqín		<i>Malus asiatica</i> – odrůda jabloně
蜻 qīng	~蜓	
蜻蜓 qīngtíng		vážka
罄 qǐng	~效	
罄效 qǐngkài		kniž. kašlat
芎 qióng	~芎	
芎芎 xiōngqióng		<i>Ligusticum striatum</i> – druh koprníčku
箒 qióng	~竹	
箒竹 qióngzhú		druh bambusu
蚯 qiū	~蚓	
蚯蚓 qiūyǐn		žízála

鳅 qiū	泥~ 鲰~	
泥鳅 níqiū		piskoř dálnovýchodní (<i>Misgurnus anguillicaudatus</i>)
鲰 qiū		zлак nachový, mahi-mahi (<i>Coryphaena hippurus</i>)
狷 qiú	~狷	
狷狷 qiúyú		pásovec
疏 qiú	~基	
疏基 qiújī		sulfanylová skupina -SH
岖 qū	崎~	
崎岖 qíqū		drsny, rozeklaný
蚰 qū	~蟥	
蚰蟥 qūshàn		žížala
蕖 qú	芙~	
芙蕖 fúqú		kniž. lotosový květ
磔 qú	碎~	
碎磔 chēqú		zéva (<i>Tridacninae</i>)
藟 qú	~藟 树~	
藟藟 qújīng		rejsek
树藟 shùqú		tana severní (<i>Tupaia belangeri</i>)
黻 qú	~黻	
黻黻 qúshū		tkaný gobelín, který se během představení pokládal na pódium
鸮 qú	~鸮	
鸮鸮 qúyù		kniž. majna chocholatá (<i>Acridotheres cristatellus</i>)
螻 qú	~螻	
螻螻 qúsōu		škvor
苣 qǔ	~苣菜	
苣苣菜 qǔmaicài		mléč rolní (<i>Sonchus arvensis</i> L.)
颧 quán	~骨	
颧骨 quángǔ		liční kost
缱 qiǎn	~缱	
缱缱 qiǎnquǎn		kniž. [být] silně citově napojen na [někoho], nerozlučný [s]
R		
蚺 rán	~蛇	
蚺蛇 ránshé		krajta
冉 rǎn	[redupl.]	
冉冉 ¹⁶⁴ rǎnrǎn		kniž. volně svěšený (srst, větve apod.)
苒 rǎn	荏~	
苒苒 rěnrǎn		kniž. postupně plynout (o čase)
僮 kuāng	匡~	
匡僮 kuāngráng		kniž. znepokojený a rozrušený
勩 ráng	劬~	
劬勩 kuāngráng		kniž. znepokojený a rozrušený
蕤 ráng	~荷	
蕤荷 ráng hé		zázvor japonský (<i>Zingiber mioga</i>)
嵘 róng	崢~	
峥嵘 zhēngróng		příkrý, strmý
蝾 róng	~蝾	
蝾蝾 róngyuán		mlok

¹⁶⁴ Též „**kniž.** pomalu“.

薹 rú	香~	
香薹 xiāngrú		klasnatka brvitá (<i>Elsholtzia ciliata</i> (Thunb.) Hyl.)
嘍 rú	嘍~ ~动 ~嘍	
嘍嘍 nièrú		kniž. zdráhat se mluvit, mluvit váhavě
嘍动 rú dòng		kniž. zdráhat se mluvit, mluvit váhavě
嘍嘍 rú niè		kniž. zdráhat se mluvit, mluvit váhavě
颞 rú	颞~	
颞颞 nièrú		spánky (kost)
洳 rù	沮~	
沮洳 jùrù		močál, bažina
蕤 ruí	蕤~	
蕤蕤 wēiruí		kniž. košatý, rozvětvený
S		
飒 sà	~爽	
飒爽 sàshuāng		kniž. hrdinský a odvážný, udatný
穉 sāi	穉~	
穉穉 péisāi		kniž. volně svěšené peří
毳 sān	[redupl.]	
毳毳 sānsān		kniž. dlouhý a tenký (o vlasech, chlupech či větvích)
蓐 sāo	蓐~	
蓐蓐 mào sāo		šmel okoličnatý (<i>Butomus umbellatus</i>)
毳 sào	毳~	
毳毳 mào sào		kniž. rozmrzelý, mrzutý
穉 sè	稼~	
稼穉 jiàsè		kniž. síť a sklízet
髻 sēng	髻~	
髻髻 péngsēng		kniž. rozčuchané vlasy
鲨 shā	~鱼	
鲨鱼 shāyú		žralok
姗 shān	[redupl.]	
姗姗 shānshān		pomalů a klidně kráčet
珊 shān	~瑚	
珊瑚 shānhú		korál
舢 shān	~板	
舢板 shānbǎn		sampan ¹⁶⁵
蹒 shān	蹒~	
蹒蹒 pánshān		pajdavý, mátožný
芍 sháo	~药	
芍药 sháoyào		pivoňka čínská (<i>Paeonia lactiflora</i> Pall.)
猯 shē	~狸	
猯狸 shēlì		rys ostrovid (<i>Felis lynx</i>)
呻 shēn	~吟	
呻吟 shēnyín		sténat, úpět
僦 shēn	[redupl.]	
僦僦 shēnshēn		kniž. početný, mnohý
洗 shēn	[redupl.]	
洗洗 shēnshēn		kniž. početný, mnohý

¹⁶⁵ XHC 2016: s. 1138: „Člun s pádly pro cca dva až tři pasažéry, vhodný spíše pro plavbu po řece či v pobřežních vodách. Příp. dlouhá válečná loďka s plytkým kýlem, zpravidla pro deset pasažerů.“

骈 shēn [redupl.]	
骈骈 shēnshēn	<i>kniž.</i> početný, mnohý
牲 shēn [redupl.]	
牲牲 shēnshēn	<i>kniž.</i> početný, mnohý
萋 shēn [redupl.]	
萋萋 shēnshēn	<i>kniž.</i> bujný, bujně rostoucí
葚 shèn 桑~	
桑葚 sāngshèn	moruše
炆 shí ~器	
炆器 shíqì	kameninové výrobky
氍 shū 毼~	
氍毼 qúshū	tkaný gobelín, který se během představení pokládal na pódium
裯 shù ~褐	
裯褐 shùhè	<i>kniž.</i> hrubá látka
蟀 shuài 蟋~	
蟋蟀 xīshuài	cvrček
妁 shuò 媒~	
媒妁 méishuò	<i>kniž.</i> dohazovačka
鹭 sī 鹭~	
鹭鹭 lùsī	volavka stříbřitá (<i>Egretta garzetta</i>)
蛳 sī 螺~	
螺蛳 luósī	sladkovodní šneci
榧 sī ~仔	
榧仔 sīzǐ	<i>Lithocarpus uraianus</i> Hayata – druh litokarpu
箬 sī ~笋竹	
箬笋竹 sīláozhú	druh bambusu
忪 sōng 惺~	
惺忪 xīngsōng	ospalý, rozespalý
淞 sōng 雾~ 雨~	
雾淞 wùsōng	jinovatka
雨淞 yǔsōng	námraza
蝮 sōu 蝮~	
蝮蝮 qúsōu	škvor
觥 sù 觥~	
觥觥 húsù	<i>kniž.</i> třást se strachem
黻 sù 黻~	
黻黻 lùsù	svěšený dolů, zplihlý
蹙 sù [redupl.]	
蹙蹙 sùsù	<i>kniž.</i> cupitající, kráčejíci po malých krůčcích
芫 suī 芫~	
芫荽 yánsuī	koriandr
杪 suō ~楞	
杪楞 suōluó	<i>Alsophila spinulosa</i> – kapradina z čeledi cyatea
摩 suō 摩~	
摩挲 mósuō	masírovat
嗝 suō 哆~ 啰~	
哆嗦 duōsuo	chvět se, třást se (zimou, zlostí)

啰嗦 ¹⁶⁶ luōsuō	užvaněný, ukecaný, tlachavý
羧 suō ~基	
羧基 suōjī	karboxylové kyseliny -COOH
唢 suǒ ~呐	
唢呐 suǒnà	suona – čínský dechový nástroj, vzhledem podobný trumpetě
T	
佻 tà 佻~	
佻佻 tiāotà	kniž. lehkovážný, prostofeký
忐 tǎn ~忑	
忐忑 tǎntè	rozrušený, zneklidnělý
铙 tāng ~锣	
铙锣 tāngluó	malý mosazný gong
羰 tāng ~基	
羰基 tāngjī	karbonylová skupina C = O
淌 tāng ~怳 ~恍	
淌恍 ¹⁶⁷ tānghuǎng	frustrovaný, zklamaný
淌恍 ¹⁶⁸ tānghuǎng	kniž. frustrovaný, zklamaný
葡 táo 葡~	
葡萄 pútáo	hroznové víno
梏 táo ~昧	
梏昧 táomèi	kniž. hloupý, neznalý (hojně využíváno při sebekritice)
醪 táo 醪~	
醪醪 máotáo	kniž. opilý na mol
忑 tè 志~	
忐忑 tǎntè	rozrušený, zneklidnělý
鸱 tī 鸱~	
鸱鸱 pītī	potápka (<i>Podicipediformes</i>)
鸪 tí ~鹈	
鸪鹈 tíhú	pelikán
骀 tí 骀~	
骀骀 juétí	mula
倜 tì ~傥	
倜傥 tìtǎng	kniž. nespoutaný, nevázaný
黠 tiān ~鹿	
黠鹿 tiānlù	daněk evropský (<i>Dama dama</i>)
湉 tián [redupl.]	
湉湉 tiántián	kniž. poklidně tekoucí [řička]
峒 tiáo [redupl.]	
峒峒 tiáotiáo	kniž. vysoký
迢 tiáo ~递 [redupl.]	
迢递 tiáodì	kniž. daleký, vzdálený
迢迢 tiáotiáo	kniž. daleká, dlouhá [cesta]
笱 tiáo ~帚	
笱帚 tiáozhōu	smetáček
鲛 tiáo ~鱼	
鲛鱼 tiáoyú	kulter ostrobřichý (<i>Hemiculter leucisculus</i>)

¹⁶⁶ Těž „otravný, nepříhodný (záležitost)“.

¹⁶⁷ Těž „nejasný, zmatený“.

¹⁶⁸ Těž „**kniž.** nejasný, zmatený“.

窈 tiǎo 窈~	
窈窕 ¹⁶⁹ yǎotiǎo	kniž. ladná a klidná [žena]
葶 tíng ~蒴	
葶蒴 tínglì	chudina hajní (<i>Draba nemorosa</i>)
蜓 tíng 蜻~	
蜻蜓 qīngtíng	vážka
婷 tíng 娉~ [redupl.]	
娉婷 pīngtíng	žena mající elegantní vystupování/postoj
婷婷 tíngtíng	kniž. krásný, nádherný (o člověku či květině)
蒿 tóng ~蒿	
蒿蒿 tónghāo	zlateň věncová (<i>Glebionis coronaria</i>)
瞳 tóng ~眈 [redupl.]	
瞳眈 tónglóng	kniž. rozednění
瞳瞳 tóngtóng	kniž. zářivý, jasný
瞳 tóng ~朦	
朦朦 tóngméng	kniž. nejasný, potemnělý
葵 tū 蓐~ 蓐~果	
蓐蓐葵 gūgūtū	pupen
蓐葵 gūtū	pupen
蓐葵果 gūtūguǒ	měchýřek (<i>folliculus</i>)
瑋 tū ~瑋	
瑋瑋 tūfú	kniž. druh nefritu
菟 tù ~丝子	
菟丝子 tùsīzǐ	kokotice čínská (<i>Cuscuta chinensis</i>)
膺 tuí 膺~	
膺膺 huītuí	nemoc z únavy, vyčerpání ¹⁷⁰
饨 tún 馄~	
馄饨 hùntun	knedlíčky wonton
饨 tún [redupl.]	
饨饨 túntún	kniž. ustaraný, nešťastný
跔 tuó 蹉~	
蹉跎 cuōtuó	kniž. mrhat (př. časem), promeškat
髻 tuǒ 髻~	
髻髻 wǒtuǒ	kniž. krásné, nádherné [vlasy]
跻 tuò ~弛	
跻弛 tuòchí	kniž. prostopášný, nemravný
W	
媪 wà ~媪 ~媪兽	
媪媪 wànà	kniž. tlustý
媪媪兽 wànàshòu	tuleň
蜿 wān ~蜒	
蜿蜒 wānyán	křivolaký, vinoucí se
豌 wān ~豆	
豌豆 wāndòu	hrách setý (<i>Pisum sativum</i>)
葍 wán ~兰	
葍兰 wánlán	<i>Metaplexis japonica</i> – rostlina čeledi toješťovitě

¹⁶⁹ Těž „**kniž.** skrytý a poklidný [krajina, budova]“.

¹⁷⁰ XHC 2016: s. 578: „častěji užívané v souvislosti s koňmi“.

汎 wán ~澜	kniž. uplakaný, ubrečený
汎澜 wánlán	
椀 wǎn 椀~	vnější plášť žaludu
椀碗 xiàngwǎn	
透 wēi ~迤	kniž. křivolaký, vinoucí se [cesta, průsmyk, vodní tok]
透迤 wēiyí	
蕨 wēi ~蕤	kniž. košatý, rozvětvený
蕨蕤 wēiruí	
媿 wěi [redupl.]	kniž. neúnavný, vytrvalý (mluvený projev)
媿媿 wěiwěi	
媿 wěi 不~	kniž. chyba, omyl
不媿 bùwěi	
榠 wēn ~梲	kdouloň obecná (<i>Cydonia oblonga</i>)
榠梲 wēnpō	
鳀 wēn ~鯨	plejtvák sejval (<i>Balaenoptera borealis</i>)
鳀鯨 wēnjīng	
铨 wēng ~盐	hydronium (oxoniový ion) H ₃ O ⁺
铨盐 wēngyán	
蕹 wèng ~菜	povijnice vodní (<i>Ipomoea aquatica</i> Forssk.)
蕹菜 wèngcài	
莴 wō ~苣 ~笋	locika setá (<i>Lactuca sativa</i> Linn.)
莴苣 wōjù	salát chřestový, celtuce (<i>Lactuca sativa</i> var. <i>augustana</i>)
莴笋 wōsǔn	
髻 wǒ ~髻	kniž. krásné, nádherné [vlasy]
髻髻 wǒtuǒ	
齷 wò ~齷	špinavý, nečistý
齷齷 ¹⁷¹ wòchuò	
珉 wú 珉~	kniž. kámen podobný nefritu
珉珉 kūnwú	
蜈 wú ~蚣	stonožka
蜈蚣 wúgōng	
鼯 wú ~鼠	poletuchy (<i>Pteromyini</i>)
鼯鼠 wúshǔ	
妩 wǔ ~媚	rozkošný, půvabný, okouzlující (o ženách či květinách)
妩媚 wǔmèi	
玦 wǔ ~玦	kniž. kámen podobný nefritu
玦玦 wǔfū	
鸚 wǔ 鸚~	papoušek
鸚鵡 yīngwǔ	
砩 wǔ ~砩	kámen podobný nefritu
砩砩 wǔfū	
阨 wù ~隍	nestabilní, nestálý, neklidný (záležitost, situace, emoce)
阨隍 wùniè	
鳧 wù 鳧~	kniž. neklidný, nestálý
鳧鳧 nièwù	
鞞 wù ~鞞 ~鞞草	zimní obuv obyvatel severovýchodní Číny ušitá z kůže, vycpaná ostřicí
鞞鞞 wùla	

¹⁷¹ Viz poznámka č. 116.

靴草 wùlǎo

Carex meyeriana – druh ostřice

X

窳 xī 窳~

窳窳 zhūnxī

恹 xī ~惶 | [redupl.]

恹恹¹⁷² xīhuáng

恹恹 xīxī

菥 xī ~菥

菥菥 xīmì

欬 xī ~欬 | 欬~

欬欬 xīxū

欬欬 xūxī

舸 xī ~装

舸装 xīzhuāng

蕙 xī ~菜

蕙菜 xīcài

榭 xī 木~

木榭 mùxi

蟄 xī 水~

水蟄 shuǐxī

蟋 xī ~蟀

蟋蟀 xīshuài

彳 xī 勃~

勃彳 bóxī

巖 xī 险~ | 嶮~

险巖 xiǎnxī

嶮巖 xiǎnxī

鼯 xī ~鼠

鼯鼠 xīshǔ

蠘 xī ~龟

蠘龟 xīguī

屨 xī 屨~

屨屨¹⁷⁴ bìxī

蹶 xī [redupl.]

蹶蹶 xìxī

豨 xiān 豨~

豨豨 xīxiān

酰 xiān ~基

酰基 xiānjī

跹 xiān 翩~ | 踮~

翩跹 piānxiān

踮跹 piánxiān

痲 xián ~症

痲症 xiánzhèng

鸮 xián 白~

白鸮 báixián

kniž. otevřený hrob

kniž. rozrušený a rozmrzelý

kniž. osamělý

penízek rolní (*Thlaspi arvense*)

vzlykat, štkát

kniž. kvílet, skučet, popotahovat

lodní vybavení/příslušenství

řimducha (*Orychophragmus violaceus*)

vonokvětka (*Osmanthus*)

hydra¹⁷³

cvrček

kniž. rodinná hádka, rodinný svár

kniž. nehostinný a nebezpečný [horská cesta]

nehostinný a nebezpečný [horská cesta]

myš domácí (*Mus musculus*)

kareta obecná (*Caretta caretta*)

kniž. namáhavý

kniž. strašlivý, děsivý, [být] vystrašený, vyděšený

Herba siegesbeckiae – bylina čeledi hvězdnicovité

acyl

kniž. zlehka, lehounce tančící

kniž. točící se (při tanci)

TČM: epilepsie

bažant stříbrný (*Lophura nycthemera*)

¹⁷² Též „*dial.* chudobný“.

¹⁷³ Jeden z rodů nezmarů.

¹⁷⁴ Viz poznámka č. 106.

嶮 xiǎn ~巖	
嶮巖 xiǎnxī	nehostinný a nebezpečný [horská cesta]
稍 xiāng 青~	
青稍 qīngxiāng	nedvalec hřebenitý (<i>Celosia argentea</i>)
逍 xiāo ~遥	
逍遥 xiāoyáo	nevázaný, volný, nespoutaný
鸚 xiāo 鸚~	
鸚鸚 chīxiāo	pušтік
魑 xiāo 山~	
山魑 shānxiāo	mandril rýholící (<i>Mandrillus sphinx</i>)
螞 xiāo ~蛸	
螞蛸 xiāoshāo	čelistnák (<i>Tetragnathidae</i>)
楣 xiè ~石	
楣石 xièshí	titanit CaTi[SiO ₄]O
薜 xiè 草~	
薜薜 bìxiè	<i>Dioscorea septemloba</i> Thunb. – bylina čeledi smldincovité
邂 xiè ~逅	
邂逅 xièhòu	kniž. náhodou potkat
漉 xiè 沉~	
沉漉 hángxìe	kniž. noční mlha/opar
躑 xiè 躑~ ~躑	
躑躑 ¹⁷⁵ diéxiè	kniž. chodit po malých krůčcích, ťapat
躑躑 xièdié	kniž. chodit po malých krůčcích, ťapat
仃 xīn [redupl.]	
仃仃 xīnxīn	kniž. bát se, děsit se
筍 xǐng 筍~	
筍筍 língxǐng	kniž. bambusový koš na ryby
苳 xìng ~菜	
苳菜 xìngcài	plavín štítnatý (<i>Nymphoides peltata</i>)
悻 xìng [redupl.]	
悻悻 ¹⁷⁶ xìngxìng	rozhořčený, naštvaný
芎 xiōng ~芎	
芎芎 xiōngqiōng	<i>Ligusticum striatum</i> – druh koprničku
鸺 xiū ~鸺	
鸺鸺 xiūliú	kulíšek
黓 xū 黑~	
黑黓黓 hēixūxū	tmavý, temný (často ve spojení s Me1 的 d)
歔 xū 歔~ ~歔	
歔歔 xīxū	vzlykat, štkát
歔歔 xūxī	kniž. kvílet, skučet, popotahovat
媾 xǔ [redupl.]	
媾媾 xǔxǔ	kniž. šťastný a spokojený nebo vlídný
栩 xǔ [redupl.]	
栩栩 xǔxǔ	živý, čilý
酌 xù ~酒	
酌酒 zùjiǔ	oddávat se alkoholu, přehánět to s pitím [alkoholu]

¹⁷⁵ Též „**kniž.** trást se, chvět se“.

¹⁷⁶ Též „zmatený“.

菘 xū	苜~		
苜菘 mùxū		tolice (<i>Medicago</i>)	
痲 xuán	横~		
横痲 héngxuán		zánětlivě zduřelá mizní uzlina (bubo)	
荨 xún	~麻疹		
荨麻疹 xúnmázhěn		kopřivka	
岫 xún	嶙~		
嶙岫 ¹⁷⁷ línxún		kniž. drsný [povrch]	
枸 xún	~子木		
枸子木 xúnzimù		skalník (<i>Cotoneaster</i>)	
Y			
娅 yà	姻~		
姻娅 yīnyà		kniž. [být] spřízněni sňatkem	
恹 yān	[redupl.]		
恹恹 yānyān		kniž. neduživý, vyčerpaný, utahaný	
芫 yán	~荇		
芫荇 yánsuī		koriandr	
蜒 yán	海~ 蜿~ 蚰~		
海蜒 hǎiyán		sušené ančovičky	
蜿蜒 wānyán		křivolaký, vinoucí se	
蚰蜒 yóuyán		strašník dalmatský (<i>Scutigera coleoptrata</i>)	
庾 yǎn	~廖		
庾廖 yǎnyí		kniž. západka dveří, závora [dveří]	
泱 yāng	[redupl.]		
泱泱 ¹⁷⁸ yāngyāng		kniž. rozlehlý (o vodní hladině)	
鸯 yāng	鸳~		
鸳鸯 yuānyāng		kachnička mandarínská (<i>Aix galericulata</i>)	
徉 yáng	徜~		
徜徉 chángyáng		kniž. lelkovat	
怏 yàng	[redupl.]		
怏怏 yàngyàng		nespokojený, nešťastný	
玠 yáo	江~		
江玠 jiāngyáo		kyjovkovití (<i>Pinnidae</i>)	
獠 yáo	黄~		
黄獠 huángyáo		charza žlutohrdlá (<i>Martes flavigula</i>)	
揶 yé	~揄		
揶揄 yéyú		kniž. vysmívat se [někomu, něčemu], zesměšňovat [něco, někoho]	
依 yī	移~		
移依 yíyī		<i>Docynia indica</i> – dřevina z čeledi růžovité	
嬖 yī	~媿		
嬖媿 yīnǐ		kniž. kojeneček	
谿 yí	[redupl.]		
谿谿 yíyí		kniž. [být] spokojený sám se sebou, samolibý	
移 yí	~依		
移依 yíyī		<i>Docynia indica</i> – dřevina z čeledi růžovité	
庾 yí	廖~		
庾廖 yǎnyí		kniž. západka dveří, závora [dveří]	

¹⁷⁷ Viz poznámka č. 153.

¹⁷⁸ Též „**kniž.** význačný, skvělý“.

鬚 yí	[redupl.]	
鬚鬚 yíyí		<i>kniž.</i> ostré rohy/paroží zvěře
旖 yǐ	~旖	
旖旎 yǐnǐ		<i>kniž.</i> okouzlující a něžný
伾 yì	[redupl.]	
伾伾 yìyì		<i>kniž.</i> silný, statný
侘 yì	解~	
解侘 xièyì		TČM: únava, vyčerpání
狷 yì	林~	
林狷 línyì		rys (<i>Lynx</i>)
蜥 yì	蜥~	
蜥蜥 xīyì		ještěrka, ještěři (<i>Lacertilia</i>)
薏 yì	~米 ~苡	
薏米 yìmǐ		oloupaná semena slzovky obecné
薏苡 yìyǐ		slzovka obecná (<i>Coix lacryma-jobi</i>)
儗 yì	侗~	
侗儗 chōngyì		<i>kniž.</i> stagnující, ustrnulý
緜 yīn	~緜	
緜緜 yīnyūn		hustá mlha, hustý kouř
氤 yīn	~氤	
氤氤 yīnyūn		<i>kniž.</i> hustá mlha, hustý kouř
愔 yīn	[redupl.]	
愔愔 yīnyīn		<i>kniž.</i> klidný, nerušený, tichý
訇 yīn	[redupl.]	
訇訇 yīnyīn		<i>kniž.</i> mluvit s úctou
崑 yīn	崑~	
崑崑 qīnyīn		<i>kniž.</i> vysokohorský
櫟 yǐn	~栝	
櫟栝 ¹⁷⁹ yǐnkuò		<i>kniž.</i> kus dřeva sloužící pro narovnání ohnutého kusu
夔 yīng	~夔	
夔夔 yīngyù		<i>Vitis bryoniifolia</i> – odrůda révy
鸚 yīng	~鸚	
鸚鵡 yīngwǔ		papoušek
滢 yíng	~洄 ~绕	
滢洄 yíng huí		vířit se (vodní tok)
滢绕 yíng rào		stáčet se, otáčet se (vodní tok)
恣 yǒng	恣~	
恣恣 sǒngyǒng		podněcovat, nabádat, navádět
莠 yóu	~麦	
莠麦 yóumài		oves nahý (<i>Avena nuda</i>)
洌 yóu	[redupl.]	
洌洌 yóuyóu		<i>kniž.</i> tekoucí vodní proud
蚰 yóu	~蜒	
蚰蜒 yóuyán		strašník dalmatský (<i>Scutigera coleoptrata</i>)
魷 yóu	~鱼	
魷鱼 yóuyú		oliheň

¹⁷⁹ Též „*kniž.* přepsat, zkrátit původní text“.

蜉 yóu	蜉~	
蜉蜉 fúyóu		jepice
蝓 yóu	~蝓	
蝓蚶 yóumóu		<i>Scylla serrata</i> – druh raka
黝 yōu	~暗 ~黯 ~黑	
黝暗 yōu' àn		temný, tmavý
黝黯 yōu' àn		temný, tmavý
黝黑 yōuhēi		tmavý, temný
臾 yú	须~	
须臾 xūyú		kniž. okamžik, moment, chvilka
狶 yú	狶~	
狶狶 qiúyú		pásovec
茺 yú	茺~	
茺萸 zhūyú		dřín, svída (<i>Cornus</i>)
觊 yú	觊~	
觊觊 jìyú		kniž. toužit, lačnit po něčem (co nejspíš nezískáme)
褱 yú	褱~	
褱褱 chānyú		kniž. dlouhé nepodšité šaty
蚶 yú	蚶~	
蚶蚶 kuòyú		slimák
俎 yǔ	[redupl.]	
俎俎 yǔyǔ		kniž. vysoký
圜 yǔ	圜~	
圜圜 língyǔ		kniž. vězení, věznice
齟 yǔ	齟~	
齟齟 jǔyǔ		kniž. neshodnout se, hádat se ¹⁸⁰
鸪 yù	鸪~ 鸪~	
鸪鸪 qúyù		kniž. majna chocholátá (<i>Acridotheres cristatellus</i>)
鸪鸪 qúyù		majna chocholátá (<i>Acridotheres cristatellus</i>)
蕷 yù	薯~	
薯蕷 shūyù		jam obecný (<i>Dioscorea oppositifolia</i> L.)
笱 yuān	笱~	
笱笱 ¹⁸¹ fányuān		kniž. pofukování větru
芫 yuán	~花	
芫花 yuánhuā		lýkovec genkwa (<i>Daphne genkwa</i>)
湲 yuán	潺~	
潺湲 chányuán		kniž. poklidně tekoucí [řička, pramen, proud vody]
櫟 yuán	枸~ 香~	
枸櫟 jǔyuán		cedrát (<i>Citrus medica</i>)
香櫟 xiāngyuán		cedrát (<i>Citrus medica</i>)
蝮 yuán	蝮~	
蝮蝮 róngyuán		mlok
氲 yīn	~氲	
氲氲 yīnyūn		kniž. hustá mlha, hustý kouř
纒 yún	[redupl.]	
纒纒 yúnyún		kniž. četný a chaotický

¹⁸⁰ Viz poznámka č. 137.

¹⁸¹ Viz poznámka č. 123.

哟 yún	[redupl.]	
哟哟 yúnyún		kniž. dobře obhospodařované pole
笮 yún	~笮	
笮笮 yúndāng		druh bambusu rostoucí v blízkosti vody
Z		
糶 zān	~粃	
糶粃 zānba		campa ¹⁸²
嘍 zào	嘍~	
嘍嘍 luózào		dělat scény, dělat povyk
慥 zào	[redupl.]	
慥慥 zàozào		kniž. upřímný a čestný
舩 zé	~舩	
舩舩 zéměng		kniž. člun, loďka
哧 zhā	哧~ 嘲~	
哧哧 zhāozhā		kniž. cvrlikavý, švitořivý
嘲哧 zhāozhā		cvrlikavý, švitořivý
苳 zhǎ	~草	
苳草 zhǎcǎo		vodní rostliny podobné růžkatcům (<i>Ceratophyllum</i>)
疔 zhà	~腮	
疔腮 zhàsai		TČM: příušnice
蚱 zhà	~蟻 ~蟬	
蚱蟬 zhàchán		<i>Cryptotympana atrata</i> – větší druh cikády
蚱蟻 zhàměng		saranče
迢 zhān	迢~ 屯~	
迢迢 zhūnzhān		kniž. pomalu se přibližující
屯迢 zhūnzhān		pomalu se přibližující
饑 zhāng	~惶	
饑惶 zhānghuáng		kniž. sladkosti, bonbony
蟑 zhāng	~螂	
蟑螂 zhāngláng		šváb
啁 zhāo	~哧	
啁哧 zhāozhā		kniž. cvrlikat, štěbetat
箬 zhào	~篙	
箬篙 zhàoli		tenké sítko (cedník) z bambusových, vrbových nebo kovových proutků
鸚 zhè	~鵒	
鸚鵒 zhègū		frankolín (<i>Francolinus</i>)
麩 zhè	~虫	
麩虫 zhèchóng		<i>Eupolyphaga sinensis</i> – druh švába
蓁 zhēn	[redupl.]	
蓁蓁 zhēnzhēn		kniž. bujný, bujně rostoucí, hustý [les, travnatý porost]
獠 zhēn	獠~ ~獠	
獠獠 pīzhēn		kniž. nehostinný, divoký
獠獠 zhēnpī		nehostinný, divoký
崢 zhēng	~嶸	
崢嶸 zhēngróng		příkrý, strmý
狰 zhēng	~狞	
狰狞 zhēngníng		zuřivý, zběsilý (výraz)

¹⁸² XHC 2016: s. 1631: „pražená mouka z pšenice nebo ječmene“.

箏 zhēng 风~ 古~	
风筝 fēngzheng	papírový drak
古筝 gǔzhēng	druh strunného nástroje
攀 zhēng ~攀	
攀攀 zhēngníng	kniž. nadýchané vlasy
阨 zhèng ~阨	
阨阨 zhèngchuài	zoufale bojovat
胝 zhī 胼~	
胼胝 piánzhī	mozol, ztvrdlá kůže
跣 zhī 跣~	
跣跣 piánzhī	mozol, ztvrdlá kůže
蜘蛛 zhī 蛛~	
蜘蛛 zhīzhū	pavouk
踟 zhí ~踟	
踟踟 zhíchú	kniž. chodit sem a tam, toulat se
芷 zhǐ 白~	
白芷 báizhǐ	<i>Angelica dahurica</i> – odrůda anděliky, děhelu
轩 zhì 轩~	
轩轩 xuānzhì	kniž. vysoký či nízký, dobrý či špatný
忪 zhōng 怔~	
怔忪 zhēngzhōng	kniž. poplašený, vyděšený
柊 zhōng ~叶	
柊叶 zhōngyè	<i>Phrynium capitatum</i> – rostlina rodu mězaruška
螽 zhōng ~斯	
螽斯 zhōngsī	kobylinky
媼 zhóu ~媼	
媼媼 zhóuli	švagrová, konkr. bratrova manželka
碌 zhóu 碌~	
碌碌 liùzhou	kamenný válec na kypření, urovnání půdy
傴 zhòu 偻~	
傴傴 ¹⁸³ chánzhòu	kniž. skleslý, rozmrzelý
茱 zhū ~萸	
茱萸 zhūyú	dřín, svída (<i>Cornus</i>)
躅 zhú 躅~ 躅~	
躅躅 zhíchú	kniž. chodit sem a tam, toulat se
躅躅 zhíchú	chodit sem a tam, toulat se
苎 zhù ~麻	
苎麻 zhùmá	ramie sněhobílá (<i>Boehmeria nivea</i>)
疰 zhù ~夏	
疰夏 zhùxià	TČM: přehřátí organismu (u dětí)
逡 zhūn ~逡	
逡逡 zhūnzhān	kniž. pomalu se přibližující
窀 zhūn ~窀	
窀窆 zhūnxī	kniž. otevřený hrob
孜 zī [redupl.]	
孜孜 zīzī	pilný, pracovitý
越 zī ~越	
越越 zījū	kniž. chodící, kráčející s obtížemi

¹⁸³ Viz poznámka č. 113.

磁 zī	~棋 ~基	
磁棋 zījī		motyka
磁基 zījī		motyka
嵒 zǐ	~羸	
嵒羸 zǐyǔ		kniž. líný
墘 zōng	鸡~	
鸡墘 jīzōng		<i>Macrolepiota albuminosa</i> – varieta bedly
倥 zǒng	~倥	
倥倥 ¹⁸⁴ kǒngzǒng		kniž. naléhavý, neodkladný (událost)
痲 zòng	瘰~ 瘰~	
瘰痲 chìzòng		TČM: třást se, svíjet se v křečích
瘰痲 chìzòng		TČM: třást se, svíjet se v křečích
携 zuì	~李	
携李 zuìlǐ		jedlá odrůda švestky
鱒 zūn	赤眼~ 虹~	
赤眼鱒 chìyǎnzūn		amuřice kantonská (<i>Squaliobarbus curriculus</i>)
虹鱒 hóngzūn		pstruh duhový (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)

¹⁸⁴ Viz poznámka č. 143.